

เรื่องในฉบับ

บทนำ
มนุษยสัมพันธ์สำหรับนักบริหาร
ระบบจำแนกตำแหน่ง
ข้าชั้น
แป๊ะเจี๊ยะ
แนะแนวสอบฯ
สำนวนไทย ภาษาไทย

คำรักษาพยาบาล
คอบบิฎหาระเบียนข้าราชการพลเรือน
คอบบิฎหาระเบียนเกี่ยวกับงานคลัง
การประสานงาน
ข้าราชการ
ข้าการฝึกอบรม
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก
กฎหมายและระเบียบใหม่

วารสาร ข้าราชการ

มิถุนายน ๒๕๑๕

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๑๗

ฉบับที่ ๖

มิถุนายน ๒๕๐๔

บทนำ

๓

มนุษย์สัมพันธ์สำหรับนักบริหาร

๔

ประยูร พรหมพันธ์

เมื่อไหร่จะทำ (งาน)

๑๔

ประจักษ์ บุญทิ

ระบบจำแนกตำแหน่งคืออะไร

๒๑

ธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์

ข้าราชการ

๒๔

นายช่อวี่

แป๊ะเจี๊ยะ

๓๓

นายแพ้ม

แนะนำสอปล่อนขึ้น

๓๘

๑ พัวศิริ

สำนวนไทย-ภาษาไทย

๔๓

เงินช่วยค่ารักษาพยาบาล

๔๔

๑ จ. แสตนศิริพันธ์

ตอบปัญหาเกี่ยวกับระเบียบข้าราชการพลเรือน

๕๕

ตอบปัญหาเกี่ยวกับงานคลัง

๖๐

การประสานงาน

๖๘

ไทยราษฎร์

ข้าราชการ

๗๓

ข้าราชการบางกอก

ข่าวการอบรม

๘๐

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

๘๔

ชาติ เอี่ยมกระสินธุ์

กฎหมายและระเบียบใหม่

๘๒

บรรณาธิการแถลง

๘๘

ที่ปรึกษา

พันเอกจินดา

ณ สงขลา

เลขาธิการ ก.พ.

นายประวิณ

ณ นคร

รองเลขาธิการ ก.พ.

นายโสวัจ

สุวัทกุล

รองเลขาธิการ ก.พ.

บรรณาธิการ

นายเอื้อร

ธรรมารักษ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร. อาทิตย์

อุไรรัตน์

นายเสริมสุข ไก่วิทยานิช

กองบรรณาธิการ

นางธงชัย

วณิชระกะ

ผู้จัดการ

เรือเอกหงง คันทิเฉลิม

นายพรทรรพ์

มณีสรี

ผู้ช่วยผู้จัดการ

นายสมพงษ์ ศรีวิมล

นายวิเชียร

เกตุสิงห์

กองจัดการ

นายเฉลิม สิงห์กุล

นายนิวัฒน์

วิจิตรวาท

นายสุพจน์ สาทวก

นายเฉลิม

ศรีมงคล

นายสุธี

สุทธิสมบูรณ์

นายจรงค์

นิเทศวิทย์

ฝ่ายศิลป์

นายอุดม

มิ่งเกษม

โรงพิมพ์มงคลการพิมพ์ พระนคร

นายณรงค์

นุกุลการ

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา นางจรัส อ่องจรี

วารสารข้าราชการ

วารสารเพื่อความก้าวหน้าของข้าราชการ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
๒. เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการปฏิบัติราชการ
๓. เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีสำหรับข้าราชการ

ท่านสมาชิกที่มีปัญหาเกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ และ
วินัยข้าราชการพลเรือน ปัญหาคลัง หรือปัญหาข้อข้องใจอื่นใด
โปรดส่งคำถามไปที่ “บรรณาธิการวารสาร” นี้

จำหน่ายปลีก เล่มละ ๓.๕๐ บาท
สมาชิก ปี ๕๐ บาท รวมค่าส่ง
ขอรับที่ผู้จัดการวารสารข้าราชการ
สำนักงาน ก.พ. ถนนพินธุโยก
โทร. ๔๐๔๔๔๔ หรือ ๔๐๓๓๓๓ ต่อ ๓๔

บทนำ

“บรรดาหมู่มาคนั้น	เมืองใด ก็
ต่างร่วมสามัคคีใจ	ต่อสู้
จักปราศอริภัย	พาลพวก อื่นแ
เจริญสุขเพราะเสียสละ	สิ่งข้อสามัคคี”

โคลงบทหนึ่ง จากโคลงสุภาษิตพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ถ้าจะถอดความเรียงแล้วได้ความว่า หมู่ชนก็ดี เมืองก็ดี ถ้ามีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันแล้ว หมู่ชน เมืองนั้น ย่อมคลาดแคล้วจากภัยพาลศัตรูคู่ปรปักษ์ และจะมั่นคงมีความสุขสมบูรณ์ได้ก็เพราะมีความสามัคคีกันในหมู่คณะนั้น

พิจารณาแล้วจะเห็นจริงว่า คนเรามีชีวิตอยู่ได้เพราะธรรมชาติได้สร้างให้อวัยวะต่างๆ ส่วนมีความสามัคคีกัน ช่วยกันประกอบการตามหน้าที่ เพื่อให้บรรลุธรรมอันเป็นเจ้าของอวัยวะนั้นๆ คำรงชีวิตอยู่ได้ เป็นต้นว่า ปอดมีหน้าที่หายใจเพื่อนำอากาศเข้าไปฟอกโลหิต หัวใจมีหน้าที่สูบฉีดโลหิตไปหล่อเลี้ยงสรรพร่างกาย กระเพาะมีหน้าที่ย่อยและกลั่นโลหิตจากอาหารส่งไปเลี้ยงร่างกาย ในทางตรงกันข้าม ถ้าอวัยวะส่วนต่างๆ ไม่รวมมือกันทำหน้าที่ตามปกติหรือส่วนหนึ่งส่วนใดได้รับอันตราย ผู้เป็นเจ้าของก็พลอยได้รับอันตรายไปด้วย อวัยวะอันประกอบขึ้นเป็นร่างกายจำเป็นต้องสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้มีชีวิตเจริญอยู่ณใดชนอันประกอบขึ้นเป็นหมู่คณะ และชาติก็จำเป็นต้องมีความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้หมู่คณะและชาติเจริญมั่นคงอยู่ณนั้น แม้หน้าที่จะไม่เหมือนกัน ฐานะจะต่างกันบ้างก็ควรจะเข้าใจเสียว่า เราทำงานเพื่อความเจริญของตัวเราเอง ครอบครัว และเพื่อความเจริญของชาติและ

บ้านเมืองในส่วนรวม ไม่ควรจะนึกถึงเกียรติยศให้เสียสามัคคี โดยถือประโยชน์ส่วนตนและ
หมู่คณะเป็นที่ตั้ง แล้วมุ่งขับต้อนหมู่คณะอื่นซึ่งไม่ใช่พวกตน หรือคอยชักชวนประโยชน์ของ
พวกตน

พวกเราชาวไทยคงจะระลึกได้ที่ว่า ความสามัคคีให้ผลดีแก่ประเทศชาติเราเพียงไร
และการแตกสามัคคีให้ผลร้ายแก่ประเทศไทยเพียงใด เราต้องเสียกรุงศรีอยุธยา เสียอิสรภาพ
ไปถึงสองครั้งสองคราวก็เพราะเราขาดความสามัคคีเป็นประการสำคัญ

พระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาประจำชาติเรา ก็สรรเสริญความสามัคคีว่าเป็นเครื่อง
ให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่หมู่คณะ มีพระธรรมบทหนึ่งเรียกว่า อปริหานิยธรรม เพื่อรักษา
ความสามัคคีในคณะสงฆ์ มี 7 ประการ ซึ่งล้วนแต่ชี้ทางให้ดำเนินไปสู่ความสามัคคีทั้งสิ้น
ในพุทธศาสนา สุภาษิตก็มีภาษิตบทหนึ่งสรรเสริญความสามัคคีว่า “สหุสสึ สงฺฆมฺภูตานํ สามคฺคี
วฑฺฒนํสาธิกา” “ความพร้อมเพรียงของชนทั้งปวงผู้เป็นหมู่ ย่อมยังความเจริญให้สำเร็จ” ภาษิต
บทนี้มีปรากฏในพระราชนิพนธ์คุณนิตยสาร สำหรับเตือนใจให้มีความสามัคคีเพื่อความเจริญของชาติ

ปัจจุบันนี้ประเทศชาติของเราอยู่ในภาวะอันตราย ถูกฝ่ายตรงกันข้ามรุกราน โดย
ใช้วิธีการทุก ๆ ทาง ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และลัทธิการเมือง ทั้งทางลับและโดยเปิดเผย
ซึ่งควรที่คนไทยเราจะได้ตระหนักถึงภัยดังกล่าว แล้วยึดมั่นอยู่ในสามัคคีธรรมแต่ละคน หมู่คณะ
ทั้งในส่วนตนและหมู่คณะก็ควรปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และเสียสละ
ประโยชน์ส่วนตน โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มุ่งหวังดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงและส่งเสริม
ความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติเป็นจุดหมายร่วมกัน เยี่ยงบรรพบุรุษของเราได้ประกอบ
วีรกรรมไว้เพื่อเราและอนุชนของเรา.

มนุษยสัมพันธ์สำหรับนักบริหาร

โดย.....ประยูร พรหมพันธุ์

นับตั้งแต่มนุษย์เราเกิดมาจนกระทั่งตาย เราจะต้องเกี่ยวข้องกับเพื่อนมนุษย์หรือบุคคลอื่นอยู่เสมอ ไม่ว่าในวิถีการทำงานหรือชีวิตครอบครัว การปฏิบัติต่อกันระหว่างมนุษย์นับเป็นพฤติกรรมที่จะต้องอยู่เรื่อยไปตามที่มนุษย์เรายังมีลมหายใจอยู่ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่อบุคคลก็ดี หรือระหว่างบุคคลต่อกลุ่มคนหรือแม้ระหว่างกลุ่มต่างๆ ก็ดี เป็นเรื่องของขอบเขตการศึกษาวิชาสังคมวิทยา ซึ่งเป็นวิชาที่อาศัยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ที่มีต่อกัน ในฐานะที่มนุษย์เป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคมของสถาบันต่างๆ หรือเป็นหน่วยหนึ่งของสำนักงานที่เขาปฏิบัติหน้าที่การงานอยู่ เขาก็จำเป็นต้องติดต่อกับผู้ร่วมงานในหน่วยงานหรือองค์การนั้นๆ ในหลาย ๆ ระดับ อาจเป็นความสัมพันธ์กับบุคคลระดับเหนือกว่า หรือระดับเดียวกันหรือระดับที่ต่ำกว่า ซึ่งความสัมพันธ์ในลักษณะที่แตกต่างกันนี้ ย่อมถูกกำหนดโดย "บทบาท" และฐานะของบุคคลแต่ละคนในองค์การหรือหน่วยงานนั้นว่ามีอยู่อย่างไร สำหรับความสัมพันธ์กับบุคคลในระดับเหนือกว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชากับผู้บังคับบัญชา ถ้าในวงการธุรกิจก็อาจเป็นความสัมพันธ์ระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง ส่วนความสัมพันธ์ที่มีต่อบุคคลในระดับต่ำกว่าก็หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา หรือระหว่างนายจ้างที่มีต่อลูกจ้าง หากเป็นความสัมพันธ์กับบุคคลในระดับเดียวกันก็หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงานในหน่วยงานที่มีหน้าที่การงานที่เกี่ยวข้องกับลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในองค์การใด ๆ ในทำนองที่กล่าวมา เป็นความสัมพันธ์ที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นโดยถูกบทบาทและฐานะของบุคคลแต่ละคนที่มีอยู่ในหน่วยกำหนดอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น ความสัมพันธ์ในลักษณะเช่นว่านี้เป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตของการศึกษาของวิชาว่าด้วยมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งเป็นวิชาหนึ่งในบรรดาวิชาการบริหาร ไม่ว่า

ในการบริหารราชการ หรือการบริหารธุรกิจ วิชามนุษยสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักบริหารในทุกวงการที่จะต้องสนใจศึกษาและนำมาปฏิบัติให้ได้ เพื่อให้การทำงานร่วมกันระหว่างเพื่อนมนุษย์ได้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยราบรื่นและสำเร็จวัตถุประสงค์สมความมุ่งหมายของหน่วยงานที่ได้กำหนดขึ้นไว้ ดังนั้น นักบริหารที่พึงควรเป็นผู้รู้หลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสามารถนำหลักดังกล่าวมาปฏิบัติให้เกิดผลดีต่องานและต่อหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่ด้วยเสมอไป

มนุษยสัมพันธ์คืออะไร

นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความและความหมายของคำว่า “มนุษยสัมพันธ์” ไว้แตกต่างกันออกไป แล้วแต่ที่ท่านผู้ใดจะเห็นความสำคัญของวิชานี้ในแง่หรือมุมใด แต่ถึงแม้จะมีข้อแตกต่างกันไปบ้าง ก็เป็นเพียงข้อปลีกย่อย แต่โดยทั่วไปแล้วสาระสำคัญที่ให้ไว้ก็ใกล้เคียงกันเป็นส่วนใหญ่ Peter F. Roethlisberger ได้ให้คำจำกัดความไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า “มนุษยสัมพันธ์” หมายถึงการพัฒนาการที่ ได้กำหนดขึ้นอย่างแน่นอนและการฝึกฝนอบรมให้เกิดความชำนาญชำนาญอย่างหนึ่งให้เกิดขึ้นแก่บุคคลเพื่อให้เขาได้เรียนรู้ถึงการสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นระหว่างตัวเขาเองกับมนุษย์หรือบุคคลอื่นกับสิ่งแวดล้อมทั้งหลายที่ล้อมรอบตัวเขาอยู่

ส่วน Elton Mayo ได้ให้คำจำกัดความที่เน้นหนักไปในทางปฏิบัติเกี่ยวกับความหมายของมนุษยสัมพันธ์ว่า “ทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการใช้มนุษยสัมพันธ์นี้หมายถึงขีดความสามารถที่จะได้รับการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ จากบุคคลอื่น และทำการตอบโต้ต่อความรู้สึกและความคิดของบุคคลอื่นในลักษณะที่จะเพิ่มพูนต่อการที่让他เข้ามามีส่วนร่วมต่อการประกอบกิจการงานที่จะต้องทำร่วมกัน แต่ Keith Davis ได้มองวิชามนุษยสัมพันธ์ในแง่ของการรวบรวมเอาบุคคลต่าง ๆ เข้ามาช่วยกันในการปฏิบัติกิจการงานอย่างหนึ่งอย่างใดร่วมกันโดยมีการจูงใจ ให้บุคคลเหล่านั้นได้เกิดความสามารถที่จะร่วมกันทำงานได้อย่างเกิดดอกออกผล และมีการร่วมมือกันเป็นอย่างดี และยังผลให้บังเกิดความพึงพอใจแก่บุคคลเหล่านั้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ จิตวิทยา และด้านสังคม

ถ้าจะกล่าวโดยสรุปถึงสาระสำคัญของวิชามนุษยสัมพันธ์สรุปได้ดังนี้.—

๑. เป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหนึ่งหรือหลายคน กับบุคคลอื่นในหน่วยงานหรือในวงการที่เกี่ยวข้อง และยังเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับ

สิ่งแวดล้อมทั้งหลายที่อยู่รอบ ๆ ตัวบุคคลนั้นด้วย ทั้งนี้เพื่อบ่งชี้ให้บุคคลนั้น ๆ สามารถปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นที่ร่วมงานอยู่นั้น สามารถร่วมกันทำงานได้ดีและบังเกิดความสำเร็จในการทำงาน โดยได้ทั้งผลงานและน้ำใจของผู้ร่วมงาน และบังเกิดความสุขในการทำงานด้วย

๒. เป็นการศึกษาถึงลักษณะท่าทีต่าง ๆ ของคนเราในอันที่จะยอมรับนับถือผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำงานในฐานะที่เขาเป็นมนุษย์คนหนึ่ง และมีความเต็มใจที่จะร่วมกันในอันที่จะทำงานร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ให้บังเกิดผลดี

๓. เป็นศิลปในการที่จะทำตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นได้ดี โดยการเรียนรู้ถึงวิธีการที่จะกำหนดพฤติกรรม หรือความประพฤติของตนให้เหมาะสมในการที่จะเผชิญกับสิ่งที่เราประสบหรือต่อสิ่งที่มากระทบ ซึ่งมีลักษณะไม่คงที่อยู่เสมอและเป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติต่อกันเพื่อให้บังเกิดผลดีด้วย

นักบริหารกับมนุษยสัมพันธ์

ในทุกวงการบริหาร ไม่จำกัดว่าเป็นการบริหารราชการ การบริหารธุรกิจ หรือการบริหารงานในลักษณะอื่นใด ย่อมจะต้องมีบุคคลซึ่งเราเรียกกันในวงราชการว่า "ผู้บังคับบัญชา" ซึ่งทำหน้าที่เป็นหัวหน้างาน สำหรับผู้บังคับบัญชาทางฝ่ายบริหารราชการนี้มีอยู่หลายชั้นลดหลั่นกันไปตามลำดับ ตั้งแต่นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นหัวหน้ารัฐบาลเป็นลำดับลงไปจนถึงหัวหน้ากอง และหัวหน้าแผนก ผู้บังคับบัญชาในระดับต่าง ๆ มีอำนาจบริหารและมีอำนาจในการบังคับบัญชาในขอบเขตต่าง ๆ กัน ย่อมสุดแล้วแต่ตำแหน่งและระดับของความรับผิดชอบมากน้อยแค่ไหน แต่มีอยู่อย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเป็นนักบริหารโดยตรงก็คืออำนาจในการสั่งงาน หรืออำนาจในการวินิจฉัยสั่งการ อำนาจที่เกี่ยวกับการวินิจฉัยสั่งการนี้ ได้แก่การตัดสินใจ การวินิจฉัยปัญหาข้าราชการ ของบุคคลชั้นผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติจัดทำไปตามนั้น การสั่งงานของนักบริหารในฐานะเป็นหัวหน้างานนั้น อาจสั่งด้วยวาจาหรือสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ ในการศึกษาถึงแนวทางในการบริหารงานของนักบริหารนั้น นอกจากการศึกษาถึงอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานแล้ว ยังมุ่งหวังที่จะได้หาวิธีการบริหารงานที่ดีที่สุด ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการปฏิบัติงาน

เป็นประการสำคัญ การศึกษาในแง่หลังนี้จึงมุ่งศึกษามาที่ตัวบุคคล แต่ละคน และความสัมพันธ์ของบุคคลแต่ละคนที่มีอยู่ต่อกันในการร่วมปฏิบัติงานกัน ในองค์การหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง

กล่าวอีกนัยหนึ่ง ในการปฏิบัติงานของทุก ๆ หน่วยงานเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคล จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงความสัมพันธ์ที่มีอยู่ต่อกันระหว่างบุคคลในระดับต่าง ๆ กันของหน่วยงานนั้น เช่น การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาในการสั่งงานว่าเมื่ออยู่อย่างไร ผู้บังคับบัญชาใช้อะไรเป็นเครื่องมือในการสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความเต็มอกเต็มใจและประสบความสำเร็จตามที่สั่ง หรือว่าผู้บังคับบัญชามีแนวอย่างไรในการที่จะทำให้ลูกน้องเชื่อฟังคำสั่งด้วยความเต็มใจ เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตใจของบุคคลหรือมนุษย์ อยู่ด้วยทั้งสิ้น

ในองค์การหรือหน่วยงานใดที่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหน่วยงานระดับต่าง ๆ มีอยู่ดีแล้ว การทำงานมักมีความราบรื่นและประสพผลสำเร็จดี ตรงกันข้ามถ้าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหน่วยงานไม่ดีการทำงานมักจะมีอุปสรรค ข้อขัดข้องต่าง ๆ งานก็มักจะไม่สามารถสำเร็จอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ดังนั้น การศึกษาถึงความสัมพันธ์ของบุคคลหรือมนุษย์ในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานร่วมกันจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง นักบริหารจะต้องเรียนรู้ถึงศิลป์ในการครองใจคน เพื่อให้ได้น้ำใจลูกน้องในการทำงานและได้ผลงานที่ดีไว้ในขณะเดียวกัน นักบริหารงานที่ดีจึงต้องเป็นนักมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การที่จะเป็นนักมนุษยสัมพันธ์ที่ดีได้ ก็จำเป็นที่จะต้องรู้จักใจคนอื่น สามารถอ่านจิตใจของผู้อื่นได้และจะต้องเข้าใจ เรียนรู้ถึงความต้องการ ของผู้ร่วมงานหรือของมนุษย์ดีพอ ว่าแต่ละคนมีธรรมชาติ ประจำตัวเป็นอย่างไร มีความต้องการอย่างไรแค่ไหน และจะบำบัดความต้องการเขาได้อย่างไร โดยให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการและความจำเป็นของแต่ละบุคคลและจะทำให้ตัวเราสามารถเข้ากับบุคคลเหล่านั้นได้อย่างไร นั่นก็คือ นักบริหารจะต้องศึกษาวิชามนุษยสัมพันธ์ และนำหลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมาให้บังเกิดผลดีแก่หน่วยงานและแก่หน่วยงานและแก่บุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนั่นเอง

ระดับความต้องการของมนุษย์

โดยที่นักบริหารจะต้องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์หรือคนอยู่ตลอดเวลา จำเป็นที่นักบริหารจะต้องรู้ถึงรากฐานแห่งความต้องการของมนุษย์ว่ามนุษย์เรานั้นมีความต้องการ (Needs)

ตามธรรมชาติอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพราะในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ นั้น จะต้องสร้างให้ตรงหรือสอดคล้องกับพื้นฐานแห่งความต้องการของมนุษย์ด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้ก็เพื่อให้เป็นที่ถูกใจของผู้ร่วมปฏิบัติงาน แล้วให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างดี อันจะเป็นผลดีต่อประสิทธิภาพของงานประการหนึ่ง และเป็นการช่วยให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานเกิดความสุขและมีความพอใจในการปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ด้วย

จากการศึกษาค้นคว้า ของนักวิชาการทางจิตวิทยาและทางวิชาการบริหารได้พบว่า ความต้องการของมนุษย์นั้น สามารถจะแบ่งระดับความต้องการออกเป็นชั้นใหญ่ ๆ ได้ ๕ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ ได้แก่ความต้องการเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ ความต้องการชั้นที่ ๑ นี้ ถือได้ว่าเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทีเดียว และมนุษย์ทุกคนมีความต้องการในขั้นนี้ด้วยกันทุกคน ซึ่งก็ได้แก่ความต้องการเกี่ยวกับปัจจัย ๔ ประการ คือ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค นั้นเอง

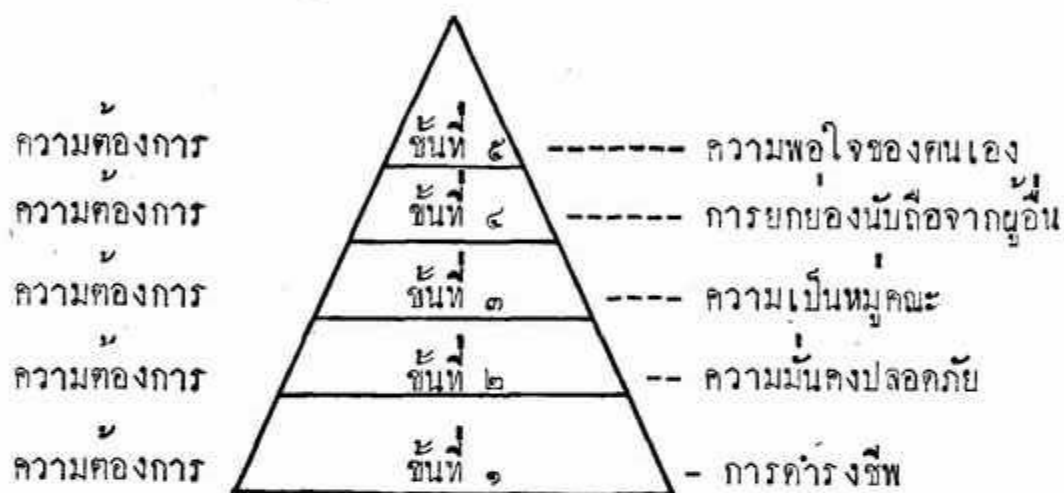
ชั้นที่ ๒ ได้แก่ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต (security) ความต้องการขั้นนี้เป็นความต้องการที่สูงขึ้นมาจากชั้นที่ ๑ คือ เมื่อความต้องการชั้นที่ ๑ ได้รับการสนองอย่างเพียงพอแล้ว มนุษย์ก็จะแสวงหาความมั่นคงปลอดภัยให้แก่ชีวิตของตนต่อไป เช่น ความปลอดภัยจากการถูกทำร้ายจากมนุษย์หรือสัตว์อื่น ๆ ปลอดภัยจากภัยธรรมชาติต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น

ชั้นที่ ๓ ได้แก่ความต้องการที่จะได้ร่วมอยู่เป็นหมู่คณะกับผู้อื่น ไม่ต้องการให้ถูกทอดทิ้งอยู่อย่างโดดเดี่ยวคนเดียว ต้องการที่จะเป็นสมาชิกของกลุ่มคนอื่น ๆ ขอมรบันับถือหรือพูดให้เข้าใจง่าย ๆ ก็คือต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มมี Sense of belonging ต่อกลุ่มคนสักกลุ่มอยู่

ชั้นที่ ๔ ได้แก่ความต้องการได้เป็นที่ยอมรับนับถือ และเป็นต้นแบบนำเอาจากบุคคลอื่น ความต้องการขั้นนี้สูงกว่าชั้นที่ ๑, ๒ และ ๓ ที่ได้กล่าวมาแล้ว คนเราเมื่อมีปัจจัย ๔ แล้ว มีความปลอดภัยแล้ว และเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มแล้วยังต้องการที่จะได้รับการยกย่องนับหน้าถือตาจากบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่มด้วย ตัวอย่างเช่น อยากจะให้ได้รับการยกย่องจาก

สังคมว่าคนเป็นผู้นำอันยิ่งใหญ่ของประเทศชาติ หรือต้องการได้รับการเคารพบูชาจากคนอื่น
ทั่วไปว่าคนคือผู้ที่เสียสละอุทิศตนเพื่อประโยชน์แก่มวลมนุษยชาติ เป็นต้น

× ขั้นที่ ๕ ได้แก่ความต้องการที่จะได้รับความภาคภูมิใจและอ้อมเอมใจในผลงานของ
ตัว หรือที่เรียกว่า "Self Esteem" ความต้องการขั้นนี้นับว่าเป็นความต้องการขั้นสูงนับได้ว่า
เป็นที่สุดของมนุษย์ทีเดียว ถ้าจะเปรียบกับทางศาสนาพุทธก็อาจเปรียบได้กับถึงขั้นนิพพาน นับ
เป็นความต้องการที่จะได้รับความพอใจอ้อมเอมใจในผลงานขั้นสุดท้าย

บุคคลหรือมนุษย์เราแต่ละคนมีความต้องการอยู่ในระดับหรือขั้นต่าง ๆ ที่ไม่เหมือนกัน ยกตัวอย่างเช่น ถ้าเป็นกรรมกรหาเช้ากินค่ำ ความต้องการที่สำคัญที่สุดของเขาคือ ขั้นที่ ๑ ซึ่งได้แก่ บั๊จจัย ๔ เพื่อการดำรงอยู่ของตนเอง และของครอบครัว แต่ถ้าเป็นถึงระดับเศรษฐีแล้ว ความต้องการขั้นที่ ๑, ๒ หรือ ๓ อาจจะต้องการน้อยลงไปแล้ว ทั้งนี้เพราะเขามีอยู่พร้อมแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นที่ปรารถนาอยากได้อีก เขาจึงเลื่อนระดับความต้องการขึ้นมาเป็นขั้นที่ ๔ หรือ ๕ เลย คือเมื่อเป็นเศรษฐีแล้วก็อยากจะได้เป็นที่ยกย่องนับหน้าถือตาจากบุคคลอื่น หรือแม้กระทั่งอยากจะเป็นผู้มีอำนาจของสังคมหรือประเทศขึ้นมา ดังนั้นเป็นต้น นักบริหารที่ดีจึงต้องพิจารณาศึกษาบุคคลแต่ละคนให้เข้าใจถึงธรรมชาติแห่งความต้องการของเขาอย่างถ่องแท้เสียก่อน ว่าเขาเป็นบุคคลประเภทไหน มีระดับความต้องการอยู่ในขั้นใด และสมควรที่จะหาทางตอบสนองความต้องการเขาในขั้นใดด้วยสิ่งใด ถ้าหากลูกน้องของนักบริหารเป็นระดับเสมียนพนักงานหรือระดับผู้ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ ก็ควรมุ่งหาทางสนองความต้องการของลูกน้องด้วย เรื่องเกี่ยวกับ

ปัจจัย ๔ แต่ถ้าผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชามีฐานะความเป็นอยู่ดีแล้วก็ควรจะเลือกหาทางสนองความต้องการของเขาในเรื่องการยกย่องชมเชยให้เป็นที่ปรากฏมีหน้ามีตาต่อคนทั่วไป เหล่านี้เป็นต้น ถ้าหากนักบริหารสามารถรู้ความต้องการของคนใต้บังคับบัญชาอย่างถูกต้อง และเลือกปฏิบัติต่อเขาให้เหมาะสมกับสภาพ ความจำเป็นและฐานะของแต่ละบุคคลที่มีอยู่แล้ว ย่อมจะเป็นที่เชื่อมั่นได้ว่านักบริหารผู้นั้นจะสามารถชนะจิตใจลูกน้องได้ และสามารถครองใจเขาได้อย่างแนบนอนและเมื่อลูกน้องยอมรับนับถือพอใจต่อหัวหน้างานเช่นนั้นแล้ว ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานก็ย่อมตามมา และความสำเร็จอันยั่งยืนของงานก็ย่อมจะเกิดขึ้นอย่างไม่ต้องสงสัยเลย

หลักการบริหารงานตามแนวมุขยสัมพันธ์

จากการศึกษาถึงวิวัฒนาการของการบริหารงานในวงการต่าง ๆ มาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบันแล้วจะปรากฏว่ามีระยะต่าง ๆ อยู่ถึง ๔ ระยะด้วยกัน ดังนี้—

๑. ระยะที่ ๑ เรียกว่าการบริหารงานตามแบบอาศัยวิทยาศาสตร์เข้าช่วย (Scientific Management)

๒. ระยะที่สอง เรียกว่าการบริหารงานตามแนวมุขยสัมพันธ์ (Human Relations Approach)

๓. ระยะที่สาม การบริหารงานตามแนวโครงสร้างขององค์การ (Structuralist Approach)

๔. ระยะที่สี่ การบริหารงานตามแนวพัฒนาการบริหาร (Development Administration)

สำหรับการบริหารงานตามแนวต่าง ๆ ที่ได้กล่าวโดยย่อตามที่ได้เขียนได้หยิบยกขึ้นมา แม้จะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอยู่ด้วยกัน แต่ผู้เขียนไม่ประสงค์ที่จะนำมากล่าวในรายละเอียดในที่นี้เพราะเป็นเรื่องที่ยาว แต่ใครจะขอเน้นเฉพาะหลักการบริหารงานตามแนวมุขยสัมพันธ์ ซึ่งเป็นแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานซึ่งได้เกิดขึ้นในระยะที่สองทั้งนี้โดยมีความมั่นใจว่า ไม่ว่าการบริหารงานจะมีแนวความคิดหรือหลักการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรก็ตามแต่ในทุกๆ แนวความคิด ย่อมไม่อาจที่จะหลีกเลี่ยงให้พ้นไปจากแนวความคิดตามแนวมุขยสัมพันธ์นี้ไปได้

ได้เลย เพราะการทำงานจะต้องเกี่ยวข้องกับมนุษย์อยู่เสมอ และมนุษย์มิใช่เครื่องจักร การปฏิบัติต่อมนุษย์ย่อมจำเป็นที่จะต้องอาศัยหลักการมนุษยสัมพันธ์เข้าไปช่วยอยู่ด้วยเสมอไป

การบริหารงานหรือการจัดการองค์การตามแนวมนุษยสัมพันธ์ที่ว่านี้ ได้รับความสนใจในตอนปลายของศตวรรษที่ ๑๙ ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ บรรดานักจิตวิทยา สังคมวิทยา และมนุษยวิทยา ได้ให้ความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการทำงานของคนงานในแง่ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เข้าช่วยนั้น เป็นวิธีการจัดการที่มุ่งหมายพิจารณาในเรื่องเหตุผลของการทำงานเป็นสำคัญ ส่วนองค์ประกอบในด้านตัวบุคคลซึ่งแท้จริงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการผลิตกลับไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร แม้จะมีการศึกษาค้นคว้ากันบ้างก็เพียงเฉพาะในส่วนของแต่ละคนเท่านั้น มิได้ทำในรูปของกลุ่มสังคม ภายหลังนี้ ได้มีกลุ่มนักวิชาการได้ให้ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบในด้านตัวบุคคลในการผลิตมากขึ้น กลุ่มนี้ได้ศึกษาการบริหารงานตามแนวความคิดใหม่ที่เรียกว่า "Neo-Classical Approach" หรือ "Human Relations Approach" นั้นเอง

การบริหารงานตามแนวมนุษยสัมพันธ์ได้มุ่งพิจารณาในเรื่องความสำคัญของบุคคลในฐานะที่เป็นองค์ประกอบในการบริหารงานองค์การยิ่งกว่าศึกษาในเรื่องวิธีการทำงานโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ กล่าวนัยหนึ่งเป็นการพิจารณาบุคคลในลักษณะที่เป็นสิ่งที่มีการเคลื่อนไหว ไม่ใช่ของคงที่ แทนที่จะพิจารณาในลักษณะเป็นแต่เพียงองค์ประกอบทางกายภาพขององค์การทั้งได้เข้าในความสำคัญของบุคคลเป็นอย่างมาก ผลการศึกษาค้นคว้าด้านการบริหารงานโดยอาศัยแนวมนุษยสัมพันธ์นี้ ได้รับการยกย่องมากก็คือการศึกษาทดลองที่เรียกว่า "How Thorne Experiment" โดยมีศาสตราจารย์ George Elton Mayo เป็นหัวหน้าในการศึกษาค้นคว้า

นักบริหารงานที่ดีควรใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานอย่างไร

นักบริหารงานที่ดีย่อมมีศิลปในการรู้จักใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานได้ดี เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักบริหาร แนวความคิดเกี่ยวกับการใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งที่อาจจะให้ประโยชน์แก่ผู้นำไปปฏิบัติบ้างไม่มากนักขอ กังนั—

ก. การใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นรูปธรรม

๑. การเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมมีบทบาทในการปฏิบัติของหน่วย (participation) อันนี้อาจกระทำโดยผู้เป็นหัวหน้างานอาจจะร่วมกับผู้ใต้บังคับบัญชาโดยการปรึกษาหารือกันเสียก่อนว่า ในการปฏิบัติเรื่องนั้นเรื่องนั้นควรจะปฏิบัติอย่างไร หัวหน้างานควรเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและเสนอแนวความคิดของตนได้ ทั้งนี้ก็โดยถือหลักการที่ว่า "หลายหัวดีกว่าหัวเดียว" ตามหลักการประชาธิปไตย และเพื่อเป็นการสนองความต้องการของผู้ร่วมงานว่าตนได้มีบทบาทมีส่วนร่วมในการทำงาน ยิ่งถ้าหากข้อเสนอของตนได้รับความสนใจจากหัวหน้างานด้วยแล้วก็จะทำให้ผู้ร่วมงาน หรือลูกน้องมีความภาคภูมิใจมากยิ่งขึ้น และจะมีความกระตือรือร้นที่จะทำงานนั้น ๆ อย่างไม่รู้ตัว การที่จะเปิดโอกาสให้ลูกน้องหรือเพื่อนร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นนี้ ไม่จำเป็นที่ผู้เป็นหัวหน้างานหรือผู้บังคับบัญชาจะต้องตัดสินใจเอาอย่างที่ลูกน้องหรือผู้ร่วมงานได้เสนอไปทุกอย่าง อำนาจสูงสุดในการตัดสินใจยังคงมีอยู่ที่ผู้เป็นหัวหน้างานอยู่เสมอ ทั้งนี้เพราะผู้เป็นหัวหน้างานจะต้องรับผิดชอบต่อผลงานอยู่ด้วยเสมอไป

อนึ่ง สำหรับวิธีการที่จะให้ลูกน้องหรือผู้ร่วมงานได้มีโอกาสร่วมเสนอความคิดเห็นนั้น อาจทำได้หลายวิธี เช่น การใช้นโยบายเปิดประตูรับฟังความคิดเห็นอย่างเสรี หรือโดยการเสนอความเห็นขึ้นมาตามสายงานหรือสายการบังคับบัญชา โดยวิธีการเรียกประชุมปรึกษาหารือ หรือการสนทนากันในลักษณะอย่างไม่เป็นทางการก็ได้ ทั้งนี้แล้วแต่ว่าหัวหน้างานจะเลือกใช้ โดยคำนึงถึงความสะดวกและความเหมาะสมของแต่ละเรื่องไป

๒. การให้รางวัล (rewards) แก่ผู้ที่ปฏิบัติงานได้ดี ในโอกาสอันสมควร การให้รางวัลนับได้ว่าเป็นการสร้างและบำรุงขวัญแก่ผู้ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างมาก เพราะอย่างน้อยจะทำให้เขารู้สึกว่า จากผลการทำงานที่เขาได้ปฏิบัติไปนั้น เป็นผลงานที่ผู้บังคับบัญชารับรู้ และเป็นสิ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่องานด้วย นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสแสดงออกของกลุ่มที่ยอมรับนับถือเขาว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม หรือสังคมนั้น และตัวเขาเองก็เป็นคนหนึ่งที่มีประโยชน์ต่อกลุ่มหรือสังคมที่ตนสังกัดอยู่ ในประการสุดท้าย การให้รางวัลยังเป็นการผูกมัดใจผู้ร่วมงานหรือผู้เป็นลูกน้องให้มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงานและต่อผู้บังคับบัญชาคด้วยอีกทางหนึ่ง

๓. ให้การยอมรับนับถือแก่ผู้ใดบังคับบัญชาหรือลูกน้องว่าเป็นส่วนหนึ่ง หรือเป็นสมาชิกคนหนึ่งของหน่วยงานนั้น (as being a member of organization) นักบริหารงานที่จะต้องทำให้ผู้ใดบังคับบัญชาได้เข้าใจและรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่ง หรือหน่วยงานหนึ่งขององค์การนั้น และเขาเป็นผู้ที่มีประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เขาสังกัดอยู่ เป็นการสร้างความรู้สึกมีส่วนร่วม (sense of belonging) ให้เกิดในตัวเขา ซึ่งนับว่าเป็นการช่วยสร้างให้เกิดความรู้สึก รักห่วงรักคณะ อยากที่จะเห็นหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่มีความเจริญก้าวหน้า ความสำเร็จของหน่วยงานก็เท่ากับเป็นความสำเร็จของเขาเอง เมื่อผู้ร่วมงานหรือลูกน้องมีความรู้สึกมีส่วนร่วมถึงขั้นนี้ ก็ย่อมเป็นที่เชื่อได้ว่าเขาพร้อมที่จะอุทิศตนเองเพื่อผลสำเร็จนั้นเอง และความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงานนั้นย่อมหมายถึงว่านักบริหารได้ประสบความสำเร็จในการทำงานแล้ว

๔. ให้การยอมรับนับถือผู้ร่วมงานหรือลูกน้อง ในฐานะที่เขาก็เป็นมนุษย์คนหนึ่ง (as being a human being) การให้การนับถือและปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานในฐานะที่เขาเป็นมนุษย์คนหนึ่ง จะช่วยให้หัวหน้างานสามารถเข้าใจปัญหาของลูกน้องได้ โดยการรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความเห็นอกเห็นใจลูกน้อง และเห็นความทุกข์ยากลำบากของลูกน้องเท่าที่ควร อันนี้จะช่วยให้เราสามารถเข้าถึงจิตใจผู้ร่วมงาน และสามารถที่จะรู้ว่าเขามีปัญหาในการทำงานอย่างไร มีอุปสรรคข้อขัดข้องอย่างไรบ้าง อะไรเป็นสาเหตุแห่งปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นได้อย่างไร การเข้าถึงจิตใจของลูกน้อง ทำให้สามารถทราบถึงความต้องการของลูกน้องด้วย นอกจากนี้ การยอมรับนับถือผู้ร่วมงานหรือลูกน้องในฐานะที่เขาเป็นมนุษย์คนหนึ่ง นับว่าเป็นการเคารพในศักดิ์ศรีและความเป็นมนุษย์ของคนเราด้วย ในเมื่อเราต้องการจะให้ผู้อื่นให้ความเคารพนับถือเรา เราก็ควรจะให้ความเคารพนับถือผู้อื่นในฐานะที่เขาเป็นมนุษย์คนหนึ่งด้วย มิใช่คิดว่าลูกน้องคือคนใช้หรือข้าทาสของตนเอง เพราะการรู้สึกเช่นนั้นเป็นการทำลายเกียรติและศักดิ์ศรีของมนุษย์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะให้ถือปฏิบัติเลย

๕. นักบริหารที่ดีจะต้องเข้าใจถึงธรรมชาติแห่งความต้องการของมนุษย์ (Human needs) ตามที่ผู้เขียนได้หยิบยกขึ้นมาอธิบายให้ทราบแล้วในตอนต้น ว่าคนเรามีความต้องการที่ไม่เหมือนกัน คนที่มีฐานะและบทบาทที่แตกต่างกันย่อมจะมีความต้องการที่แตกต่างกันออกไป นักบริหารจะต้องมีศิลป์ในการคุนและศึกษาความต้องการของคน และเลือกปฏิบัติ

คือเขา เพื่อสนองความต้องการของเขาให้ถูกต้องตรงจุด ความพึงพอใจจึงจะเกิดขึ้นกับผู้นับถือ
งาน ผลงานที่สำเร็จอย่างน่าพึงใจย่อมจะเกิดขึ้นเป็นธรรมดา ข้อพึงจดจำสำหรับนักบริหารก็
คือว่า นักบริหารที่ดีนั้นจะต้องมีความไวง่าย (sensitive) ต่อความต้องการ (needs) ของ
ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชา เขามีปัญหาเดือดร้อนอย่างไร ก็ไม่ควรนิ่งเฉยดูเฉย ควรให้ความ
สนใจอย่างจริงจังและหาทางช่วยเหลือหรือช่วยแก้ปัญหาให้เขา ถ้าหากไม่สามารถแก้ไขเองได้
ก็ควรจะได้เสนอผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปให้ทราบ และช่วยแก้ไขต่อไปโดยฉับพลัน
กล่าวโดยนัยหนึ่งผู้บังคับบัญชาควรทำให้เป็นที่พึ่งทางใจของลูกน้องได้ อันจะช่วยให้ขวัญและ
กำลังใจในการทำงานของลูกน้องดียิ่งขึ้น

๖. การรู้จักกาลเทศะอันเหมาะสม (timing) นักบริหารที่ประสบความสำเร็จใน
การทำงานนั้นมิใช่ทำงานแบบเตาสุ่ม โดยไม่ดูตาม้าตาเรือ แต่จำเป็นจะต้องคำนึงถึงความ
เหมาะสม คือจะต้องรู้จักกาลเทศะตามสมควร บางครั้งจะต้องรู้ว่าจังหวะไหนที่คนในฐานะเป็น
ผู้บังคับบัญชาจะต้องเอาจริงเอาจังเข้มงวดกวดขันต่อระเบียบวินัย และการปฏิบัติตนของลูกน้อง
หรือจังหวะไหนควรจะทำเฉยเสียบ้าง ในกรณีที่ต้องการสร้างให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทราบ
เรื่องใด หรือการปฏิบัติอย่างใด เป็นเรื่องสำคัญและเป็นเรื่องที่จะต้องระมัดระวังมาก ก็อาจจะ
แสดงความเข้มงวดกวดขันเอาจริงเอาจังให้ปรากฏต่อลูกน้อง เพื่อให้เขาได้รับรู้และถือปฏิบัติโดย
ทั่วกันเหมือนกัน แต่ในบางโอกาสก็อาจจะปล่อยให้เป็นเรื่องของลูกน้องที่จะรู้จักพิจารณา
ตัดสินใจ หรือคิดด้วยตัวเขาเองก็ควรจะปล่อยเขาไป ไม่ควรที่จะควบคุมเข้มงวดกวดขันกันเกินไป
อันนี้จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความเหมาะสมตามกาลเทศะตามลักษณะของแต่ละเรื่องแต่ละราวไป

ข. การใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นนามธรรม

๑. การสร้างความรู้สึกรับรองปลอดภัยให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา สิ่งสำคัญอีก
ประการหนึ่งที่ผู้บังคับบัญชาจะต้องกระทำก็คือ การทำให้ลูกน้องมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยใน
การทำงานที่เขากำลังปฏิบัติอยู่ ไม่ควรปฏิบัติในลักษณะที่ก่อให้เกิดความรู้สึกหวั่นไหวขาดความ
มั่นคงในการทำงานโดยไม่จำเป็น อย่างก่อให้เกิดความรู้สึกวิตกกังวลใจในเรื่องที่เกี่ยวกับความ
สัมพันธ์ระหว่างผู้เป็นหัวหน้างานกับลูกน้อง เพื่อที่จะให้ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถ

ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจให้กับงานที่ทำอย่างเต็มที่ ผู้บังคับบัญชาควรจะสร้างความรู้สึกเชื่อมั่นในตัวเองว่า ถ้าหากเขาตั้งใจทำงานจริง และบังเกิดผลดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยแล้ว เขาจะได้รับความยกย่องสรรเสริญและความรักใคร่เมตตาปราณีจากผู้บังคับบัญชาอย่างแน่นอน ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ต้องหวาดระแวง และหันมาเอาใจผู้บังคับบัญชาด้วยการคอยประจบสอพลอ

๒. จงมีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา (sympathy) ผู้บังคับบัญชาที่ดีพึงระลึกไว้เสมอว่าผู้ใต้บังคับบัญชานั้นก็คือคนเราด้วยกันเอง มิใช่ใครมาจากไหน เขาเป็นลูกน้องเรากี่จริง แต่เขาก็มีความรู้สึกนึกคิดและชีวิตจิตใจ รู้สึกดีชอบชั่วดีเหมือน ๆ กับเรา ผู้บังคับบัญชาจึงควรปฏิบัติต่อเขาเสมือนหนึ่งเป็นญาติพี่น้องของเราเอง ควรที่จะให้ความรักใคร่และเห็นอกเห็นใจแก่เขาเท่าที่ควรจะเป็น ลูกน้องทำผิดครั้งแรกก็ไม่ต้องลงโทษทันที ควรจะโต้ทักเตือนเสียก่อน ถ้าหากยังไม่เชื่อฟังและทำผิดซ้ำ จึงจะจัดการลงโทษอย่างรุนแรง หัวหน้างานควรจะได้ทำตัวใกล้ชิดกับลูกน้องพอสมควร เพื่อจะได้เกิดความคุ้นเคยและทราบปัญหาของเขาได้ การทำตัวห่างเหินลูกน้องจนเกินไปนั้น ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างหัวหน้างานกับลูกน้องได้มาก และผู้เป็นหัวหน้างานจะไม่ทราบปัญหา ความรู้สึกนึกคิดและจิตใจของลูกน้องแต่ละคนได้ แต่ไม่ถึงกับทำให้ลูกน้องขาดความเกรงใจเคารพนับถือ หรือเกิดความคุ้นเคยมากจนเกินขอบเขต กลายเป็นความหย่อนยานและเสียระเบียบวินัย เพราะลูกน้องขาดความเกรงใจผู้เป็นหัวหน้างาน

๓. ควรรู้จักการเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Empathy) ในการออกคำสั่งให้ลูกน้องปฏิบัติงานใด ๆ ก็ควรจะได้คำนึงถึงความเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของเขาเป็นหลักไม่ควรใช้งานในสิ่งที่เขาปฏิบัติไม่ได้ หรือเกินขีดความสามารถของเขา การสั่งงานโดยปราศจากความรู้สึกับดีชอบ ชักแต่ว่าสั่ง ๆ โดยไม่คำนึงถึงเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ผู้บังคับบัญชาไม่ควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะทำให้ลูกน้องปฏิบัติไม่ได้ผลแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นปฏิปักษ์และมีปฏิกิริยาตอบโต้ที่รุนแรงก็ได้ ฉะนั้น การใช้หลักสายกลางเป็นแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการสั่งสอนหรือมอบหมายการงานให้ลูกน้องปฏิบัติ

๔. ควรจะได้ถือหลักที่ว่าจงทำดีไปเถอะสักวันหนึ่งคงได้ดี (Effort) หัวหน้างานอย่าปฏิบัติต่อลูกน้องในทำนองที่ว่าดีแต่ใช้อย่างเดียว เมื่อถึงความพิจารณาบำเหน็จความชอบแล้วก็ถูกมองข้ามไปเสีย เพราะการทำเช่นนั้นเป็นการกระทบกระเทือนต่อขวัญของลูกน้องเป็นอย่างมาก และจะเป็นผลกระทบกระเทือนต่อการทำงานของเขาค้วย เพราะถ้าขวัญไม่ค้ำแล้วการปฏิบัติงานของเขาก็จะเข้าทำนองเข้าขามเย็นขาม ขาดความกระตือรือร้น หรืออุทิศตนเพื่อความสำเร็จก้าวหน้าของงานที่ปฏิบัติ ดังนั้น ทางที่ดีก็ควรจะทำให้ลูกน้องรู้สึกว่าการทำดีย่อมจะได้รับผลตอบแทนในทางดี ถ้าทำไม่ดีจะได้ผลตอบแทนในทางตรงกันข้าม

ข้อที่นักบริหารพึงหลีกเลี่ยง

สิ่งที่กล่าวต่อไปนี้เป็นส่วนหนึ่งของหลาย ๆ สิ่งทีนักบริหารพึงหลีกเลี่ยงหรือไม่ควรกระทำ ได้แก่

๑. การตำหนิลูกน้องต่อหน้าบุคคลอื่น ต่อหน้าลูกน้องของเขา และต่อหน้าเพศตรงกันข้าม
๒. การข่มขู่และตำหนิลูกน้องพร่ำเพรื่อจนเกินไป แต้ม ได้ทำอะไรให้เป็นเรื่องเป็นราว
๓. เข้าไปแทรกแซงยุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของลูกน้องมากจนเกินไป จนเกินขอบเขตอันจำเป็น
๔. คู้เขี่ยปมค้อยของลูกน้องโดยไม่จำเป็นและไม่เกี่ยวข้องกับงานที่เขาปฏิบัติ
๕. ขอบคุยโตโอ้อวดเกินความจริงต่อลูกน้อง จนทำให้ขาดความเชื่อถือ
๖. ใช้งานลูกน้องโดยวิธีการออกคำสั่งตะบัน ทั้ง ๆ ที่ไม่มีความจำเป็น
๗. มีอคติ ลำเอียง และขาดความจริงใจต่อลูกน้อง
๘. เป็นคนเจ้าอารมณ์ ขโมโหโหโต ขาดสติสัมปชัญญะ
๙. ชอบให้คำมั่นสัญญา แต้มักจะลืมคำมั่นสัญญาที่ได้ให้ไว้
๑๐. แสดงออกซึ่งความรักใคร่ต่อลูกน้องคนหนึ่งคนใดมากจนเกินไป
๑๑. ชอบให้ "ยาหอม" แก่ลูกน้อง และมีแต่คำปลอบใจ ปากกับใจไม่ตรงกัน
๑๒. หูเบา เชื่อคนง่าย คัดสินใจเร็วโดยปราศจากการไตร่ตรองให้รอบคอบ
๑๓. ชอบจับผิดลูกน้อง แต่ไม่เคยยอมรับมั่งสอนหรือบทรียนอะไรแก่เขา
๑๔. หน้านิ้วควมวด ไม่มีแนวแห่งความร่าเริงแจ่มใส ทำทางหัวเสียทั้งวัน

๑๕. ตั้งงานหรือพูดกับลูกน้องโดยไม่ยอมมองหน้าลูกน้อง
๑๖. ความดีที่ปรากฏรับไว้เสียเอง ส่วนความชั่วบังคับให้เป็นความผิดของลูกน้อง
๑๗. ชอบทำตัวเป็นเจ้าขุนมูลนาย และปฏิบัติต่อลูกน้องเยี่ยงข้าขังใช้ (ทาส)
๑๘. ถือความเห็นของตัวเองเป็นใหญ่ ความเห็นของคนอื่นผิดทั้งหมด
๑๙. ใจน้อยเหมือนสตรี วิตกใจนึกห้อยย้อยไม่ได้
๒๐. ไม่ยอมรับความจริง เห็นแต่ข้อบกพร่องของผู้อื่น แต่ไม่เคยสำรวจตัวเอง

สรุป

นักบริหารที่จะเป็นผู้บริหารงานให้ได้ดีนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างเป็นเครื่องช่วยส่งเสริมสนับสนุน นักบริหารจะต้องเข้าใจหลักจิตวิทยา สังคมวิทยา ปรัชญา และหลักมนุษยสัมพันธ์ ตลอดจนจะต้องอาศัยหลักธรรมประจำใจโดยอาศัยคำสอนศาสนา นอกจากนี้ยังจะต้องรู้จักการฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้ที่มีบุคลิกลักษณะเป็นที่ต้องใจคนและมีศิลป์ในการครองใจคน ความสำเร็จของนักบริหารมิได้หมายถึงแต่เฉพาะผลงานที่ปรากฏ แต่ยังหมายรวมไปถึงที่สามารถทำให้ผู้ร่วมงาน ลูกน้อง ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องบังเกิดความพึงพอใจและมีความสุขในการทำงานด้วย เข้าทำนองที่ว่า “....ได้ทั้งผลงานและน้ำใจคน” นั่นเอง

สถานพยาบาล สหณภาพร

ถนนสีลม โทร. 30079

มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ รักษาโรค ขาเสีย พิการ

ปัญหาทางเพศ โรคประสาท โรคจิต

โรคพิษสุรา และโรคนอนไม่หลับ ใช้เครื่องมือทันสมัย

ในการตรวจประสาทและสมอง ดำเนินการรักษา

แบบยุโรป อเมริกา

เมื่อไหร่จะทำ (งาน)

ยังเข้าอยู่	ยังหนาวนัก	ขอพักผ่อน
ไอ้ยแตรร้อน	สายแล้ว	น้องแก้วเอ๋ย
ฝนยังตก	แตรยังร้อน	ห่อนเสบย
ตะวันเลย	ลับขอบฟ้า	ขอลาที
บ่ายมากแล้ว	น้องแก้ว	มาวันใหม่
จวนเลิกแล้ว	ขอเลื่อนไป	อย่าหน่ายหนี
จวนมืดแล้ว	หวนัก	ขอพักที
ตกคืนแล้ว	จนปานนี้	ทุขจง

ทำก็ขามไม่ทำก็ขาม

รอ	ไวก่อนไม่ด่วนนักพักไวก่อน
ปลด	เรื่องร้อนผ่านไปให้เหนือหัว
เกษิณ	เร็ว ๆ นี้แหละหน้าข้าไม่กลัว
อายุ	นี้ทำดีชั่วก็แค่ขาม

โคธ ประจักษ์ บุญทิ

ที่เรียกว่า “ระบบจำแนกตำแหน่ง” นั้น คืออะไรกันแน่?

โดย อธิรุทธิ์ หล่อเลิศรัตน์

ท่านที่ติดตามอ่านวารสารข้าราชการมาเป็นประจำคงจะทราบกันดีอยู่แล้วว่า ปัจจุบันนี้ ก.พ. ได้นำเอาวิธีการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนตาม “วิธีการจำแนกตำแหน่ง” (Position Classification System) มาใช้ในกระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือน โดยได้เริ่มใช้ในสำนักงาน ก.พ. เองเป็นแห่งแรก ตั้งแต่วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๑๔ เป็นต้นมา

โครงการดังกล่าวเริ่มต้นตามข้อเสนอของคณะกรรมการปรับปรุงระเบียบข้าราชการพลเรือน โดยมีความมุ่งหมายที่จะแก้ไขปัญหาการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้ได้มาตรฐาน เกิดความเป็นธรรมและถูกต้องตามหลักวิชาการบริหารงานบุคคลยิ่งขึ้น กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ โครงการจำแนกตำแหน่งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะ “แก้ปัญหาเกี่ยวกับการตีราคาตำแหน่งของข้าราชการพลเรือน” เป็นประการสำคัญ ส่วนประโยชน์อื่น ๆ ที่จะได้รับจากการนำวิธีการจำแนกตำแหน่งมาใช้ เช่น จะทำให้สามารถใช้คนได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ยิ่งขึ้นจะทำให้การสรรหา เลือกรับและบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นไปด้วยความเหมาะสม รวดเร็วและประหยัดยิ่งขึ้น จะทำให้ข้าราชการมีขวัญและกำลังใจดีขึ้น และจะทำให้การบริหารงานบุคคลในตำแหน่งอื่น ๆ ขององค์การบริหารงานบุคคลกลาง คือสำนักงาน ก.พ. กับส่วนราชการต่าง ๆ คล่องตัวยิ่งขึ้น เป็นต้น นั้นเป็นผลพลอยได้ที่เคยมีผู้เขียนอธิบายถึงรายละเอียดไว้แล้ว¹ จึงจะไม่ขอกล่าวซ้ำในที่นี้

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ขวัญและกำลังใจของข้าราชการมีความสำคัญอย่างยิ่งใน การที่จะทำให้งานของราชการสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย และเจตนารมณ์ของผู้บริหารที่วางไว้และ

¹ผู้สนใจจะอ่านรายละเอียดได้จากเรื่อง “การจำแนกตำแหน่ง ในวารสารข้าราชการ ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๒ เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๐๙ หน้า ๑๘-๒๔.

อะไรก็ไม่กระทบกระเทือนและบั่นทอนขวัญและกำลังใจของข้าราชการเท่ากับการที่มีความรู้ดีกว่า คนไม่ได้รับความเป็นธรรมในการพิจารณากำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนเท่าที่ควร หรือคนถูกราชการ หรือผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงานเอาเปรียบกันแรงโดยต้องทำงานหนัก รับผิดชอบสูงแต่ได้ค่าตอบแทนน้อยกว่าคนที่ทำงานน้อยและมีความรับผิดชอบต่ำกว่าคน นอกจากนั้นยังปรากฏบ่อย ๆ ว่า ความดีความชอบกลับได้แก่คนที่ไม่ค่อยได้ทำงาน แต่รู้จักใช้ความฉลาดของตนสร้างความรักและความสนิทสนมกับผู้บังคับบัญชาเป็นพิเศษ ด้วยเหตุนี้ เมื่อสำนักงาน ก.พ. ส่งเจ้าหน้าที่ออกสำรวจหน้าที่และความรับผิดชอบของข้าราชการกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ เพื่อจำแนกตำแหน่ง เริ่มตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นต้นมา โดยได้ชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการสำรวจให้เป็นที่เข้าใจแล้ว ข้าราชการส่วนใหญ่จึงได้ให้ความร่วมมือและให้ความหวังที่จะได้เห็นผลของการปรับปรุงสำเร็จลุล่วงโดยเร็วที่สุด เพื่อตนจะได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงระบบข้าราชการพลเรือนบ้าง

อย่างไรก็ตาม ข้าราชการส่วนใหญ่หรือแทบจะกล่าวได้ว่าเกือบทุกท่านอาจจะมีปัญหาข้อข้องใจว่า “ระบบจำแนกตำแหน่ง” หรือวิธีการจำแนกตำแหน่งนั้น คืออะไรกันแน่ ยิ่งกว่านั้น บางท่านยังอาจมีความสงสัยว่าการนำเอาวิธีการจำแนกตำแหน่งมาใช้ในราชการพลเรือนของไทยนั้น จะสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในระบบข้าราชการพลเรือนไทยได้หรือไม่ แค่ไหน เพียงใด

เพื่อเป็นการคลี่คลายข้อสงสัย และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ผู้เขียนจึงได้พยายามศึกษาถึงความหมายและความสำคัญที่แท้จริงของวิธีการจำแนกตำแหน่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนของราชการพลเรือนไทย ซึ่งพอจะสรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

ความหมายที่แท้จริงของระบบจำแนกตำแหน่ง

การศึกษถึงความหมายที่แท้จริงของระบบจำแนกตำแหน่งนี้ มุ่งที่จะชี้ให้เห็นถึงการตีความหรือการพยายามที่จะให้คำจำกัดความของคำว่า “ระบบจำแนกตำแหน่ง” ในแง่และมุมต่าง ๆ กัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ทั้งในทางวิชาการ ในทางกฎหมาย และในทางปฏิบัติ กล่าวคือ

๑. ความหมายในทางวิชาการ ตามหลักวิชาการบริหารงานบุคคลแผนใหม่เน้น “ระบบจําแนกตำแหน่ง” หมายถึง “ระบบการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนโดยถือหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งเป็นหลัก” เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ข้าราชการตามหลักที่ว่า “งานเท่ากันเงินเท่ากัน” (Equal Pay for Equal Work) มิใช่ถือชั้นของตัวบุคคลเป็นหลัก เหมือน “ระบบชั้นยศ” (Rank Classification) ซึ่งใช้อยู่ในราชการพลเรือนของไทยในปัจจุบัน สำหรับรายละเอียดของเรื่องนี้ก็ได้เคยมีผู้เขียนอธิบายไว้ใน “วารสารข้าราชการ” แล้วเช่นกัน^๒ เพื่อเป็นการประหยัดเวลาของท่านผู้อ่านจึงจะไม่ขออธิบายซ้ำในรายละเอียดอีก

๒. ความหมายในทางกฎหมาย การนำระบบจําแนกตำแหน่งมาใช้ในราชการพลเรือนของไทยนั้นได้มีกฎหมายสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ก) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๒ มาตรา ๗ บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่ ก.พ. เห็นเป็นการสมควรจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสมสำหรับส่วนราชการใด ก.พ. จะกำหนดตำแหน่งและเงินเดือนที่ควรได้รับ คุณสมบัติและความรู้ของผู้ดำรงตำแหน่ง วิธีการคัดเลือก วิธีการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน หรือการเลื่อนขั้นเป็นอย่างอื่นสำหรับส่วนราชการนั้นโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาก็ได้”

เจตนารมณ์ในการตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๒ มาตรา ๗ ข้างต้นก็เพื่อที่จะเปิดช่องให้ ก.พ. ใช้ดุลยพินิจในการนำระบบจําแนกตำแหน่งมาปรับใช้ ในกระทรวงทบวงกรมฝ่ายพลเรือนได้ เพราะโดยปกติแล้วการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน จะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ เท่านั้น

ข) โดยผลของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๒ ดังกล่าวข้างต้น ก.พ. ได้ตรา “พระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งและเงินเดือน คุณสมบัติและความรู้ของผู้ดำรงตำแหน่ง วิธีการคัดเลือก วิธีการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อน

๒ ผู้สนใจจะอ่านรายละเอียดได้จากเรื่อง “การบริหารงานบุคคลแผนใหม่ตามวิธีการจําแนกตำแหน่ง” โดย เฉลิม อรรถพิศาลโลก ณ วังสุมังคพิพัฒน์ในวารสารข้าราชการ ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๑๓ หน้า ๓๐-๓๘.

เงินเดือน และการเลื่อนขั้นข้าราชการพลเรือนสำหรับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔” ขึ้น และได้เริ่มนำวิธีการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนตามระบบจำแนกตำแหน่งมาใช้ในสำนักงาน ก.พ. เป็นแห่งแรกเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๑๔

มาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาฉบับบัญญัติไว้ว่า

“ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนให้กำหนดโดย จำแนกเป็นสายงาน และ จัดระดับ ตำแหน่งของแต่ละสายงานเข้าระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่ง ตามบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่ง และ เงินเดือน สำหรับตำแหน่ง ในแต่ละระดับ มาตรฐานกลางให้เป็นไปตามบัญชีหมายเลข ๒ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

ตำแหน่งใดมีระดับหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างไร ควรใช้ผู้ดำรงตำแหน่งที่มี คุณสมบัติ ความรู้ความสามารถอย่างไร ให้เป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ. วางไว้

การปรับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนเข้ากับตำแหน่งตามบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. อนุมัติ”

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับแล้ว ก็พอจะสรุปความหมายของ “ระบบจำแนกตำแหน่ง” ในทางกฎหมายได้เป็น ๒ กรณี คือ

กรณีแรก ในความหมายอย่างกว้าง ๆ ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๒ “ระบบจำแนกตำแหน่ง” หมายถึง “วิธีการ กำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนที่ควรได้รับ คุณสมบัติและความรู้ของผู้ดำรงตำแหน่ง วิธีการ คัดเลือก วิธีการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน หรือการเลื่อนขั้นเป็นอย่างอื่น (นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗)” ซึ่ง ออกจะเป็นความหมายที่กว้างเกินไปและยากแก่การเข้าใจสักหน่อย เพราะไม่ได้บอกชัดไว้ว่า ระบบจำแนกตำแหน่งนั้นมีรูปร่างลักษณะอย่างไร และมีส่วนประกอบอะไรบ้าง

กรณีที่สอง ในความหมายอย่างแคบ มาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งและเงินเดือน ฯ สำหรับสำนักงาน ก.พ. ได้เขียนไว้ชัดเจนและอ่านเข้าใจง่ายกว่ามาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๙) มาก กล่าวคือ ตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ “ระบบจำแนกตำแหน่ง” หมายถึง “วิธีการกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือน โดยจำแนกเป็นสายงาน และจัดระดับตำแหน่งของแต่ละสายงานเข้าระดับมาตรฐานกลางของตำแหน่ง กำหนดเงินเดือนสำหรับตำแหน่งในแต่ละระดับมาตรฐานกลาง และให้มีมาตรฐานกำหนดตำแหน่งแสดงระดับหน้าที่และความรับผิดชอบ คุณสมบัติ ความรู้และความสามารถที่ต้องการสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ ไว้ด้วย”

สำหรับส่วนประกอบที่สำคัญของระบบจำแนกตำแหน่งที่กำลังใช้อยู่ในสำนักงาน ก.พ. ตามความหมายในกรณีที่สองที่กล่าวมานั้นจะได้อธิบายในรายละเอียดต่อไปภายหลัง

๓. ความหมายในทางปฏิบัติ เมื่อมองจากแง่ของบุคคลากรและเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ และความรับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนของสำนักงาน ก.พ. กับงานด้านการเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ แล้ว “ระบบจำแนกตำแหน่ง” ในที่นี้น่าจะหมายถึง “วิธีการประมวลและวิเคราะห์ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตำแหน่งและจัดรวมกลุ่มตำแหน่งที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน มีคุณวุฒิความรู้ ความสามารถที่ต้องการเหมือนกัน ต้องใช้วิธีการสอบ การบรรจุ การแต่งตั้งอย่างเดียวกัน และได้รับเงินเดือนในระดับเดียวกันไว้ด้วยกัน แล้วสร้างมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง (Class Specification) ไว้ล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานด้านการเจ้าหน้าที่และการบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวข้อง”

โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว เมื่อมีการพูดถึง “ระบบจำแนกตำแหน่ง” หรือการนำเอาระบบดังกล่าวมาใช้ในราชการพลเรือนของไทย ก็มักจะมีผู้เข้าใจไปว่าเป็นเรื่องของการนำเอาระบบกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนแบบใหม่ซึ่งต่างกับระบบเดิมโดยสิ้นเชิงมาใช้ หรืออาจเข้าใจไปว่าจะต้องเลิกระบบเดิม หรือเลิก “ขั้น” ของข้าราชการ ซึ่งเกรงว่าจะเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาในทางปฏิบัติ

อันที่จริงแล้ว “ระบบจำแนกตำแหน่ง” ก็เป็นวิธีการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนวิธีหนึ่งเช่นเดียวกับ “ระบบขั้นยศ” ซึ่งราชการพลเรือนของไทยใช้อยู่ในปัจจุบันนั่นเอง จะต่างกันในสาระสำคัญทางวิชาการก็เพียงแต่ว่า ระบบจำแนกตำแหน่งนั้น กำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของตำแหน่งไว้ล่วงหน้าตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง แต่ระบบขั้นยศนั้น กำหนดอัตราเงินเดือนไว้ล่วงหน้าตามขั้นของตัวบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งโดยไม่มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งไว้ล่วงหน้าเป็นมาตรฐานประกอบการพิจารณา

อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ก.พ. ก็ได้พยายามวางหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราเงินเดือนของตำแหน่งต่าง ๆ เป็นขั้นและอันดับสูงขึ้นไว้ล่วงหน้า โดยพิจารณาจากปริมาณและคุณภาพของงานเป็นรายตำแหน่งไปอยู่แล้ว ตัวอย่างเช่น ตำแหน่งสมุหบัญชีอำเภอที่จะเป็นขั้นโทอันดับ ๓ โด้นั้นจะต้องเป็นอำเภอที่มีรายได้จากการเก็บภาษีอากร มีจำนวนร้านค้าและจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เป็นต้น แต่ตามทางปฏิบัติดังกล่าวนี้มีข้อที่ควรพิจารณาคงนี้ คือ

- (๑) ยังมิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ล่วงหน้าสำหรับทุกตำแหน่ง
- (๒) หลักเกณฑ์ของตำแหน่งต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้นยังกระจัดกระจายกันอยู่ มิได้จัดไว้เป็นหมวดหมู่ตามระบบการบริหารงานบุคคลที่ดี และ
- (๓) หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วนั้น เป็นการกำหนดเพื่อความสะดวกในการพิจารณาคำขอปรับขยายอัตราเงินเดือนเป็นขั้นหรืออันดับสูงขึ้นของ ก.พ. เท่านั้น ไม่อาจนำไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่น เช่น การอธิบายหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่ง การสรรหา การสอบ ตลอดจนการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลในราชการพลเรือน เป็นต้น

หน้าที่หลักหน้าที่หนึ่งซึ่งถือได้ว่าเป็นหน้าที่สำคัญที่สุดของสำนักงาน ก.พ. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานบริหารงานบุคคลกลาง (Central Personnel Agency) ของราชการพลเรือนก็คือ การสร้างหลัก และมาตรฐานในการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือน รวมทั้งการบริหารงานบุคคลอื่น ๆ ให้เกิดความเป็นธรรม โดยมุ่งถึงประสิทธิภาพและความประหยัดของราชการเป็นสำคัญ

เมื่อระบบการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนในปัจจุบันยังมีข้อบกพร่องในหลายประการ อาทิเช่นมิได้เป็นไปอย่างมาตรฐาน การกำหนดตำแหน่งยังไม่เหมาะสม การบริหารงานเกี่ยวกับเรื่องตำแหน่งยังไม่ประหยัดเท่าที่ควร ก็เป็นภาระของหน่วยงานกลางเกี่ยวกับการบริหารบุคคลและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องที่จะต้องหาวิธีสร้างหรือปรับปรุงระบบการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนให้ดีขึ้น และการที่ได้นำเอาวิธีการจำแนกตำแหน่งมาใช้ก็โดยหวังว่าวิธีการดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือสำคัญในอันที่จะช่วยให้งานปรับปรุงระบบข้าราชการพลเรือนบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ แต่เนื่องจากงานปรับปรุงระบบข้าราชการพลเรือนดังกล่าวเป็นงานใหญ่ที่มีความสำคัญและมีความยุ่งยากมากมาย จึงเป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยกันทุกฝ่ายซึ่งได้แก่ รัฐบาล คณะกรรมการปรับปรุงระเบียบข้าราชการพลเรือน ก.พ. เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ. กระทรวงทบวงกรมและข้าราชการพลเรือนผู้มีส่วนได้เสียทุกท่านควรมีส่วนร่วมในการนี้ และทำความเข้าใจถึงความหมายที่แท้จริงของ “ระบบจำแนกตำแหน่ง” หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งละเลยไม่ยอมทำความเข้าใจก็ดี หรือให้ความเข้าใจแต่เพียงผิวเผินโดยเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่มีความจำเป็นหรือไม่สามารถนำมาใช้ในราชการพลเรือนของไทย โดยมิได้พิจารณาถึงเนื้อหา วิธีการ ตลอดจนการดัดแปลงแล้วนำมาใช้ให้เข้ากับระบบของไทยแล้วก็เป็นที่น่าเป็นห่วง และไม่อาจจะทราบได้ว่า ราชการพลเรือนของเรายังจะต้องข้าพ้ออยู่กับที่อีกนานเพียงใด และเสียงร่ำร้องของข้าราชการพลเรือนจำนวนไม่น้อยที่คร่ำครวญว่า คนไม่ได้รับความเป็นธรรมเท่าที่ควรในการกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนนั้น จะลดน้อยหรือเบาบางลงเพียงใดหรือไม่ขึ้นอยู่กับการแก้ไขที่ถูกต้องและทันการจากผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง

อธิบดีพนักงาน

จาก

สังกะสีตรา 3 มงกุฏ

และ

สังกะสีรูป ตรา 3 มงกุฏสุดสวย

บริษัท สังกะสีไทย จำกัด

สมุทรปราการ

บท ๕๐๖

ถ้าไม่นับก็ไม่ได้หุอะไรเลย

- ข้าราชการ ๑ “เป็นไงเพื่อน หัวหน้ากองนายว่ายังงัยบ้างที่นายหยิบเรื่องผิดเข้าไปตอนประชุม
อ.ก.พ. กรมเมื่อวานนี้”
- ข้าราชการ ๒ “นายจะให้ฉันคำหยาบด้วยหรือเปล่าละ”
- ข้าราชการ ๑ “ไม่ต้อง”
- ข้าราชการ ๒ “งั้นท่านก็ไม่ได้ว่าอะไรเลย”

ยังเหมือนเดิม

- หนุ่มแรก “ผมไม่ได้เจอกันเสียนาน เป็นไง นายแต่งงานแล้วหรือว่ายังคงหุงข้าวทำกับ
ข้าวกินเองอยู่”
- หนุ่มหลัง “ทั้งสองอย่างเลยเพื่อน”

กล่อมเองก็ปลุกเอาเองซิ

ในการอบรม ณ สำนักงานแห่งหนึ่ง ท่านหัวหน้ากองกำลังบรรยายอยู่ เผอิญมอง
เห็นผู้เข้ารับการอบรมคนหนึ่งกำลังนั่งหลับอยู่ จึงบอกผู้ที่นั่งอยู่ข้างๆ

- หัวหน้ากอง “คุณช่วยปลุกเขาทีเถอะ”
- ผู้ที่นั่งอยู่ข้างๆ “ท่านปลุกเขาเองซิครับ ท่านเป็นคนทำให้เขาหลับนี่ครับ”

สงครามจิตวิทยาหรือเปล่า

ร้านขายผลไม้สองร้านอยู่ตรงกันข้ามคนละฝั่งถนน ร้านหนึ่งมีป้ายติดไว้ว่า “ส้มบางมด
กิโลละ ๖ บาท”

วันรุ่งขึ้นร้านที่อยู่ตรงข้ามก็ติดป้ายว่า “ส้มบางมดหักกิโลละ ๕ บาท” ร้านแรก
จึงติดป้ายใหม่เป็น “ส้มบางมดราคากิโลละ ๔ บาท”

วันรุ่งขึ้นก็พบว่าป้ายที่ร้านตรงข้ามลดราคาเหลือ ๓ บาท เท่านั้น ด้วยความเจ็บใจ
เจ้าของร้านแรกจึงเปลี่ยนราคาใหม่เป็น “ส้มบางมดราคากิโลละ ๒ บาทเท่านั้น” (ขอมขาคทุน)

รุ่งขึ้นอีกวันหนึ่งร้านอยู่ตรงกันข้ามก็แขวนป้ายว่า “ที่นี่ขายส้มบางมดหักกิโลละ ๑ บาท”
ทนนเจ้าของร้านแรกก็ทนไม่ได้ โกรธมากจึงข้ามถนนไปยังร้านตรงข้าม พLAG เจรจา
เจ้าของร้านแรก “คุณหมายความว่ายังงี้ที่ขายส้มบางมดกิโลละบาทเดียว ทนยังตั้ง ๓ บาท
เข้าไปแล้ว”

เจ้าของร้านตรงข้าม “โธ่ คุณก็ ผมมีส้มขายเสียเมื่อไหร่ละ”

แพะรับบาป

ข้าราชการจัตวา ๑ “นี่เชียว นายรู้ใหม่ว่าผู้อำนวยการคนใหม่ที่จะมาแทนคนเก่าของเราจะ
เป็นใคร”

ข้าราชการจัตวา ๒ “ไม่รู้ซี”

ข้าราชการจัตวา ๑ “ไม่ใช่ใครหรอก ก็อดีตหัวหน้ากองของนายนั่นแหละ”

ข้าราชการจัตวา ๒ “อ้อ จริงหรือ”

ข้าราชการจัตวา ๑ “จริง เรารู้จากหัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่”

ข้าราชการจัตวา ๒ “ตายละวาเรา เจ็บอีกแล้ว”

ข้าราชการจัตวา ๑ “เอ๊ะ เจ็บอะไร”

ข้าราชการจัตวา ๒ “นายรู้แล้วอย่าไปบอกใครเชียวนา คือท่านคนนี้เวลาท่านจะไปต่างประเทศ
ก็ให้ท่านให้เราไปฉีควัคซีนแทนท่านทุกที เราจึงได้ว่าเจ็บอีกละซี”

ข้าราชการจัตวา ๑ “อ้อยยังงั้นเอง แต่ไม่เป็นไรหรอกเพื่อน เพราะเดี๋ยวนี้เขาให้มีรูปถ่ายด้วย คงไปปรับจัดแทนกันไม่ได้แล้ว”

ข้าราชการจัตวา ๒ “สาธุ ขอให้จริงอย่างนายว่าเถอะ”

อันนับว่ามีประโยชน์อยู่บ้าง

ที่ศาล แห่งหนึ่ง ผู้พิพากษากำลังนั่งบัลลังก์พิจารณาคดีหนึ่ง ซึ่งนายแดง ทาว
ร้ายแห่งนครหลวง เป็นจำเลย

ผู้พิพากษา “จำเลยเคยต้องโทษมา ๑๕ ครั้งแล้ว ด้วยคดีลักขโมย ปล้นจี้ ทำร้ายร่างกาย
หมิ่นประมาท และอะไรต่อมิอะไรอีกมากมาย คราวนี้ก็เป็นที่จำเลยในคดีวิ่งราว
ทรัพย์สินอีก ศาลอยากทราบก่อนตัดสินคดีนี้ว่าตลอดชีวิตของจำเลยมีอะไรที่นับเป็นความดีได้บ้าง เมื่อศาลจะเห็นใจบ้าง”

จำเลย “มีครับท่าน อย่างน้อยกระผมก็เคยช่วยให้ผู้พิพากษามีกงานทำครับ”

เลิกจริง ๆ คราวนี้

หัวหน้าแผนกหนุ่มใหญ่ หยิบหนังสือเล่มหนึ่งขึ้นมาอ่าน ก็พบว่ามียุ่เรื่องหนึ่ง
กล่าวถึงโทษของการสูบบุหรี่ หัวหน้าแผนกคนนี้เป็นคนคิดบุหร้อย่างหนัก จึงลองอ่านดู

“โทษของการสูบบุหรี่มีมากมายหลายประการ เช่น อาจทำให้เป็นวัณโรค ทำให้ปาก
เหม็น อาจเป็นมะเร็งในปอด ทำให้สิ้นเปลืองเงินทองและผลจากการสำรวจเมื่อเร็ว ๆ
นี้ ก็พบว่าผู้ที่สูบบุหรี่มีอายุสั้นกว่าผู้ที่ไม่สูบบุหรี่.....” หัวหน้าแผนกอ่านมาถึงตอนนั้นก็

ปิดหนังสือ แล้วหันไปทางประจำแผนก “เลิก เลิก เลิกแน่ ๆ คราวนี้ผมเลิกจริง ๆ” แล้วแก
ก็เลิกจริง ๆ อย่างที่พูดเสียด้วย คือหลังจากนั้นแกก็ไม่หยิบหนังสือเล่มนั้นขึ้นมาอ่านอีกเลย
(เลิกอ่านนะครับ ไม่ใช่เลิกสูบ)

หน้าพลมคี่

นี่ก็เรื่องเกี่ยวกับการแข่งขันกันค้าขายเหมือนกัน
ร้านขายกล้วยเคี้ยวลูกชิ้น (เนื้อวัวนะครับไม่ใช่เนื้อสุกรของผู้ใหญ่) สองร้านอยู่ใกล้ๆ กัน ถ้าเดินจากปากซอยเข้าไปก็จะถึงร้านแรก แต่ถ้าเลี้ยวขวาต่อไปอีกหน่อยก็ถึงร้านที่สอง วันหนึ่งเจ้าของร้านของร้านแรก ได้เอาป้ายชวนเชิญลูกค้าเข้าร้านไปติดไว้ที่เสาไฟฟ้าตรงปากซอย มีข้อความว่า

“ลูกชิ้นเนื้อวัวแท้ เจ้าเก่า อร่อย ถูกอนามัย

โปรดเดินตรงเข้าไปในซอยนี้”

วันรุ่งขึ้นก็มีป้ายมาติดไว้ได้ป้ายอันแรกมีข้อความว่า

“แล้วเลี้ยวขวา ท่านก็จะพบกับการต้อนรับอย่างเป็นกันเอง”

รอดไปได้ ๑ ราย

เรื่องนี้ ไม่จริงนะครับ สมมุติเอา

นายแพทย์ “คุณพยาบาลคุณให้ยานานใหม่กับคนไข้ทดลองยา ๑๐ คนนั้นหรือยัง”

พยาบาล “ให้แล้วค่ะ”

นายแพทย์ “ได้ผลเป็นยังไงบ้าง”

พยาบาล “ตายไป ๕ คนค่ะ”

นายแพทย์ “วิเศษมาก อย่างน้อยก็ได้ผล ๑ รายละ แต่ว่าทำไมคนนั้นถึงรอดล่ะ คุณบันทึกไว้หรือเปล่า คราวหลังจะได้ใช้เป็นหลักในการให้ยาคนไข้อื่น ๆ ต่อไป”

พยาบาล “บันทึกไว้แล้วค่ะ เหตุที่เขาไม่ตายเพราะว่า.....เอ้อ.....”

นายแพทย์ “เร็ว ๆ เข้าออกมาผมอยากรู้”

พยาบาล “เพราะว่าเขาไม่ยอมกินยาค่ะ”

แป๊ะเจี๊ยะ

โคธ นายหม่อม

ทั้ง ๆ ที่คำว่า “แป๊ะเจี๊ยะ” เป็นคำภาษาจีนแต่คนไทยเกือบทุกคนก็รู้จักคำนี้ ที่ผมใช้คำว่าเกือบทุกคนก็เพราะไม่แน่ใจว่าชาวป้าชาวเขเผ่าต่าง ๆ ที่ไม่รู้จักคำว่าโรงเรียนราษฎร จะรู้จักคำว่าแป๊ะเจี๊ยะหรือเปล่า ผมเองพูดภาษาจีนไม่เป็นแต่ก็พอจะรู้คำจีนบ้างเป็นบางคำ เช่น คำว่า “เจี๊ยะ” ผมก็รู้แปลว่ากิน ที่รู้จักเพราะเคยเห็นคนจีนเขาล้อมวงกินข้าวกัน พอเคยให้สัญญาว่า “เจี๊ยะ” อาต๋อาม่วยหงหลายก็เริ่มลงมือกินกันอย่างสนุกสนาน อีกคำหนึ่งที่ผมพอรู้จักคือคำว่า “เตียม ๆ จ้อ” หรือ “จ้อเตียม ๆ” อะไรนั่นแหละ ผมก็ซักจะลืม ๆ เสียแล้ว แต่รู้ว่ามันแปลว่า “นั่งนิ่ง ๆ” หรือนั่งเฉย ๆ อะไรทำนองนี้เหตุที่รู้จักเพราะเห็นคนจีนเขาคูหลูของเขามักจะเล่นขณะที่ยกกำลังคุยอยู่กับแขกคือเตียมมักจะพูดว่า “เตียม ๆ จ้อน่อ” ผมเลยคิดว่ามันคงจะแปลว่า “นั่งเฉย ๆ น้า โอ้หนุ” ละกระมัง ความจริงคำจีนอื่น ๆ ผมก็พอจะรู้อีก เช่นผมสามารถนับหนึ่งถึงร้อยเป็นภาษาจีนได้ ไม่เชื่อผมจะนับให้ดู เจ็ก หนอ ซา สี่ โหงว รัก.... ...ผมว่าอย่าดีกว่า เปลืองหน้ากระดาษเปล่า ๆ เอาเป็นว่าผมนับได้ก็แล้วกัน

ขอเขียนคร่าวๆ ผมตั้งใจจะเขียนเรื่องแป๊ะเจี๊ยะซ่ง (เขา) ว่ากันว่าเป็นหนามยอกอกของกระทรวงศึกษาธิการ (ไม่รู้ว่กระทรวงศึกษาฯ มีกตั้งแต่เมื่อไร) จริงไม่จริงผมก็ไม่ทราบ ผมได้ยินเขามาอีกที ที่เขว่าเป็นหนามยอกอกก็เพราะว่ามันปราบยากเหลือเกินแป๊ะเจี๊ยะนี้ ผมทราบมาอีกว่า “แป๊ะเจี๊ยะ” แปลว่า “กินขาว” หรือกินอย่างขาวสะอาด ถ้าจะแปลให้เพราะหน่อยก็แปลว่า “กินเปล่า” เงินที่ต้องเสียไปเปล่า ๆ ในการนำลูกเข้าโรงเรียนจึงเรียกกันว่า “แป๊ะเจี๊ยะ” หรือเงินกินเปล่านั้นแหละ เพื่อนผมคนหนึ่งดัดจริตเปลี่ยนคำว่า “แป๊ะเจี๊ยะ” มาเป็น “ไทยเจี๊ยะ” เพราะเคยวันคนเจี๊ยะไม่ใช้คนจีนหรือ “แป๊ะ” เสียแล้ว มันกลายเป็นคน

ไทยเสียหมดแล้ว ผมก็เลยต้องอธิบายให้เข้าใจว่า “แป๊ะ” ไม่ได้หมายถึงคนจีน แล้วก็อธิบายอย่างที่คุณ ๆ อ่านมาแล้วนั่นแหละ ส่วนเจ้าเพื่อนอีกคนเขย่งกว่านั้น มันแปลว่า “กิน (เป็น) ร้อย (บาท)” เพราะมันเคยถูกอาแป๊ะเจ้าของร้านกาแฟที่ปากซอยทองสงค์คับย่อย ๆ ว่า “สี่แป๊ะ หน่อวิชาแป๊ะแล้วนา เมื่อไรจะขาย ห้า อาสุเทก” เพื่อนผมที่ซื้อสุเทพคนนั้นจึงนึกว่า แป๊ะ” หรือแป๊ะนั้นเป็นคำเดียวกันแปลว่า “ร้อย” ผมจึงต้องชี้แจงอีกว่าไม่ถูกแป๊ะเจี๊ยะที่ไหนกินเป็น ร้อย มีแต่กินเป็นพันเป็นหมื่นทั้งนั้นแหละ เพื่อนผมก็เลยบอกว่า เออ จริงซีแล้วก็เดินจากไป ก็เป็นอันว่าเลิกพูดกันเรื่องคำแปลเสียที (หมกมุ่นนะครับ)

ที่เขียนคราวนี้ (อีกที) อยากจะเล่าเรื่องเกี่ยวกับแป๊ะเจี๊ยะ หรือถ้าจะพูดให้ถูกก็คือ เรื่องที่ไม่เกี่ยวกับแป๊ะเจี๊ยะ (เอ๊ะ มันยังงัยกันแน่น) คือผมหมายถึงเรื่อง “การไม่เก็บแป๊ะเจี๊ยะ” นั่นเองถึงตอนนั้นท่านผู้ปกครองนักเรียนบางท่านคงจะงง (หุ่่งก็ ได้) พังอยู่ (ไม่ใช่ซีครับทำตาโต ค่ะใจอ่านต่อจึงจะดู) และคงสงสัยว่าโรงเรียนที่ไม่เก็บแป๊ะเจี๊ยะมีหรือ ถ้ามีจะเอาเด็กไปฝากบ้าง ผมขอยืนยันว่ามีแน่ อย่างน้อยก็หนึ่งโรง แต่ผมจะไม่บอกอะไรชื่อโรงเรียนอะไร เกี่ยวกับท่านทั้งหลายจะพากันเอาเด็กไปฝาก ก็จะเกิดการวุ่นวายกันขึ้น และถ้าสมมุติว่าทางโรงเรียนทราบว่าผมเป็นต้นเหตุผมก็จะแย่ (และจะยิ่งแย่หนักลงไปอีกถ้าบังเอิญท่านเจ้าของโรงเรียนที่เก็บแป๊ะเจี๊ยะทั้งหลายทราบด้วยแล้วก็พากันมาเล่นงานผมเข้า ในฐานะที่ทำให้เขาขาดรายได้) โรงเรียนที่ว่านี้เป็นโรงเรียนชั้นดีอยู่ในย่านบางกะปิ ท่านที่เป็นผู้ตัดสินใจก็มักจะส่งบุตรหลานไปเรียนกัน คุณเหมือนโรงเรียนนี้จะมีชื่อในทางที่เป็นโรงเรียนเก่าแก่ ระเบียบจัด และที่แน่น ๆ คือ ไม่มีการเก็บแป๊ะเจี๊ยะ ที่ผมทราบไม่ใช่เพราะทางโรงเรียนประกาศว่าไม่เก็บ แต่เพราะเขาไม่เก็บมานานแล้วต่างหาก (โรงเรียนที่ประกาศว่าไม่เก็บนะ อย่าไว้ใจเชียวนา) การฝากเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนนี้ไม่ต้องมีการขี้เงิน ถ้าทางโรงเรียนบอกว่าจะสอบคัดเลือกก็ต้องสอบ ถ้าบอกว่าไม่ต้องสอบก็ไม่ต้องสอบจริง ๆ เพียงแต่ขอสัมภาษณ์กันนิตนอยเท่านั้น (แต่จะมีการฝากโดยอาศัยความคุ้นเคยกับครูใหญ่หรือครูเล็กครูน้อยกันบ้างหรือเปล่าผมไม่ทราบ ที่ทราบก็คือไม่มีการเก็บแป๊ะเจี๊ยะ)

ทีนี้ผมจะเล่าเหตุการณ์ตอนหนึ่งในวันรับสมัครนักเรียนใหม่ให้ทราบ เอาชั้นอนุบาลก็แล้วกันเพราะผมเป็นคนชอบเด็กจึงเล่าเรื่องที่มีเกี่ยวกับเด็ก ๆ ตีกันว่า ว่ากันถึงเรื่องฝากเด็กเข้าเรียนในชั้นอนุบาล คุณเชื่อไหมว่าบางโรงเรียนเก็บเงินกินเปล่าถึง หกเจ็ดพันบาท ถ้าคุณไม่เชื่อ

ก็ตามใจ แต่ถ้าคุณมีลูกหลานลองเอาไปฝากตุ๊กได้ ไหนครับ โรงเรียนไหนหรือครับ คุณก็ไปสืบหาเอาเองสิครับ (เรื่องอะไรผมจะต้องไปบอกคุณให้เป็นประโยชน์แก่โรงเรียนนั้นอีกล่ะ) เอถึงไหนแล้ว อ้อ เรื่องรับเด็กเข้าโรงเรียนในชั้นอนุบาลของโรงเรียนนี้เขาจะประกาศล่วงหน้าหลายเดือนว่าจะรับสมัครเด็กอายุไม่เกิน ๓ ขวบครึ่ง เพื่อเข้าเรียนชั้นอนุบาลในปีหน้า (ล่วงหน้า ๑ ปี เขียวนาคุณ) ผู้สนใจจะสมัครได้ในวันที่.....(เพียงวันเดียวเท่านั้นนะ) พร้อมทั้งพาเด็กและสูติบัตรของเด็กมาด้วย ใครสมัครก่อนจะได้รับการพิจารณา ก่อน เอาละคุณ หนักสนุกละ เพราะปัจจุบันนี้ โรงเรียนอนุบาลที่ดี ๆ ก็หายากเสียด้วย ดังนั้นท่านที่ต้องการฝากเด็กเข้าในโรงเรียนนี้ก็เตรียมตัวกันใหญ่ ผู้ที่มีพวกพ้องญาติมิตรที่เคยนำลูกหลานมาสมัครแล้วก็จะพากันไปสอบถามกัน พวกที่มีเพื่อนเป็นครูอยู่ในโรงเรียนนี้ก็พยายามเลียบเคียงถามว่าทำอย่างไรจึงจะได้แน่ ๆ เมื่อสรุปคำตอบแล้วก็ปรากฏดังนี้คือ หนึ่ง ต้องมาสมัครแต่เช้า สอง อย่าลืมพาเด็กมาด้วย สาม สูติบัตรสำคัญมากต้องนำไปให้ได้ และ ี่ จงอดทน และจงอดทน

ต่อไปนี้เป็นเหตุการณ์วันรับสมัคร เวลา ประมาณ ๕.๐๐ น. เสียงรถยนต์แล่นเข้ามาในโรงเรียน และเข้ามาเทียบข้างบันไดตึก เสียงเปิดประตูรถ เดินขึ้นบันได สักครู่ต่อมาได้ยินเสียงครูเวรประจำวัน (อ้อ ลืมบอกไป โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนประจำ สำหรับเด็กโตครับ) ส่งเสียงแจ้ว ๆ ถามว่า “ธุระอะไรคะ” และเสียงตอบว่า “พาเด็กมาสมัครเข้าอนุบาลค่ะ” คายละซีจริงหรือนี่ ท่านเคยพบเคยเห็นไหมในประเทศไทยนี้ ที่เขาสมัครกันตั้งแต่ตีห้า แต่มีแล้วจริง ๆ ที่ไหนหรือที่ผมกำลังเล่าอยู่นี้ไงละ ต่อจากนั้นท่านก็คงนึกว่าครูเวรคงจะหัวเราะแล้วตอบว่า “อัยตาย รอให้ถึงเก้าโมงเช้าเสียก่อนซิคะ” แต่คุณต้องแปลกใจยิ่งกว่านั้นเพราะคุณจะได้ยินเสียงตอบว่า “เชิญห้องโน้นเลยคะ ไปรับสมัครที่อาจารย์ภิญญานะคะ” แล้วก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ อีกห้องหนึ่ง อาจารย์ภิญญา กำลังเตรียมแจกบัตรคิวตั้งแต่ยังไม่ตีห้า ผู้ปกครองเด็กท่านนั้นจึงเดินไปหาอาจารย์ภิญญาแล้วส่งสูติบัตรให้ อาจารย์ภิญญาตรวจแล้วเห็นว่าถูกต้องก็มอบบัตรคิวหมายเลข ๑ ให้และบอกให้รอการเรียกตัวเข้าสัมภาษณ์ต่อไป

พอคล้อยหลังรายแรกเข้าไปไม่นาน เสียงรถยนต์คันที่สองก็แล่นเข้ามา สุภาพสตรีผู้หนึ่งกระหืดกระหอบเข้ามาถามหาห้องจ่ายบัตรคิว เมื่อทราบแล้วก็หายเข้าไปสักครู่แล้วก็กระหืดกระหอบออกมา วิ่งขึ้นรถ สตาร์ทเครื่องเข้าเกียร์ขับจ้อออกไปทางประตูที่เข้ามาอย่างรวดเร็ว เอ ราย

นั้นถ้าจะไม่พอใจอะไรกรรมึงถึงได้รับออกไปอย่างนั้น ไม่ใช่หรอกครับ ผมไปตามอาจารย์ภิญญา แล้ว ท่านบอกว่า “แกไม่ได้เอาสูติบัตรมานะคุณ เลยต้องรีบขับรถกลับไปเอามาใหม่ดู เหมือนบ้านอยู่เมืองนนท์โน่นนั่นะ” อ้าว ท่านอาจารย์ ทำไมใจร้ายนักล่ะครับ “อ้าว ก็ถ้าไม่ทำยังงี้แล้ว รุกันได้ยังไงกันล่ะคะ ว่าจะพาลูกมาสมัครจริง ๆ เดี่ยวคุณขอบัตรคิวไปขายให้คนที่มาสาย ๆ ทางนี้ก็แย่ะค่ะ” เออ จริงขึ้นะ ถ้าไม่ทำอย่างนี้ก็อาจจะเป็นอย่างอาจารย์ว่าได้ เดี่ยวอะไร ๆ มันก็ขายกันได้ทั้งนั้น การซื้อคิวสัก ๕๐๐ บาทก็คงจะยังดีกว่าต้องไปเสียแป๊ะเจี๊ยะให้โรงเรียนอื่นตั้งหลายพันบาท จริงไหมคุณ ผมเขียนมาถึงตอนนี้ชักไม่แน่ใจเสียแล้วว่าท่านผู้อ่านจะเชื่อหรือไม่ว่าเรื่องนี้เป็นจริง จริงครับผมรับรองได้ ถ้าไม่เชื่อคุณลองถามคุณผู้หญิงที่ขับรถออกไปเมื่อตะกี้ก็ได้ อ้อ นั่นใจมาพอดี ถูสูติบัตรเดินยืมผมอยู่เป็นกระเชงมานั่น เอละผมจะลองถามดู “เออ คุณครับเมื่ออีกคุณหายไปไหนมาครับตั้งเกือบสองชั่วโมง” “อ้อ กลับไปเอาสูติบัตรนี้ไงคะ บ้านอยู่ตั้งเมืองนนท์ รีบขับรถเลยจนจะชนเด็กตายตั้งหลายคน” สักครู่ต่อมาก็มาพบกันอีก “นี่คุณรู้ไหมฉันรีบมาตั้งแต่ตีห้าหวังจะได้ที่แรก ๆ กลับไปเอาสูติบัตรหักเดี๋ยวตอนนี้ได้ที ๕๕ เนอะคุณ” ว่าพลาญีนบัตรคิวให้ดู อือม้ จริง ๆ ด้วย (ที่นี้คุณเชื่อผมหรือยังครับ)

พอสายหน่อย รถเก๋งส่วนตัวก็จอดกันเต็มลานหน้าโรงเรียน เสียงเด็กส่งเสียงร้องให้ ร้องขอยืม ขอน้ำกันระเบ็งแซ่แซ่ เพราะท่านผู้ปกครองส่วนมากทราบดีว่า จะต้องคอยการสัมภาษณ์ก่อนจึงจะกลับบ้านได้จึงเตรียมส่งเหล่านี้นมาพร้อม ผมหมายถึงเสียบึงนี่ครับ คุณเชื่อไหม บางท่านเตรียมมาแมกระทั่งกระโถนปัสสาวะ คุณอย่าหาว่าผมสับประคนนะครับ มันเป็นเรื่องจริง

นี่แหละเรื่องของการไม่เก็บแป๊ะเจี๊ยะ วุ่นวายและสนุกดีพอสมควร แม้จะรับสมัครไว้ล่วงหน้าตั้งปี ยังแย่งกันมาสมัครอย่างหนาแน่น ขณะที่เขียนเรื่องนี้ยังไม่ทราบผลว่าคุณหรือท่านสุภาพสตรีที่กลับไปเอาสูติบัตรที่บ้านนั้น ลูกของท่านได้เข้าเรียนอนุบาลหรือเปล่า ก่อนจบผมขอชี้ว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องจริงจริง ๆ ไม่ใช่เรื่องจริงหลอก ๆ เกิดขึ้นเมื่อเร็ววัน ในนครหลวงกรุงเทพ

ธนบุรียุคแป๊ะเจี๊ยะ นี่แหละครับ

แนะแนวสอบเลื่อนชั้น

วิชาความรู้ทั่วไป คัดเลือกจากข้อสอบของกรมป่าไม้ กรมการขนส่ง
ทางบก กรมกสิกรรม และสำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

แนะแนวคำตอบโดย ดุสิต พัวศิริ

๑. คำถาม สังคมคืออะไร ข้าราชการที่ดีจำเป็นจะต้องมีการสังคมที่ดีหรือไม่ จงอธิบาย
แนวคำตอบ สังคม คือการรวมกลุ่มอยู่ร่วมกันของมนุษย์ โดยมีขนบธรรมเนียม ประเพณี
วัฒนธรรม และระเบียบแบบแผนกำหนดวิธีการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิก
ในแต่ละสังคมนั้น ๆ แตกต่างกันไปตามเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ สภาพภูมิประเทศ
ฐานะความเป็นอยู่และระดับการศึกษา ข้าราชการที่ดีย่อมจำเป็นจะต้องมีการ
สังคมที่ดี ซึ่งการสังคมในที่นี้ หมายถึงการปฏิบัติตนต่อส่วนรวมในทางที่ดีและ
เหมาะสม เช่น การปฏิบัติงานร่วมกันในวงราชการนั้น ก็จำเป็นต้องประพฤติตาม
วินัยของข้าราชการ และระเบียบแบบแผนที่ทางราชการกำหนด ส่วนการ
ติดต่อกับประชาชนนั้น โดยที่ข้าราชการเป็นผู้ให้บริการแก่ประชาชน จึงจำ
ต้องมีการหาหนทางที่ดีในการติดต่อกับประชาชน เช่น ไม่พูดจาหยาบค้ายกับ
ประชาชน หรือใช้อำนาจหน้าที่ไปทู่ทางจืด เป็นต้น และต้องให้ความ

สะดวกแก่ประชาชนทุกวิถีทางเท่าที่จะทำได้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ข้าราชการ
ที่จำเป็นจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ ทั้งในวงราชการด้วยกัน และการติดต่อให้
บริการแก่ประชาชน และบุคคลทั่วไปในวงสังคมด้วย

๒. คำถาม คณะปฏิวัติได้มีคำสั่ง แลงการณ์ หรือประกาศ เกี่ยวกับการแก้ไขเรื่อง
สังคมให้เรียบร้อยยิ่งขึ้นประการใดบ้าง ให้ยกมาให้มากที่สุดเท่าที่ท่านทราบ
- แนวคำตอบ คณะปฏิวัติ ได้มีประกาศเกี่ยวกับการแก้ไขเรื่องสังคมให้เรียบร้อยยิ่งขึ้นหลาย
ประการด้วยกัน ได้แก่

๑. กำหนดเวลา เปิด-ปิด ของสถานโบว์ลิ่ง สถานเล่นสเก็ต ร้าน
ขายอาหาร หรือเครื่องดื่ม กำหนดเวลาสำหรับการจำหน่ายสุราและแก้ไข
พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ เพื่อเป็นการควบคุมความประพฤติ
และเพื่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

๒. ควบคุมควันและเสียงของรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือเรือกล
ที่มีเสียงหรือควันเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน

๓. ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขาย อัน
กระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พ.ศ. ๒๔๗๑ เพื่อควบคุม
กิจการอันเป็นสาธารณูปโภค เช่น การรถไฟ การรถราง การจำหน่ายก๊าซ
และควบคุมกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการเงิน เช่น การประกันภัย การคลังสินค้า
การซื้อขายพันธบัตรตัวเงิน เป็นต้น เพื่อให้ความมั่นคงและปลอดภัยแก่
ประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

๔. ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๔๗๗
เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการจราจรที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และเพื่อคุ้มครองชีวิต
ทรัพย์สิน และสวัสดิภาพของประชาชนให้ได้ดียิ่งขึ้น

๕. ให้ความสำคัญคุ้มครองแรงงานแก่ลูกจ้าง เพื่อให้การใช้แรงงานเป็นไป
โดยเหมาะสม และการแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างให้เป็นไป

โดยวิธีปรองดองและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย และสอดคล้องกับการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของประเทศ รวมทั้งให้มีหลักประกันความมั่นคงแก่ลูกจ้างด้วย

๖. ควบคุมการแต่งกายและความประพฤติของนักเรียน และนักศึกษา เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองความประพฤติ การแต่งกาย และจรรยาบรรณของนักเรียนและนักศึกษาให้เป็นพลเมืองดี มีประโยชน์แก่ประเทศชาติในอนาคต

๗. แก้อั้วตราโทษที่กำหนดไว้ สำหรับความผิดบางประเภทตามประมวลกฎหมายอาญาให้สูงขึ้น เช่น ความผิดฐานปล้นทรัพย์ ขิงทรัพย์ วางเพลิง เรียกค่าไถ่ และความผิดทางเพศ เป็นต้น เพื่อเป็นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมให้ลดน้อยลง

๓. คำถาม คณะปฏิวัติได้จัดระเบียบบริหารในกองบัญชาการคณะปฏิวัติอย่างไร มีฝ่ายอำนวยการใดบ้าง และใครเป็นผู้อำนวยการฝ่ายนั้น

แนวคำตอบ คณะปฏิวัติได้จัดระเบียบบริหารในกองบัญชาการคณะปฏิวัติ โดยแบ่งส่วนงานของกองบัญชาการคณะปฏิวัติออกเป็น ดังนี้

๑. สภการบริหารคณะปฏิวัติ
๒. คณะที่ปรึกษาของหัวหน้าคณะปฏิวัติ
๓. สำนักเลขาธิการคณะปฏิวัติ
๔. ฝ่ายรักษาความมั่นคงแห่งชาติ
๕. ฝ่ายอำนวยการเศรษฐกิจ การคลังและการอุตสาหกรรม
๖. ฝ่ายอำนวยการพัฒนา การเกษตร และคมนาคม
๗. ฝ่ายอำนวยการศึกษา และสาธารณสุข

ฝ่ายรักษาความมั่นคงแห่งชาติ มี พล.อ. ประภาส จารุเสถียร เป็นผู้อำนวยการฝ่าย

ฝ่ายอำนวยการเศรษฐกิจ การคลัง และการอุตสาหกรรม มี นายพจน์ สารสิน เป็นผู้อำนวยการฝ่าย

ฝ่ายอำนวยการพัฒนา การเกษตรและคมนาคม มี พล.อ.อ. ทวี จุลละทรัพย์ เป็นผู้อำนวยการฝ่าย

ฝ่ายอำนวยการศึกษา และสาธารณสุข มี พล.ต.อ. ประเสริฐ รุจิรวงศ์ เป็นผู้อำนวยการฝ่าย

๔. คำถาม จงอธิบายคำว่า “โมฆะกรรม” และ “โมฆียะกรรม” ตามที่ท่านเข้าใจ
- แนวคำตอบ คำว่า “โมฆะกรรม” และ “โมฆียะกรรม” เป็นคำที่ใช้ในกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ เรื่อง นิติกรรม ซึ่งได้แก่ การใด ๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมาย และด้วยใจสมัคร มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลเพื่อจะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ

โมฆะกรรม คือการเสีย การสูญเปล่าไม่เกิดผลอะไร สำหรับ นิติกรรมที่เป็นโมฆะนั้นตามกฎหมายถือว่านิติกรรมนั้นไม่ได้มีอยู่เลย และไม่ทำให้เกิดผลในกฎหมายขึ้นแต่อย่างใด โมฆะกรรมเกิดขึ้นได้ในนิติกรรม ที่บกพร่องเกี่ยวกับการแสดงเจตนา เช่น แสดงเจตนาไม่ตรงกับในใจจริง และ คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งไม่รู้ ถึงเจตนาที่ซ่อนอยู่ในใจของผู้แสดง หรือสำคัญผิดในสิ่ง ซึ่งเป็นสาระสำคัญของนิติกรรม หรือทำไม่ถูกต้องตามแบบที่กฎหมายบังคับไว้ หรือ มีวัตถุประสงค์ผิดกฎหมายหรือเป็นการพนันหรือขัดขวางต่อศีลธรรมอันดี หรือ ความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือนิติกรรมที่เป็นโมฆียะกรรมแล้วถูกบอก ล้างโดยชอบเป็นต้น สำหรับผลของโมฆะกรรมนั้นตามกฎหมายถือว่านิติกรรม นั้นไม่มีอยู่เลย บุคคลที่มีส่วนได้เสียในนิติกรรม ก็อาจยกเอาโมฆะกรรมนั้น มากล่าวอ้างได้เสมอไป เพื่อรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของตน

โมฆียะกรรม เป็นกิจการที่ใช้บังคับกันได้ตามกฎหมาย จนกว่าจะได้ ถูกบอกล้าง นิติกรรมที่เป็นโมฆียะนั้น เป็นนิติกรรมที่ได้ทำขึ้นโดยมีเหตุบกพร่อง

บางประการในเรื่องความสามารถของบุคคล บุคคลที่ถูกจำกัดความสามารถใน การทำนิติกรรม ได้แก่ ผู้เยาว์ หญิงมีสามี ผู้ที่ถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความ สามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือในเรื่องการแสดงเจตนาของผู้ที่ทำ นิติกรรม ได้แก่การแสดงเจตนาโดยสำคัญผิด หรือโดยถูกฉ้อฉล หรือข่มขู่ เหตุบกพร่องนั้นมิได้ทำให้นิติกรรมสูญเปล่าดังเช่นในกรณีโมฆะ นิติกรรมนั้นยัง คงใช้ได้ตามกฎหมายตลอดไปจนกว่าจะมีการบอกล้าง เมื่อมีการบอกล้างแล้ว จึงถือว่า นิติกรรมนั้นเป็นโมฆะเสียเปล่ามาแต่เริ่มแรก แต่ถ้าไม่ได้มีการบอก ล้าง จนล่วงเลยกำหนดระยะเวลาตามกฎหมาย หรือมีการให้สัตยาบันรับรู้ใน นิติกรรมนั้นก็ นิติกรรมนั้นก็ป็นอันสมบูรณ์ใช้ได้ตลอดไปโดยหมดโอกาสที่ จะบอกล้างทำลายความสมบูรณ์ของนิติกรรมนั้นได้ต่อไป

๕. คำถาม ประชาชนในนครหลวงกรุงเทพมหานคร กำลังเผชิญปัญหาอะไรบ้างที่มีผลกระทบ กระเทือนสุขภาพความเป็นอยู่สะดวกสบายทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

แนวคำตอบ ประชาชนในนครหลวงกรุงเทพมหานคร กำลังเผชิญปัญหาที่มีผลกระทบกระเทือน สุขภาพความเป็นอยู่สะดวกสบายทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจที่สำคัญ ๆ ได้แก่

๑. ปัญหาการจราจรติดขัดและรถโดยสารประจำทางไม่เพียงพอ
๒. ปัญหาความขาดแคลนที่อยู่อาศัย และแหล่งเสื่อมโทรม
๓. ปัญหาความขาดแคลนน้ำประปา
๔. ปัญหาสวัสดิภาพและความปลอดภัยในร่างกายและทรัพย์สินของ ประชาชน เพราะมีสถิติอาชญากรรมสูง
๕. ปัญหาค่าครองชีพสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจำพวกอาหารทั้งประเภท ผักและเนื้อสัตว์
๖. ปัญหาสัญลักษณ์ของสิ่งแวดล้อมไม่ดี เช่น เรื่องอากาศเป็นพิษจาก ควันไอเสียของยานพาหนะต่าง ๆ และโรงงานอุตสาหกรรม
๗. ปัญหาเรื่องท่อระบายน้ำไม่สามารถถ่ายเทน้ำเสียได้ดี ทำให้เกิด ปัญหาน้ำเน่าและขุ่นมัว เมื่อฝนตกหนักยังทำให้เกิดน้ำท่วมอีกด้วย

๘. ปัญหาเกี่ยวกับบุคคลบางจำพวก เช่น คนขอลาน เด็กวัยรุ่น
เด็กเกร เป็นต้น

๖. คำถาม ทรัพยากรของชาติอันมีชื่อว่าอะไร ซึ่งถ้าหากผู้ใดทำลายเสีย จัดว่าเป็นผู้
ที่ทำลายชาติ และทรัพยากรที่วั้นให้ประโยชน์อะไรบ้าง ?

แนวคำตอบ ทรัพยากรของชาติอันมีชื่อว่า “ทรัพยากรป่าไม้” เพราะมีคำขวัญกล่าวไว้ว่า
“ป่าไม้คือทรัพยากรของชาติ ผู้ใดทำลายป่า ใดชื่อว่าเป็นผู้ ทำลายชาติ”
ประโยชน์ของทรัพยากรป่าไม้นี้มีมากมาย ที่สำคัญ ๆ ได้แก่

๑. บรรเทาอุทกภัย การมีป่าไม้มากย่อมเป็นการป้องกันและบรรเทา
มิให้เกิดอุทกภัยอันร้ายแรงขึ้นได้ เพราะต้นไม้ย่อมรักษาและดูดซับน้ำไว้มิให้
ไหลบ่าโดยรวดเร็วเมื่อฝนตกหนักขึ้นจะทำให้เกิดอุทกภัยขึ้นได้

๒. อนุรักษ์ดินและน้ำ การมีป่าไม้มากย่อมทำให้สภาพดินและเนื้อดิน
ให้มีคุณภาพดี และยังสามารถรักษาคูดซับน้ำไว้ทำให้มีความชุ่มชื้นอยู่เสมอ
หากไม่มีป่าไม้แล้วก็จะทำให้เกิดความแห้งแล้งขึ้นได้

๓. ใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สร้างที่อยู่อาศัยได้ กล่าวคือ
การมีป่าไม้มากย่อมทำให้สามารถตัดฟันไม้มาขายเป็นสินค้าออกได้ และยังสามารถ
มาสร้างที่อยู่อาศัยได้ แต่ทั้งนี้ต้องมีการปลูกป่าทดแทนในระยะยาวด้วย และ
ไม้บางชนิดก็อาจนำมาใช้ทำยารักษาโรคได้อีกด้วย

๔. สงวนทรัพยากรสัตว์ป่า การมีป่าไม้มากย่อมทำให้สัตว์ป่ามีที่อยู่
อาศัย และสัตว์ป่าบางชนิดก็นำมาใช้ประโยชน์ได้ บางชนิดก็ส่งไปขายยัง
ต่างประเทศได้

๕. เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนที่รักธรรมชาติ จะเห็น
ได้ว่ามีผู้ ที่นิยมธรรมชาติ ไปทัศนารและพักผ่อนตามวนอุทยานต่าง ๆ อยู่เสมอ
เป็นการผ่อนคลายความเคร่งเครียดในการทำงานต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

วัฒนธรรมไทย ภาครไทย

“สาคนารตกัน”

การบริหารงานต่างก็ย่อมมีข้อบกพร่องไม่มากนักน้อย หากข้าราชการ
มีจิตตคติกัน ทะเลาะกัน มีการใส่ร้ายกันก็เหมือนการสาคนารตกัน
ย่อมเปี่ยงปอนด้วยกันทั้งสองฝ่าย ฝ่ายที่สบายคือฝ่ายที่สามหรือมีที่
สาม

“น่าน้อยยอมแพ้ไฟ”

การบริหารงานในวงการที่มีแต่คนชั่ว คนอยู่ติธรรม อยู่เป็นจำ
นวนมาก ผู้สุจริต รักความยุติธรรมมีน้อยคน ย่อมไม่สามารถที่จะ
ขจัดความชั่วออกไปได้

“ดวงดี”

การได้รับความก้าวหน้า แบบมีโชค หรือได้รับการอุปการะ แบบ
ขึ้นอยู่กับ “ดวง” นั้นแหละ

“หน้าเนื่อใจเสือ”

การทำงานร่วมกันอยู่ต่อหน้าดี แต่ลับหลังเป็นศัตรู ทำนอง “ปาก
ปราศรัย ใจเขี้ยวคอ”

“ประจบ”

การเอาใจผู้บังคับบัญชา ทำให้ถูกใจทั้งเรื่องการทำงานและเรื่อง
ส่วนตัว

“สอพลอ”

การทำให้ผู้บังคับบัญชารักใคร่เอ็นดู ต้องการทำให้ตนเองมีความ
สำคัญคนอื่นเสียหาย เจ้านายโกรธเคืองผู้อื่น

๔๔ ตำรวนไทย

- “หัวแข็ง” ข้าราชการที่ไม่ยอมเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา หรือยอมตามโดยง่าย หรือ “ไม่ยอมลง” ให้
- “หัวอ่อน” ข้าราชการที่ปกครองง่าย ผู้บังคับบัญชาต้องการอย่างไร ก็สนองตอบแต่โดยดี
- “จุจุมูก” ข้าราชการผู้น้อยหรือผู้ใหญ่ที่ยอมทำตามผู้อื่นง่าย ๆ โดยไม่มีหลักการและอุดมคติของตนเอง
- “หันหน้าเข้าหากัน” เมื่อเกิดมีปัญหาก็สามัคคีกัน ช่วยกันแก้ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยดี
- “มือสะอาด” ได้แก่ข้าราชการที่มีประวัติชื่อเสียงสุจริต ไม่คดโกง
- “ยึดหยุ่น” การทำงานโดยการให้มีข้อยกเว้นได้บ้าง โดยพิจารณาว่าอะไรควรหรือไม่ควร โดยมีหลักการและเหตุผล
- “เส้นแข็ง” ได้แก่ข้าราชการที่มีพรรคพวก ย่อมได้รับการสนับสนุนในตำแหน่งหน้าที่การงาน และได้รับการคุ้มครอง แม้มีความผิดหรือข้อบกพร่องก็ผู้บังคับบัญชานิ่งกัน
- “ข้ายขน” การฉันทหน้าทาแป้ง หวีผม โดยเฉพาะข้าราชการ (ผู้หญิง) กระทำกันตอน ๑๖.๐๐ น. กว่า ๆ หรือก่อนเลิกงาน เพื่อเตรียมตัวกลับบ้าน
- “เป็นผู้น้อยคอยก้มประนมกร” สุนทรภู่สอนไว้ว่า เมื่อเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อยจะต้องหมั่นรับใช้ให้ความเคารพต่อผู้บังคับบัญชา ตามแบบอย่างธรรมเนียมราชการ ถ้าปากก่อนจะส่ายเมื่อปลายมือ
-

เงินช่วยค่ารักษาพยาบาล

โสธร แสงศิริพันธ์

ข้าราชการเรานี้ โชคดีที่รัฐบาลเห็นใจในความทุกข์ยาก พยายามที่จะบั่นเบาความลำบากของลูกน้อง คนร่วมงานเป็นอย่างดี ในบางส่วนราชการ เขาก็มีบ้านพักข้าราชการ ให้ลูกหลาน ที่มาจากภูมิภาคไว้พัก เพื่อหาวิชาความรู้ใส่ตัว บรรดาผู้ปกครองเหล่านี้ ก็ได้บรรเทาความยุ่งยากในการหาที่พัก สบายใจ ปลอดภัยสำหรับลูกหลานของตน ข้าราชการกรมการแพทย์ ก็ได้รับการยกเว้นค่ารักษาพยาบาล ในกรณีของตนเอง ภรรยา บุตร พ่อตา แม่ยาย หรือแม้กระทั่งบิดามารดาของตนป่วย ก็ให้เข้าพักได้ (เสียที่ว่า ถ้ามีภรรยาหลายคน ท่านจะยอมหรือไม่ก็ไม่ทราบ) พนักงานไฟฟ้า ก็ได้รับการยกเว้นที่จะเสียค่าไฟฟ้า พนักงานที่ทำงานประจำ ก็คงจะเช่นเดียวกัน

จริงอยู่เมื่อทางรัฐบาลรับภาระของผู้ที่เป็นข้าราชการแล้ว คนที่ยากจน รัฐก็มีได้ทอดทิ้ง ได้ให้ความช่วยเหลือตลอดเวลา เช่น ให้พักรักษาตัวที่โรงพยาบาลของจังหวัด ฟรีเมื่ออนาถา ไร้ที่พึ่ง หรือมีหลักฐานจากบุคคลมารับรองว่ายากจนจริง ในเรื่องนี้ ใครจะพูดถึงการช่วยค่ารักษาพยาบาลว่า เป็นมา เป็นไปกันอย่างไร โดยอาศัยจากประสบการณ์ ได้ยินเพื่อนข้าราชการพูดคุยกัน จะเห็นจริง ไม่มีใครยืนยัน แต่อยากจะมีให้เพื่อน ๆ ทราบว่าเขาทำกันอย่างไร ? เราจะช่วยกันแก้ไขหรือไม่ ? เพียงใดและอย่างไร ?

๑. หลักการที่จะช่วยเหลือ การช่วยเหลือเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล มีหลักการคร่าว ๆ ดังนี้

๑.๑ ข้าราชการครอบครัว (สามี ภรรยา) ใดก็ตาม ที่มีรายได้ไม่น้อยกว่า เดือนละ ๑,๒๐๐ บาท มีสิทธิที่จะเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ เต็มตามจำนวนที่จ่ายไปจริง ตาม หลักฐาน แต่ถ้าไปรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชน ก็ให้เบิกได้ครึ่งหนึ่งของจำนวน ที่จ่ายไป

๑.๒ ครอบครัวใดที่มีรายได้เกิน ๑,๒๐๐ บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๒,๗๕๐ บาท รัฐจะจ่ายให้เพียงครึ่งเดียวของจำนวนที่จ่ายไป ถ้าเข้าโรงพยาบาลเอกชน ท่านจะให้เพียงหนึ่งในสี่ของจำนวนเงินที่จ่ายไปจริง

๑.๓ ครอบครัวใดที่มีรายได้จากเงินเดือนเกิน ๒,๗๕๐ บาทขึ้นไป คงจะพอมีพอ กินร่ำรวยหน้าตามีเงินทองมาก มีตำแหน่งหน้าที่สูง เกินที่จะต้องการความช่วยเหลือได้ หาก ช่วยไปอาจจะเป็นการถูกลูกคุณแคลนข้าราชการผู้ (หรือเมีย) นั้น จึงไม่ได้ให้การช่วยเหลือแต่ ประการใดขอให้หาทางเอาเอง

จึงเห็นว่าหลักการต่าง ๆ นั้นมาจาก เงินเดือนอันเป็นรายได้หลักของข้าราชการ ผู้ทรง หรือผู้มีเกียรติเหล่านั้น การเบิกก็ไม่ยากเย็น เพราะ (ในส่วนบุคคล) ทางราชการ ได้มอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงชื่อรับรอง การเป็นข้าราชการของผู้ป่วย หรือรับรองว่าเป็น บิดา มารดา หรือภรรยาของใคร ทำงานที่ไหน ข้าราชการผู้นั้น ก็ไม่ต้องออกเงินแต่อย่างใด ง่ายกว่าที่จะออกโรงแรม หรือบังกะโละอะไรเสียอีก ต่อจากนั้น ก็เป็นหน้าที่ของโรงพยาบาล จังหวัดหรือสถานพยาบาลที่จะคิดขอเบิกทวงถามกันเอง

๑. สิ่งที่พบ ได้เห็น ได้ยินมา ตลอดเวลาที่ทำงาน ผู้เขียนเองก็มีประสบ การณ์มากับท่านข้าราชการ ทั้งผู้น้อย ผู้ใหญ่ ทั้งรวยและจน (น้ำใจ) มากมายมีแนวทาง ที่จะเสนอให้ผู้อ่าน ในฐานะที่เป็นข้าราชการด้วยกันมีความรู้ หรือท่านที่เป็นหัวหน้าหน่วย งาน พึงได้ระมัดระวังในเรื่องดังต่อไปนี้

๒.๑ การโอนเป็นบุตรบุญธรรม หลังจากที่ทางรัฐ จัดการช่วยเหลือค่า รักษาพยาบาลนั้น มีหลายท่านที่ทำได้เป็นนัยกฎหมาย หากท่านโอนเอาบ้าง หลานภรรยาลูกติด (สามี ภรรยา) ตลอดจนผู้ที่ไม่มีสิทธิทั้งหลาย มาเป็น แม่บุญธรรม ลูกบุญธรรมกันเป็นแถว

ทั้งนี้ เพื่อหวังสิทธิในการเบิกค่ารักษาพยาบาลไม่ได้คำนึงถึงสิทธิ หรือข้อผูกพันที่จะมีภายหน้าจึงเป็นพวกที่ไม่รักษาคะดลประโยชน์ของบ้านเมืองเลย ไม่น่าที่จะรับไว้ หรือสนับสนุนให้เป็นใหญ่เป็นโตในตำแหน่ง หน้าที่

๒.๒ มีการเปลี่ยนชื่อ นามสกุล เพื่อให้ตรงกับคนที่มิสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ เช่น นายโสน เบิกได้ นายอำนาจ เป็นน้องชายช่วย ลูกนายอำนาจ ก็มาบอกข้อเสียเรียงนามกับโรงพยาบาลว่า นายโสนช่วย ท่านลองคิดดูว่า ถ้านายอำนาจตายลงก็จะกลายเป็นนายโสน ซึ่งมีลูกเป็นข้าราชการตาย พนักงานออกบัตรมรณเจ้าน้ำที่โรงพยาบาลจะยุ่งแค่ไหน ? หากมีบุคคลดังกล่าวทำให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ ก็ควรจัดการตามระเบียบ

นอกจากนี้ ข้าราชการอันทรงเกียรติหลายท่าน เคยมาติดต่อกับผู้เขียนว่า บ้าของภรรยาช่วย ท่านไม่มีบุตร ตัวท่านข้าราชการผู้นี้ เป็นผู้อุปการะ ขอกรุณาเปลี่ยนชื่อคุณ บ้า เป็นคุณแม่ (ยาย) ได้หรือไม่ ผู้เขียนเองก็ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเท่าที่พอจะทราบทั้งเกี่ยวกับผลเสียที่จะตามมา ทำให้ท่านนักสังคมสงเคราะห์นอกตำแหน่งนั้น ผิดหวัง และไม่ยอมจะพูดคุยกับผู้เขียนอีกต่อไป และทุกครั้ง ที่เขาพาญาติที่ป่วยมาโรงพยาบาล คุณจะช่วยความขึ้นชม ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ช่างเขาประไร

๒.๓ การช่วยเหลือแบบเผื่อแผ่ เจื้อจ้าน มีบางท่านที่ลูกเป็นไข้หวัด พาลูกมาหาหมอโรงพยาบาล หมอได้ให้การรักษายาบาลดีที่สุด ตามแบบฉบับที่ได้รับการสั่งสอนมา ท่านข้าราชการบิดาเด็กก็ได้เริ่มติสินีทว่ากับหมอที่ข้างบ้าน มีอาการเช่นนี้ พ่อเด็กขับสามล้อ ขอยาให้มากขึ้นหน่อยได้หรือไม่ สงสารเด็ก หรือบางทีอ้างว่าลูกคนทำสวน (ของเขา) ช่วย ขอยา แต่ให้เขียนชื่อลูกเขาเอง แพทย์จะให้ยากี่ตำรายาก เพราะแพทย์ที่ดีต้องเป็นข้าราชการที่ดีด้วย การที่จะโกงของราชการไปนั้นน่าเกลียด หากไม่มีเงินก็มาตรวจ รักษาให้ฟรีๆ ตามระเบียบก็ยังได้

มีข้าราชการอีกไม่น้อย ที่มาขอยา ใช้ชื่อตนเอง แต่ขอมาก ๆ เมื่อคนงานคนสวน มีอีกไม่น้อยที่อาศัยชื่อภารโรงมา โรงเรียนบางแห่ง ครูใหญ่แต่ถือบัตรภารโรงมา หรือไม่ก็ขอยาไว้ในห้องพยาบาลโรงเรียน โดยสามารถจับจ่ายเงินค่าอะไรของเขาก็ไม่ทราบ ที่จริง ยาพวกปฎิชีวนะ นั้น ทางโรงพยาบาลไม่ว่าจะจ่ายให้ได้เลย แต่ค่านอกก็

จิตใจให้เหนื่อย ๆ ที่จริงก็พวกของเรานั้นแหละ หนึ่งแม่บ้านเพ็ชร์ เคยมาวุ่นวายกับเงินทอง เบิกได้ เบิกไม่ได้ กลัวโรค แล้วจะเที่ยว แล้วกลัวเสียเงินทำไม ? ไม่อายชาวบ้านเลย เงินไม่กี่บาท เสียหน้าเปล่า ๆ

ในบางราย หมอให้ยาน้อย ก็ไม่พอใจ อย่างนี้ว่า การให้ยา เขาจะคิดแล้วว่าโรคใดควรใช้ยาอะไร นานเท่าใด แต่คนไข้มักง่าย อยากหายเร็ว ขอลาไปตนไว้ ไม่นึกว่า ยานางอย่าง กินเกินขนาดอาจตายช้า ตายเร็วก็มี เมื่ออวครู้ ก็ต้องอธิบาย สั่งสอน แต่ก็ไม่มีน้อยที่ใช้การคือ เมื่อไม่ยอมก็หาว่าใจดำ ไม่น่าจะก้าวก่ายงานการคนอื่นถึงเพียงนี้ เคยเห็นข้าราชการท่านหนึ่งมาซื้อยา วิตามินบีหนึ่ง เมื่อเภสัชกรเขานำมาให้แก่ก็รีบมาดู คม ชิม ทำเป็นตรวจดู ที่แท้จริงนั้นแกกำลังเวียนต่อ อยากเอาไปกิน ให้สมองใส (ตามความคิดของคนสามัญที่ไม่รู้ ทำเป็นรู้) ตัวแกเอง ต้องการขนาด ๑๐๐ มก. แต่ของโรงพยาบาลมี ๕๐ มก. อย่างนี้ก็มี เรื่องเงินสงสัยว่าอาจจะใช้ซื้อการโรง หรือ เบิกไว้ใช้ในโรงเวียน ? เพราะเบิกไม่ได้ อย่างนี้ เขาไม่กล้าควักเงินเองหรอก

๒.๔ การที่เข้ารับรักษาในคลินิกแต่ขอใบเสร็จโรงพยาบาล ข้าราชการไทยเราหลายท่านที่ไม่อาจจะเข้าใจว่า ที่คลินิกไม่ใช่ของทางราชการ เป็นของส่วนตัว เป็นที่หาเงินเข้ากระเป๋แพทย์ แต่ด้วยความโลภ ท่านข้าราชการหลายท่านที่ไปรักษาศิลินแล้วขอร้องให้ใช้ใบเสร็จของโรงพยาบาล หรือสถานอื่นมา ซึ่งทำไม่ได้ เพราะเงินคนละเรื่องกัน มีเจ้าหน้าที่ที่รักษาใบเสร็จบางท่านนำใบเสร็จมาออก ทั้งนั้นคงจะตามใจคนไข้ เคยได้ยินว่าสอบสวนกัน แต่เรื่องก็ลงเอยด้วยการเจียบบแบบธุระไม่ใช่อะไรทำนองนี้

มีอีกไม่น้อยเช่นกันที่อยากสะดวก ไปหาที่คลินิก แต่ขอใบสั่งยามาซื้อยาที่โรงพยาบาล กลายเป็นว่าคลินิกเป็นสาขาของโรงพยาบาลไป ซึ่งบางครั้งก็อนุโลม วันไหนอารมณ์เสียก็ปฏิเสธไป คนที่เห็นแก่ตัวมักพบได้ทุกวงการ คนไข้พวกนี้เขาขี้เกียจไปเข้าคิว

บางรายจะพบว่า ขอให้เพิ่มเงินให้โดยจะคิดอย่างนี้ อย่างโน้น เพื่อคนจะได้เงินใช้ก็เคยได้ยิน แต่ก็ไม่มีหลักฐานอะไร พอจะส่งเขาไปลงโทษได้ เคยมีอยู่รายหนึ่งที่ต้องมีผู้คัดค้านคนไข้ที่ป่วยเป็นโรคกระเพาะ อยู่ในอำเภอกันการ ไข้ยาควัดละ ๓๐๐ เม็ด กิน ๑ เดือน

หมกไป ๔ ขวต กกตง ๓๐ วันกินยา ๑๒๐๐ เม็ด หรือกินวันละ ๔๐ เม็ด ซึ่งไม่เคยเห็นหมอที่ไหนเขาสั่งยาเช่นนี้ ในที่สุดทงหัวหน้าหน่วยไม่ยอมลงชื่อให้ รายนั้ทราบมาว่า ขอใบเสร็จรักษาพยาบาลออกภาษีให้เอง อยากได้เงินใช้ ตัวคนไข้เป็นข้าราชการบำนาญ ตอนนั้กลับบ้านเดิมแล้ว

๓) ความลำบากที่ได้รับ ผู้เขียนเอง ทำงานในโรงพยาบาลมา ๓ แห่งแล้ว ไม่ทราบว่า ก่อนปลดเกษียณ หรือก่อนตาย จะตะรอนไปอีกกี่จังหวัด เท่าที่สังเกตมา (ไม่เกี่ยวกับที่ทำงานปัจจุบันหรือที่ใด ๆ) โรงพยาบาลมักจะมีควมลำบากหลายประการคือ

๓.๑ การเบิกจ่าย โดยเฉพาะบิดามารดาข้าราชการที่รับราชการต่างจังหวัด เช่นอยู่เชียงใหม่ แต่บิดาป่วยอยู่ลำปาง ทำให้การติดต่อยาก การรับรองข้า บางรายขอใบเสร็จสถานพยาบาลออกให้ก่อน เบิกได้จะนำมาใช้ เมื่อได้แล้วก็เอาไปใช้เอง แล้ววิ่งมาขอ ผ่อนส่งก็เคยได้ยิน การออกใบเสร็จให้โดยไม่มีเงินเข้าเป็นการกระทำที่เสียที่สุด และอาจจะถึงไล่ออกได้ (ถ้าเป็นข้าราชการ)

๓.๒ ข้าราชการที่เบิกได้ครั้งเดียว อยู่โรงพยาบาล เมื่อคิดเงินมาก ต้องวิ่งขอผ่อนส่ง ผ่อนบ้าง ไม่ส่งบ้าง ทำให้รัฐขาดรายได้อย่างมากมาย

๓.๓ บางรายโรงพยาบาลคิดมากไป เพราะนานวัน โรคที่ไข้ยามาก ก็ขอลด - ขอผ่อน บอกว่าจะนำมาให้ หายไปอย่างไม่มีท่าว่าจะมาอีก เมื่อคราวต่อไปก็มาอีก เสียเงินรัฐมากมาย ตนเองก็ไม่เคยคิดที่จะจ่ายเงินให้รัฐเลยก็มี

๓.๔ การรอใบรับรองว่าเป็นข้าราชการ ต้องเสียเวลาที่จะอยู่รอ คนไข้หายแล้ว ไม่มีใบรับรองมา จะให้กลับยาก เพราะคงไม่นำมาให้ เลยให้อยู่รอก่อน แต่ก็อยู่ให้รัฐต้องเสียเงินเสียเวลา พวกนี้มีรายหนึ่ง รอใบรับรองจากผู้ว่าฯ ต่างจังหวัดเกือบ ๑๐ วันก็มี เพราะไม่ยอมออกเงินส่วนตัวไปก่อน เสียค่ายเงิน บางรายไม่มี คนที่ป่วยจริงอยากได้เตียง อยากได้ห้อง ไม่ได้อยู่ เพราะพวกนี้รอจดหมายใบรับรองนี้ต้องรอต่อไป

๓.๕ คนไข้ที่ป่วยมีเงินเดือนเกิน ๒๗๕๐ บาท เป็นภาระที่ต้องเกรงใจ ไม่คิดแพง หรือบางรายบอกว่าจะนำมาให้ทีหลัง คงจะมีไม่น้อยที่ชักดาบ หรือไม่มาติดต่อเลยใครจะกล้าทวง

๓.๖ พวกคนไข้อุบัติเหตุหายขาหรือพวกประสาธ พวกคือแพ่ง หายคี่แล้ว แพทย์ให้กลับเข่าอ้างว่าไม่หายเข่ายังมีนหัวอยู่ บางรายถูกรถชนมา ต้องการอยู่โรงพยาบาลเลย ๒๐ วัน เพื่อให้เป็นสาหัส พวกนี้ให้กลับเขาจะต่อแพ่ง ในที่สุดรัฐจะต้องจ่ายเงินให้เป็นค่ารักษาพยาบาลมากมาย ซึ่งน่าที่จะจำกัดเวลาการเข้ารักษาพยาบาลเสียบ้าง ว่าครั้งหนึ่งๆ ไม่เกิน ๒๐ หรือ ๑๕ วัน และต้องให้ นายแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหรือแพทย์ประจำให้ความเห็นแนบไปกับใบเบิกเงินด้วย ในการคิดเงิน โรงพยาบาลบางแห่ง ที่ไม่ใช่ของรัฐบาล คิดเงินแพงมาก ควรที่จะให้เภสัชกรของโรงพยาบาล หรืออนามัยจังหวัดหรือนายแพทย์ระดับผู้อำนวยการ เป็นผู้ช่วยรักษากการรวโรลในรายที่เกิน ๕,๐๐๐ บาท อีกด้วย

๓.๗ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นบางท่าน ทราบที่ว่า บุตรข้าราชการบางคน อายุ เกิน ๒๐ ปี เมื่อลูกน้อยรายงาน ท่านก็หาเสียง โดยยอมลงชื่อให้ เมื่อทางโรงพยาบาลบางแห่งขอเรียกเก็บ หรือให้ท่านจัดการ ท่านก็เฉย ไม่ยอมที่จะตอบหนังสือ ต่อมาทางการได้ให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดลงชื่อรับรอง เหตุการณ์ก็สงบลงไป

ในบางราย เราจะพบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น สั่งให้ลูกน้องมาขอใบลาป่วย โดยจะกะให้ออก หรือปลดออก และท่านได้กรุณาว่า ให้แพทย์ออกใบลาป่วยหน้า ๕๐ วันทันที ท่านผู้อ่านครับ ถ้าผมเป็นผู้บังคับบัญชา ระดับผู้ว่า ฯ หรืออธิบดี ผมจะหัวเราะตาย เพราะอะไร ผมว่าอย่างนี้

ประการที่ ๑ นายแพทย์ที่ลงชื่อว่าจะป่วย ๕๐ วันนั้น ท่านเป็นนายแพทย์หรือโหร ทราบได้อย่างไรว่าจะป่วยให้พอดี ๕๐ วัน ถ้าคนป่วยหายก่อน ตายก่อน อะไรจะเกิดขึ้น ?

สมมติว่าหายก่อน ก็เท่ากับว่า ช่วยให้คนป่วยออกจากราชการ ทั้ง ๆ ที่เขาทำงานช่วยชาติบ้านเมืองได้ ทำไมข้าราชการที่คิดต้องทำอย่างนี้ ถ้า ๕ ปี หรือ ๒ ปี เขาอยากกลับเข้ารับราชการ เขาต้องยุ่งยาก ทำเรื่องราว ให้รกแฟ้มอีกมาก หรือถ้าเขาทำผิด ที่จะต้องสอบสวน หรือขอใช้เงิน หรืออะไรก็ตาม นายแพทย์ผู้นั้นอาจจะถูกตั้งข้อสงสัยว่า ช่วยโดยไม่มีแข็ง หรือไม่รู้อะไรเลย อันอาจเสียชื่อเสียง หรือคิดร้างแหไปด้วย ถ้าคนไข้ตายก่อน คุณหมอก็กลายเป็น คนที่ไม่รู้อาการ ระยะเวลาที่จะรักษาโรคนั้น ๆ น่ายายมาก

ประการที่ 2 การออกใบรับรองล่วงหน้า แพทย์จะต้องคิดก่อน ต้องรักษาผลประโยชน์ทางราชการ คนไข้ และคิดถึงตนเองให้มากที่สุด การที่จะออกใบรับรองไปเช่นนี้ เพราะเป็นการสับประมาทวิชา ความรู้ และอาจจะเสียชื่อเสียงได้ง่าย หากจะให้ช่วยจริง แพทย์ก็ควรที่จะออกใบรับรองให้เป็นระยะ ครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน รวมแล้ว ๓ ครั้ง ก็เป็น ๙๐ วัน ตรงกับความต้องการที่จะให้ออกพอดี แต่ก็ไม่น่าจะออกให้ทุกคน หรือทุกครั้ง

ใครก็ตามที่อ่านใบรับรองแพทย์ที่รับรองคนป่วยว่า บัวย ๙๐ วัน ก็จะได้เห็นว่า มีการช่วยกันอย่างไม่ละอาย หรือไม่มีชั้นเชิงอันใดเลย และอาจจะส่งให้ผู้ออกไปพิจารณาใหม่อีกก็ได้ ถ้าผู้บังคับบัญชาคนใด ขินยอมให้เรื่องนี้ผ่าน โดยปลดออก เพราะป่วยนาน ก็น่าที่จะปลดทันที เพราะ ไม่ต้องเสียเงินเดือนต่ออีก ๓ เดือน โดยไม่ได้ประโยชน์อันใดจากข้าราชการคนนั้นเลย เช่น นาย ก. บัวยวันที่ ๓ เมษายน แพทย์ออกใบรับรองว่า ต้องบัวยถึงวันที่ ๓ กรกฎาคมสัปดาห์เดียวกัน ผู้ว่าราชการจังหวัด หรืออธิบดี ก็อาจจะสั่งปลด ในวันที่ จคหมาย ใบลา ส่งไปถึง ทั้งทางราชการไม่ต้องเสียเงินจ้างไว้อีกหลายเดือน จริงไหม?

๓.๔ โรคที่เกี่ยวกับประเพณี เช่น ซิฟิลิส หนองใน ฯลฯ เห็นว่า ไม่ควรที่จะให้ทางราชการเสียเงินให้ เพราะผู้ป่วย ยินดี พอใจ อยากมีให้สมอยาก ที่จะไปติดไปรับมา ด้วยตนเอง บริโภคขาดการยับยั้ง ทำด้วยความประมาท บางท่านมีภรรยาแล้ว แทนที่จะรับอาหารที่บ้านกลับไปหาอาหารตามข้างถนน น่าน้ำที่จะรับหน้าว่าการจ่ายเงินเอง ผูกเอง แล้วมาให้ทางราชการแก้ให้ เมื่อเป็นเช่นนั้น ก็เสียเงินเปล่า บางรายขอตรวจร่างกายพิเศษ ขอดูแล แสง เอ็กซเรย์จะพุดก็พุดได้ ถ้าบอกไปว่า ต้องจ่ายเงินเอง เพราะตัวผู้ป่วยไปสั่งให้แพทย์ทำ ถ้าแพทย์สั่งทางราชการจึงจะออกค่ารักษาพยาบาลให้ คนไข้จะไม่ยอมออกเงินเอง เปลี่ยนไปเป็นเรื่องอื่นทันที เพราะเสียเงินเอง ไม่ชอบ ชอบใช้สิทธิ แต่ไม่ชอบหน้าที่ แปลกดี

บทสรุป เกี่ยวกับเรื่องการช่วยเหลือการค้ารักษาพยาบาล ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ดังนี้

(๑) การช่วยการค้ารักษาพยาบาล ควรที่จะมีเฉพาะผู้น้อยเท่านั้น และควรที่จะมีต่อไป

(๒) ช่องโหว่ต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ อาศัยจากการฟังมา อาจจะไม่จริงก็ได้ แต่เป็นของฝากเพื่อนข้าราชการที่หน้าที่รักษาเงินของรัฐ ตั้งแต่หัวหน้าหน่วย หัวหน้าส่วนขึ้นไป อย่าคิดว่าเงินหลวงไม่ใช่ของบิดาใคร เพราะรัฐของเราจะ เราจะนั่งคุยกันให้เงินของรัฐรั่วไหลต่อไปอีกหรือ เป็นหน้าที่ของพวกเราที่ไม่ทิ้งบ้านเมือง

(๓) ช่องโหว่ มักจะมีขึ้นเสมอ ทุกคนควรช่วยกันเป็นหูเป็นตา อย่าให้ความ สะทกแก่คนคดโกง

(๔) เรื่องที่เกิด ยกตัวอย่างมีหลายเรื่อง ไม่จำเป็นต้องเกิดกับตัวผู้เขียนหรือมา พบด้วยตนเอง แต่อาศัยข้อมูลที่คิดว่า “อาจจะ” เป็นจริงได้

(๕) การใช้จ่ายเงินทอง ที่ต้องจ่ายให้โรงพยาบาลเอกชน ควรตั้งให้มีผู้ ควบคุมหลาย ๆ ฝ่าย จะได้ช่วยกันมิให้สิ้นเปลืองมาก จ่ายในราคายุติธรรม สมน้ำสมเนื้อ ปีหนึ่ง เชื่อว่ารัฐคงสูญเสียเงินทองไปเพราะข้าราชการหาทางเพื่อประโยชน์ส่วนตน ด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว เห็นว่าเราควรจะช่วยกันจัดการกับบุคคลประเภทดังกล่าวตามระเบียบ เพื่อรักษา ระบบที่ดี

(๖) การนำใบเสร็จมา ไม่ใช่เครื่องแสดงว่าป่วย เช่น นางเพชร ชาวราศ (เรียงให้ศรับ) ภรรยา นายโสณ มีมารดาชื่อนางบัว ชูไทยเจริญแพทย์ นางบัวป่วยอยู่ใน ห้องที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนเมื่อนำใบสำคัญมาเบิกเงิน น่าจะทราบก่อนว่ามีภูมิลำเนาที่ใด บัวยโรค อะไร นานเท่าใดแพทย์จะรักษา เขาอาจจะนำใบเสร็จปลอม ขี้อใบเสร็จมาก็ได้ ขอ ให้ระวังเพราะอยู่ถึงแม่ฮ่องสอน มาเบิกเงินที่บุรี ไครจะไปรู้จัก กว่าจะสอบกันได้ก่อนปี แล้ว ยังมีบุคคลประเภทที่ว่าเรื่องอะไรจะไปสอบเงินของบิดาใคร มาช่วยเสริมให้อีก หรือข้างมัน เฉวไว้เงินทองของรัฐก็สูญเปล่า เก็บไว้สร้างโรงเรียนโรงพยาบาลยังดีกว่าให้คนดังกล่าวเอาเข้า กระเป๋าตนเอง

อนึ่ง ได้มีองค์การรัฐวิสาหกิจ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดบางแห่ง ที่เข้าใจผิดว่า การนับเวลาอยู่ในโรงพยาบาลของคนไข้เป็นอย่างไร โดยมีอดีตข้าราชการบางคนคิดว่า การเข้าอยู่นี้ เขาคิดวันหนึ่ง ๒๔ ชั่วโมง คนไข้บางคน ไม่ยอมอยู่โรงพยาบาลด้วยประการใด

กิติ ท่านหัวหน้าส่วนคลังกล่าว ไม่ยอมคิดเงินวันนั้นให้ โดยอนุโลมแบบการคิดของโรงแรม หรือ ๒๔ ชั่วโมง ผู้เขียนเองเห็นว่า โรงแรมไม่ใช่โรงพยาบาล และ โดยที่โรงพยาบาลที่เป็นของรัฐ การเบิกเงินเข้ากระเป๋าซ้าย ไปอยู่กระเป๋าขวานั้น ไม่น่าจะดั่งกันให้เสียสุขภาพจิต ไม่น่าจะประหยัดจนต้องมีเรื่องนังย่นย่นกัน เรื่องที่น่าจะประหยัดมีมาก แต่ก็ทำเฉยก็มี เพื่อความสะดวกนั้น โรงพยาบาลอาจจะคิดว่า อยู่วันไหน ออกวันไหน ก็คิดวันนั้นรวมอีกวันหนึ่ง เราอาจจะเสียเงินส่วนตัวเองไปบ้าง แต่ลูกเราเรียนฟรี ภาษีก็ไม่ต้องเสีย บ้านหลวง รถหลวง น้ำมันหลวง การที่เป็นข้าราชการ มาคิดเล็กคิดน้อย จนมีทุกขภาพทางจิตนี้ น่าจะปรึกษาจิตแพทย์ดูบ้าง ว่าไปกันแค่ไหนแล้ว หรือยังที่อยู่ คนเรามากมีตัวง่าย ๆ อย่างนี้เสมอ คนมักได้ ไม่รู้จักอาย

ในหน่วยงานบางแห่ง อ้างว่างบสำหรับเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลมีไม่พอ และคราวต่อไป อาจจะไม่ส่งคนไข้ไปโรงพยาบาลของรัฐ น่าจะได้คิดว่า เมื่อไม่พอก็คิดหนี้ไว้ก่อน ผ่อนจ่ายหรือพูดกันได้ไม่ใช่ใครอื่น และถ้าหัวหน้าหน่วยงานเก่งของจังหวัดตั้งบช่วยเหลือ หรือวิ่งไปกรมกอง คงไม่มีอธิบดี ผู้ว่าจังหวัดคนไหนใจดำแน่ ๆ แต่คงจะวิ่งไม่เป็น ไม่เข้าใจระเบียบการงาน มาจ้างงานใหม่ เลยพาลชาวบ้านก็มี บางท่านอ้างว่า ลูกน้องอยู่ในโรงพยาบาลนาน หมอไม่จำหน่าย หมคทำ พูดเหมือนเด็ก ถ้าหายเขาจะเก็บห้องไว้เพื่อกิจการอันใด หมอเขาเห็นคนไข้เรื้อรังนี้ ทุกคนเศร้าใจเป็นทุกข์ การที่มีคนไข้ค้างเตียงนั้น แสดงถึงความล่าช้าไม่สามารถประการหนึ่ง อีกอย่างหนึ่ง ท่านผู้กล่าว น่าจะเป็นหมอเสียเอง และบังคับลูกน้องให้ออกจากโรงพยาบาลเร็ว ๆ จะได้ประหยัดเงินกัน

มีหน่วยของค์การบางแห่ง ไม่นิยมส่งคนไข้ไปโรงพยาบาลของรัฐ โดยอ้างเหตุผลต่าง ๆ หัวหน้าพวกนี้พอไปที่โรงพยาบาลของเอกชน * ชอบใจ แต่คิดดู ท่านรักษาสถาปนะของรัฐบาลหรือเปล่า ที่พูดมามีอยากให้คนไข้ไปโรงพยาบาลของรัฐมากเลย คนไข้มาก คนไข้พิเศษ ทำให้งานหนัก ยังมีผู้ลากมากดีซึ่งนำปดหัว พูดไม่มีน้ำมึนวล พูดเอาแต่สิทธิ ไม่รู้หน้าที่ เห็นแก่ตัว การที่คนเราไปไข้เขา น่าจะหลอกไข้เขา หมอ พยาบาลก็มีหัวใจเหมือนกัน เรามีหน้าที่ เรามีวินัย และต้องอดทนอดอมขอมและรักใคร่กัน ถ้าแตกสามัคคีกันเรื่อย ๆ บ้านเกิดเมืองนอนเราจะเป็นอย่างไร

ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน

เสริมสุข โกวิทวานิช

นิติกรเอก กองวินัยและนิติการ

ชัยณรงค์ ตะออนวล

นักวิเคราะห์งานบุคคลโท

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

ชนะ อินสว่าง

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองวินัยและนิติการ

อิทธิชัย เสือวรรณศรี

นักวิเคราะห์งานบุคคลโท

กองตำแหน่งและอัตราเงินเดือน

สำนักงาน ก. พ.

ตอบผู้สอบถามคัดเลือกได้ผู้หนึ่ง

ถาม

ผมมีความข้อยกใจในการปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่สร. ๐๙๐๔/ว. ๖ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๐ บางประการ จึงเรียนมาเพื่อขอได้โปรดตอบในวารสารข้าราชการด้วย ดังนี้

การขอกำหนดอัตราเงินเดือนต่าง ๆ ของข้าราชการพลเรือนตั้งแต่ชั้นเอกลงมา ก.พ. วางหลักเกณฑ์ให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ถือปฏิบัติว่า "การขอกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นสูงขึ้น ผู้ครองตำแหน่งต้องเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมายที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นได้แล้ว และได้รับเงินเดือนอยู่แล้วในปีงบประมาณที่ขอให้ ก.พ. พิจารณานั้น ไม่ต่ำกว่าอัตราคงต่อไป"

ก. ผู้ครองตำแหน่งที่จะขอกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นขั้นตรี ต้องได้รับเงินเดือนในชั้นจัตวาตั้งแต่อันดับ ๒ ขึ้น ๔๕๐ บาทขึ้นไป

ข. ผู้ครองตำแหน่งที่จะขอกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นขั้นโท ต้องได้รับเงินเดือนในขั้นตรี ตั้งแต่อันดับ ๒ ขึ้น ๑๓๐๐ บาทขึ้นไป

ค. ผู้ครองตำแหน่งที่จะขอกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นขั้นเอก ต้องได้รับเงินเดือนในขั้นโท ตั้งแต่อันดับ ๓ ขึ้น ๒,๗๕๐ บาทขึ้นไป" ดังนี้

เมื่อพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว และดูประกอบมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ ผู้สอบแข่งขัน หรือสอบคัดเลือกที่ได้อันดับสูง มีสิทธิจะเข้ารับราชการก่อนผู้ได้อันดับต่ำลงมาตามลำดับ” แล้วจะเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ กำหนดให้บรรจุผู้สอบแข่งขัน หรือสอบคัดเลือกได้ไม่ว่ากรณีใด จากผู้ที่ได้คะแนนสูงก่อนตามลำดับ แต่มีเหตุอย่างใดไม่ทราบที่มีบางกระทรวงส่งเรื่องราวเสนอรายชื่อบอกกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นสูงขึ้นไปยัง ก.พ. เพื่อพิจารณาอนุมัติให้แก่ผู้สอบคัดเลือกได้ เพื่อทำการเลื่อนขั้นตามมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ แต่เฉพาะผู้ได้รับเงินเดือนในอันดับสูงเต็มขั้นของขั้นเดิมเท่านั้น โดยมีพิกัดบังคับจนถึงผู้สอบคัดเลือกที่ได้คะแนนสูงก่อนแต่อย่างใด ทั้ง ๆ ที่ผู้สอบคัดเลือกได้คะแนนสูงนั้นก็ได้รับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์ของ ก.พ. ดังกล่าวที่จะบอกกำหนดอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นสูงขึ้นได้ ขอบได้ โปรดตอบเหตุผลให้ทราบด้วย

ตอบ

การสอบคัดเลือกตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ นั้น เป็นการสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุ ผู้สอบคัดเลือกที่เข้ารับราชการ ซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้ว่าให้บรรจุตามลำดับที่ทดสอบได้ แต่การสอบคัดเลือกตามมาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ นั้น เป็นการสอบคัดเลือก เพื่อเลื่อนขั้น จากขั้นตรีเป็นขั้นโท หรือจากขั้นโทเป็นขั้นเอก ซึ่งกฎหมายมิได้กำหนดให้เลื่อนขั้นผู้ ที่สอบได้คะแนนสูงก่อนผู้ ได้อันดับต่ำ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ เปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชาได้ใช้ดุลยพินิจ เพราะนอกจากความสามารถซึ่งพิสูจน์ได้ด้วยผลการสอบแล้ว ผู้บังคับบัญชามีอำนาจที่จะพิจารณาถึงความประพฤติด้วย พึงง่าย ๆ ก็คือ กฎหมายเปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชาดูความเหมาะสมด้วย ฉะนั้นจึงไม่เป็นการบังคับว่า ผู้สอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนขั้นที่ได้ลำดับที่ต่ำกว่า จะได้เลื่อนขั้นก่อนผู้สอบคัดเลือกที่ได้คะแนนต่ำ ผู้บังคับบัญชา

อาจพิจารณาให้ผู้สอบคัดเลือกได้ลำดับสุดท้ายได้เลื่อนชั้นก่อน ผู้ที่สอบได้ทั้งนี้ก็ได้

ส่วนการที่ส่วนราชการต่าง ๆ เสนอชื่อผู้สอบคัดเลือกได้ตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๗ เฉพาะผู้ที่ได้รับเงินเดือนเต็มขั้นของขั้นเดิมไปให้ ก.พ. พิจารณาปรับอัตราเงินเดือนให้เป็นขั้นสูงขึ้น เพื่อจะได้ดำเนินการส่งเลื่อนขั้นต่อไป โดยไม่คำนึงถึงลำดับที่ที่สอบได้นั้น ก็คงจะเป็นเพราะว่าส่วนราชการนั้น ๆ พิจารณาเห็นว่า บุคคลดังกล่าวสมควรได้เลื่อนชั้นก่อนผู้สมัครสอบรายอื่น ๆ ที่ได้ลำดับที่ต่ำกว่าก็ได้

ตอบสมาชิกจังหวัดเชียงใหม่

ถาม ผมเป็นข้าราชการชั้นโท ขั้น ๑,๕๐๐ บาท ได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกาด้วยทุนส่วนตัวในเดือนกันยายนศกนี้ พร้อมกับเพื่อนข้าราชการสังกัดกรมอื่น เพื่อนที่จะร่วมเดินทางไปด้วยกันนั้นแล้วว่า ได้สอบถามเจ้าหน้าที่ของกรมเขาแล้วได้รับคำชี้แจงมาว่า หากเขาออกเดินทางก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๕ เขาจะไม่ได้เลื่อนเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๖ เรื่องนี้ ผมสงสัยมากกว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น เพราะผมเปิดดูกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ว่าด้วยการเลื่อนอันดับเงินเดือนและการเลื่อนขั้นเงินเดือน ในหนังสือที่จัดพิมพ์โดยสวัสดิการ ก.พ. แล้ว ไม่เห็นมีเขียนไว้อย่างไร ผมเห็นว่า ถ้าผมอยู่ในหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ก.พ. นี้แล้ว ผมก็น่าจะได้เลื่อนเงินเดือน จึงขอเรียนถามว่า เรื่องที่ผมได้รับทราบมานั้น เป็นความจริงหรือไม่ โปรดตอบเร็ว ๆ หน่อยครับ ขอให้เห็นใจสมาชิกวุฒิสภา

ตอบ

เกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาวิชาต่างประเทศนั้น ระเบียบการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือน

และตุลาการที่ได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๓
ข้อ ๓ เติมนับข้อความดังนี้

“ข้าราชการผู้ใดได้รับอนุญาตให้ลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ โดย
สอบชิงทุนของรัฐบาลได้ หรือทุนส่วนตัว หรือทุนของมูลนิธิใด ๆ หรือทุนอื่น
ซึ่งไม่ใช้ทางราชการจัดส่งตามระเบียบว่าด้วยการอนุญาตให้ข้าราชการลาไปศึก
ษาวิชา ณ ต่างประเทศ ให้ได้รับเงินเดือนเท่าที่ได้รับอยู่จริง ขณะได้รับอนุ
ญาติให้ลา และจะเลื่อนเงินเดือนในระหว่างลาไม่ได้”

เมื่อกระทรวงการคลัง โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ได้วางระเบียบห้ามเลื่อน
เงินเดือนข้าราชการในระหว่างลาศึกษาไว้เช่นนั้น ก.พ. ก็ได้คำนึงถึงด้วย เพราะ
ก.พ. เห็นว่า หลักเกณฑ์การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๙
(พ.ศ. ๒๕๐๔) นั้น เป็นหลักเกณฑ์สำหรับพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ในกรณี
ทั่ว ๆ ไป หากข้าราชการผู้อยู่ในหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับดังกล่าว ผู้
บังคับบัญชาที่ขอที่จะส่งเลื่อนเงินเดือนให้ได้ สำหรับกรณีข้าราชการที่ได้รับ
อนุญาตให้ลาไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศนั้น กระทรวงการคลังได้วางระเบียบ
ไว้ต่างหากโดยเฉพาะ ก.พ. จึงได้พิจารณามิมีคำว่า สำหรับผู้ที่ออกเดินทางไปศึก
ษาก่อนวันที่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน (หมายถึงวันที่ ๑ ตุลาคม ของปีที่จะได้
เลื่อนเงินเดือน) นั้น ผู้บังคับบัญชาไม่อาจส่งเลื่อนเงินเดือนให้ได้ เพราะจะเป็น
การส่งเลื่อนเงินเดือนในระหว่างการลาศึกษา ซึ่งต้องห้ามตามระเบียบกระทรวง
การคลังที่ได้กล่าวแล้ว

นี่แหละครับ คือที่มาของคำชี้แจงที่เพื่อนคุณได้รับมา แต่กระทรวง
การคลังได้แก้ไขระเบียบการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาแล้วเป็นดังนี้

“ข้อ ๓. ข้าราชการที่ไม่ได้ปฏิบัติราชการ เพราะไปศึกษา ฝึกอบรม
หรือดูงาน ตามระเบียบว่าด้วยการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม หรือดูงาน
ณ ต่างประเทศ ให้ได้รับเงินเดือนในระหว่างลานั้นได้”

ฉะนั้น ปัจจุบันนี้ การออกเดินทางไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ก่อน
วันที่ได้รับการเลื่อนเงินเดือน จึงไม่เป็นเหตุขัดข้องในการที่ข้าราชการจะได้
เลื่อนเงินเดือน หากอยู่ในหลักเกณฑ์ของ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนเงินเดือน หวัง
ว่าคุณและเพื่อนคงจะออกเดินทางไปด้วยความสบายใจ ขออวยพรให้เรียนสำเร็จ
กลับมาช่วยกันรับใช้ประเทศชาติเร็ว ๆ ครบ

ประหยัดเวลา ทนทุนทรัพย์ หางานง่าย ระบบการสอนที่ทันสมัย และล้ำยุค
เป็นที่รู้จักทั่วไปทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เรียนให้ได้ผลดีและคุ้มค่า
ต้องเรียนที่

โรงเรียนสอนตัดเสื้อระพี

120/17-20 ถนนราชปรารภ ใกล้ไฮเต็ลอินทรา

โทร. 59238, 514742

อำนวยการสอนโดย คุณจำลอง บุนนาคพันธุ์ ผู้มีความรู้จาก
ECOLE GUERRE LAVIGNE, PARIS และผู้เชี่ยวชาญพิเศษในการ
ออกแบบ ทั้งยังมีครูที่จบจากต่างประเทศสอนอีกมากมาย

ปัญหาเกี่ยวกับงานคลัง

ผู้ตอบ จาก กระทรวงการคลัง :

วิเชียร	ไม้เรียง	รองปลัดกระทรวงการคลัง	เฉลิมชัย	วสินนท์	นิติกรพิเศษ
สนิท	เกษะศิริ	ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ	ปรีชา	สุวรรณทัต	นิติกรโท
					กองระบบบัญชีและการคลัง
		วิรติ	สุวรรณทัต	นิติกรโท	กองบำเหน็จบำนาญ

ตอบคุณเท่ง หนูน้อย

ถาม

ตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อย เกี่ยวกับการศึกษาของบุตรในโรงเรียน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๔ เงินบำรุงต่าง ๆ ต่อไปนี้เบิกได้หรือไม่เพียงไร

๑. ค่าเรียน ค่าสอบ และค่าบำรุงต่าง ๆ สำหรับบุคคลภายนอกที่ศึกษาอยู่ตามวิทยาลัยครูต่าง ๆ

๒. ค่าบำรุงต่าง ๆ ของวิทยาลัยครูสำหรับภาคฤดูร้อน

๓. ค่าบำรุงต่าง ๆ ระดับ ป.ม. ของวิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา

ตอบ

ค่าเรียน ค่าสอบเบิกได้ แต่ค่าบำรุงต่าง ๆ ตามปัญหาของคุณ ไม่บอกว่าเป็นค่าบำรุงอะไร ถ้าเป็นค่าบำรุงตามความหมายของคำว่า “เงินบำรุงการศึกษา” ก็เบิกได้ครับ

ตอบสมาชิกจังหวัดใหม่

ผมเป็นสมาชิกมาแต่วารสารนี้กำเนิดและโรเนียวส่งมาจนกระทั่งบัดนี้ มีข้อข้องใจเกี่ยวกับหลักฐานในการปฏิบัติราชการบางอย่าง ทั้ง ๆ ที่เคยมีระเบียบ

กฎ ขอบบังคับและคำสั่งอยู่แล้ว แต่ก็อย่างว่าเกี่ยวกับกรเก็บรักษา จึงหาได้ยาก จึงขอรบกวนเวลาท่านช่วยให้ความกระจ่างแก่ผมนด้วย

ถาม

สมัครรับราชการอยู่ที่จังหวัดอุบลราชธานี (นอกเขต ๖ อำเภอที่อยู่ใน จังหวัดยโสธรที่ยกฐานะเป็นจังหวัด) คณะปฏิวัติท่านได้ประกาศยกฐานะจังหวัด ยโสธรขึ้น ตามประกาศฉบับที่ ๗๐ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ทางจังหวัด ยโสธร สำหรับแผนกการของผมนั้นยังไม่มีเจ้าหน้าที่ กรมเจ้าสังกัดจึงได้มีคำสั่งให้ ผมนไปช่วยราชการที่จังหวัดยโสธรไปพลางก่อน ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๑๕ เพราะขณะนั้นทางกรมกำลังติดต่อกับอัตรากำลังอยู่ จึงมีความสงสัยว่า ในการ ที่ทางราชการได้สั่งให้ผมนไปช่วยราชการครั้งนี้ผมนจะมีสิทธิ

๑. เบิกค่าเช่าบ้านพักอยู่อาศัยได้หรือไม่

๒. เบิกค่าเบี้ยเลี้ยงในการไปช่วยราชการได้หรือไม่ ทั้งสองข้อดังกล่าว นั้น ถ้าเบิกได้อาศัยหลักเกณฑ์อะไร มีระเบียบคำสั่งอยู่ที่ไหนพอที่จะค้นได้ และ จะทำการเบิกจ่ายที่จังหวัดใด เพราะขณะนั้นเกี่ยวกับการเงิน รายจ่ายของแผนก การของผมนยังอยู่ที่จังหวัดอุบลฯ

๓. ตามระเบียบการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๑๕ นั้น สำหรับลูกจ้างชั่วคราวที่รับเงินค่าจ้างรายเดือนในบึงบรประมานหนึ่ง ๆ ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าจ้างในวันที่ลา นอกจากลาป่วยและลาโดยการถูกเรียกกระตม ตามกำหนดวันในระเบียบดังกล่าวใช่หรือไม่ (เช่นลากิจและพักผ่อน ลาคลอด บุตร ลาอื่น ๆ ถ้าลาวันใดตรงจ่ายค่าจ้างถูกหรือไม่) เพราะในระเบียบไม่ได้ระบุ เรื่องลูกจ้างชั่วคราวไว้

ตอบ

๑. ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน : เพราะเป็นการไปช่วยราชการไปพลาง ก่อน ยังไม่เข้าลักษณะย้ายไปประจำต่างสำนักงาน

๒. มีสิทธิเบิกเบี้ยเลี้ยงตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๐๔ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

* ส่วนการเบิกเบี้ยเลี้ยง ก็ต้องเบิกทางจังหวัดของคุณ คือทางจังหวัด
อุบล ฯ

๓. ตามระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ พ.ศ.
๒๕๑๒ ข้อ ๕ คำว่า “ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว
ฉะนั้นการจ่ายค่าจ้าง กรณีใดจะจ่ายได้หรือไม่ ก็ต้องถือเกณฑ์ตามระเบียบดัง
กล่าวเหมือนกันครับ

ตอบสมาชิกนครหลวง

ผมมีข้อสงสัยเกี่ยวกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการบาง
ประการ ขอเรียนถามดังนี้

ถาม

๑. สมมติว่าส่วนราชการระดับกรมแห่งหนึ่งถูกยุบและได้มีการจัดสรร
ข้าราชการในส่วนราชการนั้นไปสังกัดส่วนราชการอื่น ๆ ถ้าหากว่ามีข้าราชการ
บางคนไม่สมัครใจจะไปสังกัดหน่วยงานใหม่ตามที่ทางการจัดสรรให้ จึงลาออก
จากราชการ ขอถามว่าในกรณีเช่นนี้จะได้รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน เพราะ
เล็กหรือยุบตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๑ หรือไม่

ตอบ

การที่ทางราชการได้จัดสรรข้าราชการในส่วนราชการนั้น ยังไม่เป็น
ต้นเหตุที่ทำให้ข้าราชการต้องออกจากราชการ เพราะการออกจากราชการอันจะ
มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญนั้น จะต้องเป็นไปตามเกณฑ์แห่งมาตรา ๖ ของ
พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ที่ว่า “เมื่อข้าราชการ
ผู้ใดออกจากราชการ ให้จ่ายบำเหน็จหรือบำนาญให้ตามเกณฑ์ซึ่งกำหนดไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้” แสดงให้เห็นว่า จะเกิดสิทธิรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน
ต่อเมื่อออกจากราชการไป โดยมีสาเหตุที่สืบเนื่องมาจากทางราชการโดยตรง
ฉะนั้นการที่ข้าราชการไม่สมัครใจจะไปสังกัดหน่วยงานใหม่ จึงเป็นความสมัคร
ใจของตนเองเป็นสำคัญ การลาออกเช่นนี้จึงไม่เข้าเกณฑ์ที่จะได้รับบำเหน็จหรือ
บำนาญในเหตุทดแทนเพราะยุบหรือเลิกตำแหน่งแต่อย่างใด

ถาม

๒. บทบัญญัติตามมาตรา ๑๕ สรุปไว้ว่า ถ้าทำงานตั้งแต่สิบปีขึ้นไป มีสิทธิรับบำนาญ แต่มาตรา ๑๗ สรุปไว้ว่าถ้าทำงานครบสิบปี แต่ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญปกติตามมาตรา ๙ ก็ให้ได้รับบำเหน็จตามเกณฑ์ในมาตรา ๓๒ ผมยังไม่เข้าใจความแตกต่างของสองมาตราดังกล่าว ผมขอยกตัวอย่างว่า สมมุติ นาย ก. ทำงานมาแล้ว ๑๑ ปี เกิดการทุพพลภาพ ในกรณีเช่นนี้มีสิทธิรับบำเหน็จปกติตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๕ และนาย ข. ทำงาน ๑๒ ปี ลาออกไปประกอบอาชีพอย่างอื่น ในกรณีเช่นนี้ มีสิทธิรับบำเหน็จตามมาตรา ๑๗,๓๒ ทั้งสองกรณีนี้ถูกต้องหรือไม่

ตอบ

บทบัญญัติตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ฯ จะนำมาใช้บังคับได้ต่อเมื่อการออกจากราชการเข้าเกณฑ์ที่มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญปกติเหตุหนึ่งเหตุใดในสี่เหตุตามมาตรา ๙ แล้ว ส่วนมาตรา ๑๗ นั้น เป็นกรณีที่การออกจากราชการไม่เข้าเหตุหนึ่งเหตุใดใน ๔ เหตุ ตามมาตรา ๙ จึงจะนำมาตรา ๑๗ อันเป็นข้อยกเว้นมาพิจารณาว่า เป็นผู้มีความราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญครบ ๑๐ ปี บริบูรณ์หรือไม่

กรณีตามปัญหาของคุณ ก. ทำงานมา ๑๑ ปี เกิดทุพพลภาพ (แพทย์ที่ทางราชการต้องรับรองลงความเห็น ว่า ไม่สามารถทำงานต่อไปได้) ก็ย่อมมีสิทธิรับบำนาญหรือบำเหน็จเพราะเหตุทุพพลภาพตามมาตรา ๙ ได้

ส่วนกรณีนาย ข. ทำงานมา ๑๒ ปี ลาออกไปประกอบอาชีพอื่น การลาออกไปประกอบอาชีพอื่น (ถ้าอายุยังไม่ครบ ๕๐ ปีบริบูรณ์ ย่อมไม่เข้าเหตุหนึ่งเหตุใดในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๔) เนื่องจากทำงานมา ๑๒ ปีแล้ว จึงมีสิทธิได้รับบำเหน็จตามมาตรา ๑๗ ความเข้าใจของคุณจึงถูกต้องแล้วครับ

ตอบคุณวิจิต สำราญวงศ์

ถาม

นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรีอยู่จังหวัดหนองคาย มีคำสั่งให้ย้ายไปประจำจังหวัดนครราชสีมา ในการย้ายครั้งนี้ นาย ก. มีทรัพย์สินสมบัติและของใช้ ในครอบครองดังนี้ ๑. รถยนต์ น้ำหนัก ๗๐๐ ก.ก. ๑ คัน ๒. ของใช้ ในครอบครอง เช่น เตียงนอน ที่นอนหมอนมุ้ง จักรเย็บผ้า ฯลฯ น้ำหนักไม่เกินตามอัตราที่กำหนดไว้ในบัญชีที่ ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเดินทางของข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑ และนาย ก. ได้บรรทุกขนย้ายสิ่งของตาม ๑-๒ โดยทางรถไฟ โดยขออนุมัติผู้ว่าราชการจังหวัดเรียบร้อยแล้ว ส่วนน้ำหนักที่เกินสิทธิ (ถ้ามี) ก็ได้ขออนุมัติต่อผู้ว่าราชการจังหวัดไว้ด้วยแล้วเช่นกัน

ขอถามว่า นาย ก. มีสิทธิในการขนย้ายครอบครัวย้ายหรือไม่ หรือ นาย ก. ได้ปฏิบัติระเบียบข้อใดข้อหนึ่งแห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้นหรือไม่ หรือเมื่อนาย ก. ส่งรายงานการเดินทางไปยังสำนักงาน ค.ต.จ. จะถูกหักทั้งประการใดหรือไม่

ตอบ

ตามปัญหาของคุณ ถ้าอัตราน้ำหนักและปริมาตรไม่เกินที่กำหนดไว้ตามบัญชี ๕ ท้ายพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการฯ กล่าวคือถ้าเป็นชั้นตรี ปกติก็ดำรงตำแหน่งประจำแผนกหรือเทียบเท่า ในการขนย้ายครอบครัวน้ำหนักจะต้องไม่เกิน ๖๐๐ ก.ก. และปริมาตรต้องไม่เกิน ๓ ม.^๓

ส่วนที่ถามว่า จะผิดระเบียบข้อหนึ่งข้อใดหรือ จะถูกหักทั้งหรือไม่ ขึ้นอยู่ที่ว่าเบิกถูกต้องตามสิทธิและทำรายงานการเดินทางถูกต้องตามสิทธิ และข้อเท็จจริงหรือไม่ ซึ่งเป็นปัญหาข้อเท็จจริงครับ

ตอบ คุณศิริ

ถาม

สัปดาห์ที่ทำการไม่ได้ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา
ที่ว่า "เวลาป่วย หรือลา หรือต้องพักราชการ ซึ่งได้รับเงินเดือนเต็ม นั้น สำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญให้นับเหมือนเวลาเต็มราชการ" หมายความว่าอย่างไร ช่วยยกตัวอย่างให้ดูด้วย

ความเข้าใจของผม คือว่า ในปีหนึ่ง ๆ ถ้าลาป่วยตามธรรมดา ๖๐ วัน หรือลากิจส่วนตัวหรือพักผ่อน ๔๕ วัน (รับราชการปีที่สอง) หรือว่าใน

ปีหนึ่ง ๆ ลาป่วยธรรมดา ๖๐ วัน และลาอีกส่วนตัวหรือลาพักผ่อนอีก ๔๕ วัน (รับราชการปีที่สอง) แล้ว ไม่คิดหักวันลาเหล่านี้ออกจากเวลาราชการในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ เพราะถือว่าวันลาดังกล่าวแล้วผู้ลา ยังคงได้รับเงินเดือนเต็ม ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือน และตุลาการ พ.ศ. ๒๔๗๔ แต่ถ้าในปีหนึ่ง ๆ สมมติว่านาย ก. (รับราชการเป็นปีที่สอง) ลาป่วยธรรมดา ๗๐ วัน และลาอีก ๕๐ วัน ซึ่งเกินสิทธิไปคือ ลาป่วย ๑๐ วันและลาอีก ๕ วัน และในจำนวนวันลาที่เกินไปนี้ไม่มีสิทธิจะได้รับเงินเดือนระหว่างลา ฉะนั้นในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ต้องเอาเวลารวม ๑๕ วันนี้ไปหักออกจากเวลาราชการใช่หรือไม่ (ตามวรรคสามของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔)

ตอบ

หมายความว่า เวลาราชการปกติ ที่มิวันป่วยหรือลา หรือต้องพักราชการ แล้ววันป่วยหรือลาหรือพักราชการนั้นได้รับอนุญาตให้รับเงินเดือนเต็ม ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญไม่ต้องหักวันป่วยหรือลา หรือพักราชการออกจากเวลาราชการปกติ

ตามที่ยกตัวอย่างนั้น ถ้าเวลาราชการหมายถึงเวลาราชการปกติ ไม่รวมเวลาพักรักษาตัว ความเข้าใจของท่านถูกต้องครับ

ถาม

๒. ตามคำสั่งที่ ๘/๒๔๔๒ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๔๔๒ ของกรมบัญชีกลาง เรื่องการนับวันลาของข้าราชการ ซึ่งอ้างคำสั่งกระทรวงการคลังที่ ๖๖๙๔๗/๒๔๔๒ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๔๒ อธิบดีกรมบัญชีกลางได้ซักซ้อมความเข้าใจในเรื่องการนับวันลาของข้าราชการกรมบัญชีกลาง ให้เป็นระเบียบเดียวกันนั้น ขอทราบว่าข้าราชการกระทรวงทบวงกรมอื่น (นอกจากกรมบัญชีกลาง) จะถือปฏิบัติตามที่กล่าวมาแล้วจะได้หรือไม่

ตอบ

คำสั่งดังกล่าว เป็นคำสั่งภายในของข้าราชการสังกัดกรมบัญชีกลางเท่านั้น การที่ส่วนราชการอื่น ๆ จะอนุโลมนำไปใช้ปฏิบัติ จึงเป็นเรื่องดุลยพินิจของส่วนราชการนั้นเองครับ

การประสานงาน

โดย ไทธราชกร์

การประสานงาน หรือไม่ประสานงานเป็นปัญหาระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล ซึ่งมีอยู่ในสถาบันทางสังคมทุกระดับ โดยเฉพาะในวงการซึ่งมีตั้งแต่ระหว่างกองในแต่ละกรมระหว่างกรมในแต่ละกระทรวง ระหว่างกระทรวง ระหว่างส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค ส่วนภูมิภาคกับส่วนท้องถิ่น ระหว่างหน่วยราชการกับหน่วยงานเอกชน และระหว่างหน่วยอะไรกับหน่วยอะไรอีกนานับประการ สรุปแล้วมีปัญหาคือสำคัญทั้งปัญหาการประสานงานระหว่างหน่วยงานในราชการประการหนึ่ง และราชการกับหน่วยงานเอกชนอีกประการหนึ่ง

ตัวอย่างอันเนื่องมาจากผลของการขาดการประสานงาน ซึ่งมักจะปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์เสมอคือการสร้างถนนและขุดถนน เช่นสร้างถนนแล้วไม่ทำท่อระบายน้ำ ต่อมาก็ต้องขุดถนนทำท่อระบายน้ำ ต่อมาขุดถนนฝังท่อประปา ต่อมาขุดถนนสายเดียวกันนอกเพื่อฝังท่อสายเคเบิลเพื่อการโทรคมนาคม เป็นต้น เรื่องนี้ถ้าได้มีการประสานแผนงานอย่างดีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายแล้ว ก็เป็นทางตัดปัญหาเรื่องขุด ๆ ถม ๆ ถนน ซึ่งสร้างขึ้นด้วยภาษีของราษฎรก็โละเมตรละประมาณหนึ่งล้านบาทได้ ราษฎรผู้ใช้นั้นก็ไม่ต้องเดือดร้อนและทางราชการสามารถประหยัดงบประมาณเพื่อไปใช้จ่ายในทางจำเป็นด้านอื่น ๆ อีกทั้งเป็นทางตัดการหาเงินหาเศษหาเลยอีกทางหนึ่งด้วย

นอกจากนี้เคยมีเรื่องที่พักกล่าวถึงทุกคนก็ร้องว่า อ้อ เรื่องมีอยู่ว่าสมัยหนึ่ง ส่วนราชการหนึ่งมีโครงการส่งเสริมให้ชาวบ้านปลูกแตงโม ชาวบ้านปลูกแตงโมกันเป็นการใหญ่ แต่ผู้ส่งเสริมลืมนึกถึงเรื่องการคมนาคมขนส่ง ตลาด และการประกันราคา ผลปรากฏว่าการส่งเสริมการปลูกแตงโมได้ผลดีเกินคาด แต่ไม่สามารถขนส่งแตงโมไปขายในตลาดส่วนอื่น ๆ ของประเทศได้ ผลก็คือชาวบ้านต้องกินและนอนกับแตงโม ชาวบ้านจึงหัวเสียและหน้าแตงเหมือนแตงโม ผู้ส่งเสริมซึ่งหวังไ้งานขึ้นโบว์แดงก็กลายเป็นโบว์ดำไปเช่นกัน แต่ผู้รับเคราะห์กรรมคนสุดท้ายคือชาวบ้านนั่นเอง

เมื่อได้พูดถึงเรื่องเด่น ๆ ในเรื่องของการไม่ประสานงานแล้ว หากจะติดตามไปดูสาเหตุของการไม่ประสานงานนั้นเพื่อน ๆ ผู้เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ได้เคยเล่าให้ฟังว่า ที่สร้างถนนก่อนไม่ทำท่อระบายน้ำเพราะได้งบประมาณสร้างถนนก่อนโดยไม่ต้องสร้างท่อระบายน้ำ จึงต้องสร้างถนนก่อน ๒-๓ ปี ต่อมาจึงได้สร้างท่อระบายน้ำ และต่อมาอีกการประปาขยาย การโทรคมนาคม ขยาย จึงต้องมีการขุดถนนเพื่อวางท่อประปาและท่อสายเคเบิลกันตามแต่กรณีดังกล่าวแล้ว จากตัวอย่างข้างต้นซึ่งพอสรุปได้ว่า โครงการและแผนงานการก่อสร้างถนน ประปา โทรศัพท์ ไม่ประสานงานกัน ผลก็คือการขุด ๆ ถม ๆ ถนนนั่นเอง

เมื่อได้กล่าวถึงปัญหาการประสานงานมาพอหอมปากหอมคอแล้ว ขอให้หวนมาพิจารณาถึงหลักวิทยาการเกี่ยวกับการประสานงาน ประมาจารย์ด้านวิชาการบริหารกล่าวว่า การประสานงานหมายถึง “การจัดระเบียบการทำงาน , เพื่อให้งานและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ร่วมมือปฏิบัติงานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไม่ทำงานซ้ำซ้อน ขัดแย้งกัน เหลื่อมล้ำกัน หรือแย่งงานกัน ทำ ให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นโยบายของหน่วยงานนั้นอย่างสมานฉันท์และมีประสิทธิภาพ”

จากคำกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีเรื่องสำคัญ ๆ ที่ต้องทำความเข้าใจอยู่หลายประการ ที่สำคัญมากก็คือเรื่อง ตัวบุคคล และวิธีทำงาน เมื่อพูดถึงเรื่องตัวบุคคล ก็มีปัญหาคือไปว่าทำอย่างไรถึงจะให้คนประสานงานกัน หรือร่วมทำงานอย่างที่เราชอบเรียกว่ามี Team Work ที่ ทั้งนี้โดย

พูดในทางวิชาการ ทำให้บางท่านพูดได้ว่าดีแต่พูด ปฏิบัติไม่ได้ผล แต่ก็เป็นที่ยืนยันได้ว่า กระบวนการประสานงานงานนั้นไม่ได้เกินความสามารถของมนุษย์ หากมนุษย์สามารถจัดกระบวนการประสานงานอันเป็นส่วนหนึ่ง ของการจัดการให้ได้ผล ยกตัวอย่างเช่น การปฏิบัติงานขององค์การนาซาตามโครงการส่งมนุษย์ไปยังโลกพระจันทร์ ของสหรัฐอเมริกากล่าวว่าในการสร้างยานอวกาศและจรวดนั้น ต้องให้บริษัทนับร้อยบริษัทติดขอบในการสร้างชิ้นส่วนของยานอวกาศและจรวดซึ่งประกอบด้วยชิ้นส่วนนับล้าน ๆ ชิ้น มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเป็นจำนวนพัน ๆ คน เขาสามารถทำงานร่วมกัน มีระบบประสานงานกันอย่างดีเลิศ จนกระทั่งประสบความสำเร็จในการส่ง เจมส์ เออร์วิน และคณะของเขา เดินทางไปสำรวจดวงจันทร์และกลับมายังโลกได้อย่างปลอดภัย

หลายท่านคงเคยได้ยินเรื่องโครงการปรับปรุงการเกษตรกรรม ในรูปสหกรณ์อเนกประสงค์ อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท โดยทางราชการได้วางโครงการให้มีการประสานงานเกี่ยวกับการชลประทาน การพัฒนาที่ดิน การกสิกรรม การข้าว การส่งเสริมการเกษตร และการสหกรณ์เข้าด้วยกัน โดยโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ และหลักการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ ดังนี้

๑. เพื่อจัดตั้งสหกรณ์อเนกประสงค์ ที่สมบูรณ์แบบ ดำเนินงานแบบธุรกิจ ได้บริการแก่เกษตรกรอย่างกว้างขวาง ครอบคลุมธุรกิจ ตั้งแต่การผลิตจนถึงการขาย
๒. เพื่อเพิ่มผลผลิต และเพิ่มรายได้ของสมาชิกเกษตรกรและใช้สหกรณ์เป็นแหล่งกลางที่จะนำบริการทั้งหมดของรัฐไปสู่เกษตรกรอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
๓. เพื่อให้สหกรณ์ตั้งขึ้นเป็นสถาบันทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นของเกษตรกร และดำเนินการโดยเกษตรกรเอง เมื่อได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จแล้วจะได้ใช้เป็นแหล่งสาธิต เพื่อประโยชน์แก่การที่จะจัดตั้งสหกรณ์อเนกประสงค์ ในท้องที่อื่น ๆ ต่อไป

โครงการนี้จะดำเนินการในบริเวณโครงการชลประทานบรมธาตุ ในท้องที่ตำบลบางหลวงสรรพยา และโพนางตำดก อำเภอสรรพยาและบางส่วนของอำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท พื้นที่โครงการประมาณ ๔๑,๐๐๐ ไร่ โครงการจะสิ้นสุดในปี พ.ศ. ๒๕๑๙

เพื่อให้โครงการสหกรณ์อเนกประสงค์ อำเภอสุวรรณภูมิบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวมาแล้ว การดำเนินงานจึงจัดทำ ๓ ด้านพร้อมกันไป คือ

๑. รวบรวมเกษตรกรให้เป็นกลุ่มก้อน จัดตั้งสหกรณ์ขึ้น ๑ สหกรณ์ โดยส่งเสริมให้สหกรณ์ดังกล่าวดำเนินการธุรกิจให้บริการแก่สมาชิกในด้านที่สำคัญทุกด้าน ตั้งแต่การผลิตจนกระทั่งการขายได้แก่การให้เงินกู้และรับฝากเงิน จัดหาวัสดุเกษตร เช่น ปุ๋ยและยากำจัดพืชมาจำหน่ายแก่สมาชิกรวบรวมผลผลิตเพื่อขายได้ราคาดีและเน้นหนักในด้านการปรับปรุง ระบบชลประทานในแปลงนาและการส่งเสริมการเกษตร

๒. ปรับปรุงระบบชลประทานในแปลงนา ให้เป็นระบบที่สมบูรณ์ ใช้น้ำเพื่อการเกษตรได้ตามที่ต้องการทุกฤดูกาล

๓. ปรับปรุงงานส่งเสริมการเกษตรให้สอดคล้องกับระบบชลประทาน โดยจะส่งเสริมให้ปลูกพืชหลายครั้งในรอบปี รวมทั้งการปรับปรุงความเป็นอยู่ของเกษตรกรในชนบทด้วย

ในการนี้ทางราชการได้ดำเนินงานด้านการจัดสหกรณ์อเนกประสงค์ ด้านส่งเสริมการเกษตร การพัฒนาที่ดินและด้านการชลประทาน โดยการปรับปรุงระบบชลประทาน โดยการปรับระดับพื้นที่เพื่อให้สามารถระบายน้ำและใช้น้ำได้ตามที่ต้องการทุกฤดูกาล อีกทั้งสะดวกในการใช้เครื่องจักรกลในการเกษตร รวมทั้งการทำถนนไปสู่ไร่นาเพื่อเป็นทางขนส่งผลผลิตออกสู่ตลาดอีกด้วย

การดำเนินงานในรูปของโครงการดังกล่าวทำให้ส่วนราชการ ซึ่งมีส่วนร่วมรับผิดชอบในโครงการนี้มีอรร่วมใจและประสานงานกับทุกระดับทั้งระดับวัตถุประสงค์ นโยบาย แผนงาน และการจัดการคน เงิน วัสดุ และเครื่องมือเครื่องใช้ และการประสานงานกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมงานในโครงการนี้ มีการติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ ว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่ มีอุปสรรคข้อขัดข้องหรือควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ผลงานก็เป็นไปตามที่กำหนดไว้ เช่นมีสมาชิกเกษตรกรเข้าร่วมในโครงการประมาณ ๓,๐๐๐ ครอบครัว เกษตรกรสามารถปลูกข้าวและพืชหมุนเวียนได้ตลอดปี ผลผลิตเพิ่มขึ้นเท่าตัว เช่นเดิมสามารถผลิตข้าวได้ไร่ละ ๙๕ ถึง ปัจจุบันผลิตข้าวได้เป็น ๑๕๐ ถึง และรายได้ประจำปีก็เพิ่มจากเดิมมากกว่าเท่าตัวเป็นต้น

สรุปได้ว่าการจัดหน่วยงานที่ถูกต้องและเหมาะสมนั้น เป็นโครงสร้างสำคัญที่จะก่อให้เกิดการประสานงานในหน่วยงานนั้น เมื่อได้มีการจัดหน่วยงานที่เหมาะสมแล้ว ประการต่อไปจะต้องมีระเบียบปฏิบัติ ตลอดจนการบริหารงานที่ดีด้วย แม้มีของสองประการดังกล่าวข้างต้นก็แล้ว ถ้าคนไม่ดี คือมือไม่ถึง มือไม่สะอาด ขาดความรับผิดชอบและประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ ก็ยากที่จะทำให้หน่วยงานนั้นดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้ ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าจะต้องแก้ปัญหาเรื่องตัวคนซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดควบคู่ไปกับการจัดคนด้วย การแก้เรื่องตัวคนนี้ได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ยากที่สุด กินเวลานานที่สุด แต่ก็จำเป็นต้องแก้ไขอย่างได้ผล เพราะมีฉะนั้นแล้วการแก้ปัญหาเรื่องอื่นจะพลอยเป็นหมันไปด้วย

คุณจะงามสง่าอยู่ในชุดสากลที่คัดเลือกและออกแบบโดย

สุชาติ สุทธิเทพ

ฝีมือประณีต แบบนำสมัย มีตัวรุ่นล่าสุดจากต่างประเทศไว้สำหรับคุณเสมอ
ราคาต่ำกว่าค่าฝีมือ

125/36 ถนนพญาไท นครหลวง

โทร. 823025

หรือติดต่อที่สวัสดิการ ก.พ.

ทุกวัน จันทร์ พุธ ศุกร์ เวลา 12-13 น.

ข่าวทางราชการ

โดย ข้าราชการบางกอก

ข่าวสืบสวน

ทุกวันนี้ข่าวทางราชการที่ค่อนข้างสืบสวนอยู่เสมอ ข่าวประเภทนี้มักจะเป็นข่าวลือ
แต่ทงนทงนการทเป็นข่าวดังกล่าวนั้นมา ก็อาจเป็นได้หลายทางด้วยกัน เป็นต้นว่ามีมูลอยู่บ้าง
แล้วพูดกันไป วิจารณ์กันไป คาคการณ์กันไปต่าง ๆ นานา ทำให้สืบสวน หรือไม่ก็อกทกมเหมือนกัน
ที่ผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องนั้น ๆ เอง แกล้งปล่อยข่าวเพื่อข่มขู่ เพื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์หรือ
เพื่อทำสงครามจิตวิทยากับฝ่ายตรงข้าม ซึ่งบางครั้งทางราชการก็แก้ข่าว บางครั้งก็นิ่งเฉยเสีย
เพราะเห็นว่าไม่เป็นประโยชน์อะไรที่จะไปต่อความยาวสาวความยืดแต่ก็คงมีเหมือนกันที่นิ่งเฉยเสีย
เพราะไม่รู้ว่าจะแก้ข่าวว่าอย่างไร

กรณีจึงมีปัญหาที่น่าคิดว่าจะควรทำอย่างไรต่อกับข่าวทางราชการประเภทนี้ เท่าที่ปฏิ-
บัติอยู่เวลานี้รู้สึกว่สำหรับข่าวระดับชาตินั้น ได้มีการให้สัมภาษณ์ของหัวหน้าคณะปฏิวัติ หรือ
มีการขแรงแกลงข่าวของโฆษกคณะปฏิวัติเป็นครั้งคราว ส่วนข่าวที่กระทรวงทบวงกรมสามารถ
แกลงข่าวได้เอง ก็จะมีการให้สัมภาษณ์หรือแกลงข่าวของกระทรวงทบวงกรมหรือหัวหน้าส่วน
ราชการที่เกี่ยวข้องนั่นเอง

สำหรับกรณีที่ทำได้ดังได้กล่าวมาแล้วนั้นก็ไม่มปัญหาอะไร แต่ก็ยังมีอีกหลายกรณี
ยังไม่สามารถทำอะไรได้ ส่วนมากก็เช่นเรื่องขัดแย้งหรือความเห็นไม่ตรงกันระหว่างส่วนราช-
การผู้มหนาทเกี่ยวข้องกัน หรือหน่วยงานที่มหนาทพิจารณาความต้องการนั่นเอง บางครั้งข่าวที่
เกิดขึ้นจะสืบสวนมากกว่าที่ควรจะเป็น ทงนก็เนื่องมาจากฝ่ายที่ไม่ได้อะไรอย่างที่ต้องการ เผลอ
หน่วยงานนั้นใกล้ชิดกับหนังสือพิมพ์ ก็จะมีการทำให้เป็นข่าวที่ครึกครื้นอยู่เสมอ จนทำให้ข้าราชการ
ที่หวังดีต่อทางราชการเกิดความท้อใจว่าจะทำกันไปทำไม เมื่อไม่มีใครใจกว้างพอที่จะยอมรับ

ความบกพร่องของตัวเอง เพราะฝ่ายที่ถูกโจมตีย่อมจะไม่มีโอกาสที่จะแก้ตัว แก้อ้อกล่าวหาใดๆ ทั้งสิ้น หากจะพูดหากจะขบแฉก็เป็นเรื่องที่เพิ่มความขัดแย้งที่แตกต่างมากขึ้น โดยที่อีกฝ่ายหนึ่งมักจะเล่นกีฬาที่ผิดกติกาอยู่เสมอ จนแล้วจนรอดเรื่องจริงเป็นอย่างไรก็ไม่มีใครรู้

ยุคนี้เป็นยุคที่ชาติด้านเมืองต้องการความสามัคคี ต้องการผู้มีจิตตั้งใจเต็มเปี่ยมด้วยความตั้งใจพัฒนาบ้านเมืองให้รอดพ้นจากภัยพิบัติทั้งปวง โดยเฉพาะข้าราชการซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์สุขของปวงชนด้วยความเสียสละ ทางราชการน่าจะให้มีศูนย์แห่งการทำความเข้าใจระหว่างราชการด้วยกัน ไม่ให้มีการแตกแยกสามัคคีหรือใส่ความซึ่งกันและกัน ซึ่งรังแต่จะเป็นเหยื่อของผู้ก่อการร้ายฝ่ายตรงข้าม การทำงานสมัยนี้จะมีมันดัลล้อยู่บนหนึ่งสำหรับข้าราชการทุกคนว่า การทำอะไรที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นส่วนใหญ่แล้ว น่าจะทำทั้งสิ้น อย่างนี้ถึงแต่ประโยชน์ส่วนตัวนักเลย ดีไม่ดีมีวาระละกัน คนอื่นเขาจะมารักษาผลประโยชน์ให้ก็จะลำบากหนักขึ้นไปอีก ทางราชการยังมีนโยบายมิให้ส่วนราชการฟ้องร้องกันเองในโรงศาลได้ ฉะนั้นถ้าหากทางราชการจะมีนโยบายไม่ให้ส่วนราชการใส่ความกล่าวหากันเองจนเป็นข่าวออกไปนอกวงราชการเป็นเหยื่อของแรงกา ก็น่าจะเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองมากกว่า ควรจะรู้แพ้รู้ชนะกันด้วยเหตุผลในที่ประชุมของทางราชการมากกว่าเอาชนะกันด้วยคารมและกำริบโฆษณาตามหน้าหนังสือพิมพ์ คนไทยเป็นชาติที่ทำอะไรด้วยน้ำใสใจจริงเสมอ ฉะนั้นเวลาทำราชการก็ควรจะทำด้วยน้ำใสใจบริสุทธิ์

ข่าวดี

ขณะนี้มีข่าวทางหนังสือพิมพ์ซึ่งเบนข่าวที่น่าอินตียังยิ่งในวงการและประชาชนทั่วไปข่าวหนึ่งก็คือ ข่าวที่ว่าได้มีการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการทุจริตในการตรวจเลือกบุคคลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ หรือที่ชาวบ้านเรียกกันโดยทั่วไปว่าเกณฑ์ทหาร

สำหรับการทุจริตในการเกณฑ์ทหารนี้ มีมานานแล้ว จนแทบจะกลายเป็นธรรมเนียมแล้วว่า ถ้าใครมีเงินสักก้อนหนึ่งก็ไม่ต้องเป็นทหาร แต่บัดนี้ข่าวว่าบางคนเสียไปตัง ๗-๘ พันแล้วยังโดนทหาร ทักเงินเสียก่อนเกณฑ์ก็มี ข่าวอาจเกินความจริงมีอยู่ว่า ถึงคราวเกณฑ์ทหารพวกเจ้าหน้าที่ต้องเอาเงินใส่กระสอบเลย

จึงนับได้ว่าเป็นข่าวที่น่ายินดีและเป็นนิมิตดีของวงราชการว่า ทางราชการสามารถทำลายแบบธรรมเนียมที่ชั่วร้ายลงได้ ถึงแม้จะจับได้เป็นจำนวนน้อย แต่ก็ทำให้การตรวจเลือกทหารมีความหมายมีความเป็นธรรมขึ้นมาก และในปีต่อ ๆ ไปก็คงจะมีการควบคุมดูแลที่ดียิ่งขึ้นที่ได้ปฏิบัติไปในปีนี้ และเมื่อทำไปหลาย ๆ ปี ก็จะมีแบบธรรมเนียมที่ดีเกิดขึ้นว่า การเกณฑ์ทหารเป็นกรทำดี ทำเพื่อประเทศชาติมิใช่การทำชั่วอย่างที่ขึ้นมา

ผู้เขียนมีความรู้สึกประทับใจเป็นพิเศษตรงที่ว่า คณะปฏิวัติได้เริ่มต้นที่ดีแล้วในการที่จะแก้ไขปัญหาทุจริตในวงราชการ การแก้ปัญหาคำนึงว่าไม่จำเป็นจะต้องทำด้วยความใจร้อนนัก แต่สำคัญอยู่ที่การตัดสินใจลงมือทำจริง แล้วทำเรื่อย ๆ ไปไม่หยุด ไม่ใจอ่อน การทุจริตในการเกณฑ์ทหารเป็นการกระทำผิดที่จับได้ยาก ทำกันเป็นทีม เป็นการทุจริตโดยการสมรู้ใจของผู้เสียเงิน เป็นการทุจริตที่ไม่ค่อยมีหลักฐาน ฉะนั้น เมื่อทางราชการยังสามารถแก้ปัญหาคำนึงได้ การที่จะแก้ไขปัญหาการทุจริตในเรื่องอื่น ๆ ก็น่าจะทำได้โดยนัยเดียวกัน

ข่าวมโนสาเร่

มีผู้คนบ่นกันเหลือเกินว่า เวลานี้ระบบของข้าราชการมากขึ้นไม่ว่าไปทำธุระกับเจ้าหน้าที่ข้าราชการหรือพนักงานเทศบาล ใครไม่รู้จักใช้ของขาวก็เขยเดิมที่ไม่ใช่ของขาวที่ให้นางสาวไทยออกจากงานนะครับแต่เป็นของขาวใส่เงินให้เจ้าหน้าที่ อย่างน้อยที่สุดก็ของกรีน ทอด ผ่าหรือของขาว ๆ ธรรมดาอันนี้ กำลังจะเป็นธรรมเนียมที่ไม่ดีของทางราชการอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งควรจะรีบแก้ไขเสียโดยด่วน หากทางราชการจำเป็นที่จะต้องเก็บเพื่อค่าใช้จ่ายใดเป็นจำนวนเท่าใด สำหรับอะไร ก็ควรจะได้ทำให้ถูกต้อง เป็นการเปิดเผยเสีย ก่อนที่จะเป็นโรคเรื้อรังซึ่งรักษาไม่หาย อย่างดีก็ให้แต่น้ำเกลือ คนไข้แย่.....

ด้วยอกินนทนาการจาก

โรงเรียนสอนตัดเสื้อพรศรี

38-40 ถนนสุรวงศ์

นครหลวงกรุงเทพธนบุรี

การอบรมการบริหารงานบุคคล ระดับหัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่ รุ่นที่ ๑

เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๕ ได้มีพิธีเปิดการอบรมการบริหารงานบุคคลระดับหัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่ รุ่นที่ ๑ โดยมี พันเอก จินดา ณ สงขลา เลขาธิการ ก.พ. เป็นประธานในพิธี ผู้เข้ารับการอบรมครั้งนี้เป็นข้าราชการระดับหัวหน้าแผนก ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของส่วนราชการต่าง ๆ รวม ๔๙ ราย การอบรมกำหนดจัดให้มีรวม ๓ รุ่น ๕๕ เพื่อต้องการที่จะให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ความสามารถ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้อย่างทั่วถึง โดยกำหนดให้มีทั้งการบรรยายในห้องฝึกอบรม การสัมมนาออกสถานที่ และดูงานในสถานที่ต่าง ๆ

การอบรมจัดให้มีรวม ๕ สัปดาห์ ระหว่างวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ถึง ๑๖ มิถุนายน ๒๕๑๕ ใช้เวลาตอนเช้าระหว่าง ๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ส่วนตอนบ่ายผู้เข้ารับการอบรมก็กลับไปปฏิบัติราชการตามปกติ

ความมุ่งหมายในการฝึกอบรม

การฝึกอบรมครั้งนี้ประสงค์ที่จะให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่เพิ่มขึ้น ทั้งให้เข้าใจในหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรที่มีต่อส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งต้องการที่จะส่งเสริมสัมพันธภาพและความเข้าใจอันดีร่วมกัน และประสานงานกับส่วนราชการอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล เช่น สำนักงาน ก.พ. และกรมบัญชีกลาง ซึ่งจะให้เป็นประโยชน์ให้การบริหารงานบุคคล

มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีข้อสังเกตว่า การฝึกอบรมครั้งนี้เน้นหนักให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่มีต่อหน่วยงานนั้นๆ รวมถึงเทคนิคและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

หลักสูตรการฝึกอบรม

หลักสูตรการฝึกอบรมการบริหารงานบุคคลระดับหัวหน้าแผนก รุ่นที่ ๑ ส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปในทางที่ให้ทราบและเข้าใจถึงวิธีปฏิบัติ และหลักเกณฑ์ที่วางไว้แล้ว ประกอบด้วยหลักวิชาการ ทางการบริหารงานบุคคลบางแขนงที่อาจนำมาเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานได้ จึงสามารถแบ่งหัวข้อวิชาที่อบรมไว้ดังนี้

๑. การบริหารงานบุคคล ในระดับหัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่	๓๖ ชั่วโมง
๒. การบริหารงานทั่วไป	๑๕ ชั่วโมง
๓. เทคนิคการทำงาน	๙ ชั่วโมง
๔. ปัญหาในการปฏิบัติราชการในส่วนราชการต่าง ๆ	๑๖ ชั่วโมง
๕. สิ่งที่ควรทราบสำหรับหัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่	
— ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและคุณวุฒิ	๓ ชั่วโมง
— ความรู้เกี่ยวกับลูกจ้างในราชการพลเรือนไทย	๓ ชั่วโมง

ผลการฝึกอบรม

ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจในทางปฏิบัติและนโยบายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป ตลอดจนเทคนิคและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลทั้งทางราชการและทางธุรกิจ ซึ่งทำให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถที่จะปฏิบัติภารกิจได้สมความมุ่งหมายของทางราชการ และถูกต้องตามหลักวิชาการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล และทำให้ทุกคนเข้าใจถึงภาระหน้าที่ ที่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านการบริหารงานบุคคลให้ดียิ่งขึ้น.

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โคธ ขาดิ เลียมกระสินธุ์

- ไทย.....นายสปีโร แอ็กนิว รองประธานาธิบดีสหรัฐ ออกเดินทางจากกรุงโตเกียว เมื่อ ๑๖ พฤษภาคม มายังประเทศไทยโดยเครื่องบินพิเศษหลังจากเสร็จสิ้น การเยือนญี่ปุ่น ในฐานะผู้แทนประธานาธิบดีกับนักสันติภาพในพิธีมอบคืน เกาะโอกินาวาให้แก่ญี่ปุ่น รองประธานาธิบดีมีกำหนดเยือนประเทศไทย ๓ วันตามคำเชิญของรัฐบาลไทย เพื่อเจรจาทหารเรือกันถึงสถานการณ์ปัจจุบัน ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแลกเปลี่ยนทัศนะเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ระหว่างสหรัฐกับประเทศไทย
- เขมร.....มีการสู้รบเพื่อชิงปราสาทหินนครวัดคืนจากฝ่ายคอมมิวนิสต์ เมื่อ ๒๙ พฤษภาคม เป็นเวลา ๑๒ ชั่วโมง ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของเขมร ในระยะห่างจากปูชนียสถานแห่งนั้นไปทางตะวันออกเฉียงใต้กว่า ๑ ไมล์ ส่วนทางเมืองสวายเรียงซึ่งอยู่ห่างจากพนมเปญไปทางตะวันออกเฉียงใต้ ๖๘ ไมล์ ทหารคอมมิวนิสต์ยังคงล้อมไว้ เมืองนี้ถูกตัดขาดการติดต่อกับภาคอื่นๆ ของเขมรตั้งแต่กลางเดือนเมษายนที่แล้ว การล่าเหยื่อกระสุนไปให้ทหารที่ รักษาเมืองต้องใช้วิธีทิ้งจากเครื่องบินโดยร่มชูชีพ
- ลังกา.....ประเทศลังกาจะไต่เป็นสาธารณรัฐมีชื่อว่า “สาธารณรัฐศรีลังกา” พิธีสถาปนาสาธารณรัฐศรีลังกามีขึ้นในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ที่ ตำบลดนวงศ์ยาลา ในกรุงโคลอมโบ ใกล้ศาลาเอกราช อันเป็นสถานที่ซึ่งดยุคแห่งโคลสเตอร์ทรงเป็นผู้แทนพระเจ้ายอร์ชที่ ๖ แห่งอังกฤษ ไปทรงเปิด

รัฐสภาครึ่งแรกของอังกฤษเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๔๙๑ อังกฤษได้มอบเอกราชให้แก่ลังกาซึ่งเป็นเกาะอยู่ในมหาสมุทรอินเดีย ในปี พ.ศ. ๒๔๙๑ โดยให้มีฐานะเป็นโคมิเนชัน บัตันลังกาได้มีฐานะเป็นสาธารณรัฐ แต่จะยังคงร่วมอยู่ในเครือจักรภพอังกฤษ สาธารณรัฐลังกาจะยังคงใช้ภาษาสิงหลเป็นภาษาราชการต่อไป ประชาชนส่วนใหญ่ในลังการ้อยละ ๗๑ ใช้ภาษาสิงหล

เวียตนาม.....กองบัญชาการทหารสหรัฐไซ่ง่อนแถลงเมื่อ ๑๖ พฤษภาคมนี้ว่า ได้โจมตีทางอากาศต่อเวียตนามเหนือในรอบสัปดาห์ที่สิ้นสุดลง เครื่องบินสหรัฐได้ใช้ลูกระเบิดแบบทันสมัยที่สุด ระบบนำวิถีเข้าหาเป้าหมายที่แม่นยำของเวียตนามเหนือที่ทอดไปสู่ภาคใต้ และตัดเส้นทางติดต่อกับจีนคอมมิวนิสต์ เครื่องบินสหรัฐปฏิบัติการรวมทั้งสิ้น ๑,๘๐๐ เที่ยวบิน ระหว่างโจมตี เพื่อทำให้เวียตนามเหนือต้องชะงักในการรุกราน

- เจ้าสีหนุแถลงในสภาประชาชนแก่ประเทศเกาหลีเหนือว่าระหว่างปี ๒๔๐๖—๒๔๑๒ คนได้ให้ความสนับสนุนพวกคอมมิวนิสต์เวียตกงเกี่ยวกับเสบียงอาหารและยินยอมให้พวกเวียตกงเข้ามาพักผ่อนและพักฟื้น ในดินแดนเขมรรวมทั้งปล่อยให้เรือสินค้าของประเทศคอมมิวนิสต์เข้าเทียบท่าเมืองกำปงโสมเพื่อขนยุทโธปกรณ์ไปให้พวกเวียตกง และได้ทำการค้ากับพวกเวียตกง

จีนคณะชาติ.....เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ประธานาธิบดีเจียงไคเช็ค แห่งจีนคณะชาติได้เข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดี อีกสมัยหนึ่ง เป็นสมัยที่ ๕

- รัฐสภาจีนคณะชาติลงมติด้วยคะแนนเสียง ๓๘๑ ต่อ ๑๓ รับรองการแต่งตั้งนายพลเจียงจิวกั๋ว บุตรชายคนหัวปีของจอมพลเจียงไคเช็ค ประธานาธิบดีจีนคณะชาติให้ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรีคนใหม่

อียิปต์.....ได้มีการจัดตั้งฐานทัพเครื่องบินทะเลของโซเวียตในอียิปต์สองแห่งในปีที่แล้วมานี้ หนึ่งเป็นส่วนหนึ่ง แห่งการเพิ่มพูนกำลังสนับสนุนทางอากาศสำหรับ

กองทัพอากาศของโซเวียตที่อยู่ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ฐานทัพตั้งกล่าวตั้งอยู่ที่เมืองอัสวาน และทางตะวันออกของเมืองเล็กซานเดรียใกล้พรมแดนติดต่อกับลิเบีย

ยุโรป

ปารีส.....ดยุคแห่งวินด์เซอร์ ผู้ทรงสละราชบัลลังก์อังกฤษเมื่อปี ๒๔๗๙ เพื่อทรงสมรสกับนางซิมป์สันหญิงม่ายชาวอเมริกัน ได้สิ้นพระชนม์เสียแล้ว เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ณ ที่ประทับในกรุงปารีส หลังจากประชวรมานาน พระชนมายุได้ ๗๗ พรรษา ก่อนสละราชสมบัติ ดยุกแห่งวินด์เซอร์ทรงพระนามว่า พระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ ๘

อังกฤษ.....ได้มีการอัญเชิญพระศพ ดยุกแห่งวินด์เซอร์จากกรุงปารีสกลับไปยังกรุงลอนดอน เพื่อประชาชนชาวอังกฤษจะได้มีโอกาสไปถวายความเคารพพระศพ ขณะที่ประดิษฐาน ณ พระวิหารเซนต์จอนส์ ดัชเชสแห่งวินด์เซอร์จะเข้าร่วมพิธีฝังพระศพ ทั้งนี้ตามข้อตกลงที่ดยุคแห่งวินด์เซอร์ทรงทำไว้กับสมเด็จพระเจ้าจอร์จที่ ๕ แห่งอังกฤษ สมเด็จพระราชินีเอลิซาเบทที่ ๒ ทรงเชิญให้ดัชเชสแห่งวินด์เซอร์พักอยู่ที่พระราชวังบักกิงแฮมเพื่อร่วมพิธีฝังพระศพ ดยุกแห่งวินด์เซอร์

อเมริกัน.....ประธานาธิบดีนิกสันแถลงเมื่อ ๙ พฤษภาคม ภายหลังเสร็จจากการประชุมสภาการศึกษาความมั่นคงแห่งชาติของสหรัฐเป็นเวลาเกือบสามชั่วโมง ประธานาธิบดีสหรัฐประกาศให้วางทุ่นระเบิดในบริเวณเส้นทางที่จะเข้าไปสู่เมืองท่าของเวียดนามเหนือทุกแห่ง เพื่อไม่ให้เวียดนามเหนือได้รับอาวุธจากโซเวียตและประเทศคอมมิวนิสต์อื่น ๆ และสั่งให้ดำเนินการตัดเส้นทางลำเลียงของเวียดนามเหนือทุกสายรวมทั้งทางรถไฟ เส้นทางเดินเรือ

— ประธานาธิบดีนิกสัน และภรรยาพร้อมด้วยคณะออกเดินทางจากกรุงวอชิงตัน เมื่อ ๒๐ พฤษภาคม เพื่อแวะเยี่ยมเมืองซาลส์เบิร์กในออสเตรียเป็นแห่งแรก

ได้พบกับนายบรูโคริสกี นายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย ซึ่งกล่าวว่าประเทศเล็ก ๆ มีเหตุผลที่จะหวังได้ว่าการเจรจาระหว่างผู้นำของสหรัฐกับผู้นำของโซเวียตครั้งนี้จะประสบผลสำเร็จ

- วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ประธานาธิบดีนิกสันได้เดินทางถึงกรุงมอสโก ในระยะสามวันแรกแห่งการเจรจากัน สหรัฐกับโซเวียตได้ลงนามในความตกลงกันถึง ๕ ฉบับคือ ๑. ความตกลงว่าด้วยการร่วมกันแก้ไขภาวะแวดล้อมที่เป็นพิษ ๒. ความตกลงในเรื่องร่วมมือกันปราบโรคมะเร็งและโรคหัวใจ ๓. ความตกลงว่าด้วยการร่วมมือในด้านอวกาศ ๔. ความตกลงว่าด้วยการร่วมมือกันทางด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคนิค และ ๕. ความตกลงกันว่าด้วยการป้องกันการกระแทกกระทั้นทางทะเลระหว่างกองเรือของทั้งสองฝ่าย และในวันต่อไปจะมีการเจรจาและลงนามในข้อตกลงอันมีความสำคัญยิ่ง คือความตกลงเรื่องกำจัดอาวุธทางยุทธศาสตร์

สุภกา
สหายใจ
ไร่กังวล

มานิตนิวาส หอพักสตรีที่ปลอดภัย

เหมาะสำหรับนักศึกษาและข้าราชการ

124-126 ถนนจักรเพชร

เชิงสะพานพุทธ ฯ ผังพระนคร

โทร. 214090, 227445

กฎหมายและระเบียบใหม่

มีกฎหมายและระเบียบใหม่ที่น่าสนใจประกาศใช้ดังนี้

๑. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยศิลปากร
๒. การรับรองปริญญาของมหาวิทยาลัย และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
๓. การใช้อำนาจรัฐมนตรีว่าการของผู้รักษาการแทนปลัดกระทรวง
๔. คำสั่งกองบัญชาการคณะปฏิวัติ

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่องการแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยศิลปากร

ด้วยสภามหาวิทยาลัยศิลปากร ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๑๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๑๒ ได้พิจารณาเรื่องการแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยศิลปากร และคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษาแห่งชาติในคราวประชุมครั้งที่ ๒๓/๒๕๑๔ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ได้อนุมัติให้จัดตั้งวิทยาลัยทั้งเก้า ๗ พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ขึ้น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. ๒๕๑๑ หัวหน้าคณะปฏิบัติผู้ใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรี ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัยศิลปากร ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๑๔

ข้อ ๒ ให้มหาวิทยาลัยศิลปากร มีส่วนราชการดังนี้

๑. สำนักงานอธิการบดี แบ่งออกเป็นกองและแผนกดังนี้

กองกลาง แบ่งเป็น ๔ แผนกคือ

- (๑) แผนกสารบรรณ
- (๒) แผนกกคลังพัสดุ
- (๓) แผนกบริการนักศึกษา
- (๔) แผนกห้องสมุด

๒. คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์แบ่งออกเป็นภาควิชาและสำนักงานเลขานุการ ดังนี้

- (๑) ภาควิชาจิตรกรรม
- (๒) ภาควิชาประติมากรรม
- (๓) ภาควิชาภาพพิมพ์
- (๔) สำนักงานเลขานุการ

๓. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ แบ่งออกเป็นภาควิชาและสำนักงานเลขานุการ ดังนี้

- (๑) ภาควิชาสถาปัตยกรรม
- (๒) ภาควิชาศิลปสถาปัตยกรรม
- (๓) ภาควิชาเทคนิคสถาปัตยกรรม
- (๔) สำนักงานเลขานุการ

๔. คณะโบราณคดี แบ่งออกเป็นภาควิชาและสำนักงานเลขานุการ ดังนี้

- (๑) ภาควิชาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์
- (๒) ภาควิชาโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์
- (๓) ภาควิชาภาษาตะวันออก

- (๔) ภาควิชาภาษาตะวันตก
- (๕) สำนักงานเลขานุการ
- ๕. คณะมัณฑนศิลป์ แบ่งออกเป็นภาควิชาและสำนักงานเลขานุการ ดังนี้
 - (๑) ภาควิชาศิลปตกแต่ง
 - (๒) ภาควิชาวัสดุตกแต่ง
 - (๓) ภาควิชาศิลปวิทยา
 - (๔) สำนักงานเลขานุการ
- ๖. คณะอักษรศาสตร์ แบ่งออกเป็นภาควิชาและสำนักงานเลขานุการ ดังนี้
 - (๑) ภาควิชาภาษาไทย
 - (๒) ภาควิชาภาษาอังกฤษ
 - (๓) ภาควิชาภาษาฝรั่งเศส
 - (๔) ภาควิชาภาษาเยอรมัน
 - (๕) ภาควิชาภาษาประวัติศาสตร์
 - (๖) ภาควิชาภูมิศาสตร์
 - (๗) สำนักงานเลขานุการ
- ๗. คณะศึกษาศาสตร์ แบ่งออกเป็นภาควิชาและสำนักงานเลขานุการ ดังนี้
 - (๑) ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา
 - (๒) ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
 - (๓) ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
 - (๔) ภาควิชาการบริหารและการนิเทศการศึกษา
 - (๕) สำนักงานเลขานุการ
- ๘. วิทยาลัยทัณฑ์แก้ว แบ่งออกเป็นแผนก ดังนี้
 - (๑) แผนกสารบรรณ
 - (๒) แผนกบริการกลาง
 - (๓) แผนกดูแลอาคารและสถานที่
 - (๔) แผนกห้องสมุด ห้องสมุดเสียงและอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา
 - (๕) แผนกการเงินและพัสดุ

๕๕ ๕ ๖๕๕ ๖๖
ทรงน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๕ ตอน ๕๒ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๑๕

๒ มิถุนายน ๒๕๑๕

เรื่อง การรับรองปริญญาของมหาวิทยาลัย และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เรียน เวียนกระทรวง ทบวง กรม

ด้วย ก.พ. ได้ลงมติรับรองอนุปริญญาและปริญญาของมหาวิทยาลัย และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ว่าเป็นปริญญาซึ่งอาจบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการได้ตามกฎ ก.พ. ดังนี้

๑. ผู้ได้รับอนุปริญญาหรือปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (ร.บ.) สาขาวิชาการปกครอง สาขาวิชา
รัฐศาสตร์ศึกษา สาขาวิชาทฤษฎีและปรัชญาการเมือง สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง สาขาวิชาบริหาร
รัฐกิจ สาขาวิชาการระหว่างประเทศ ของคณะรัฐศาสตร์ อนุปริญญาหรือปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต (ศ.บ.)
สาขาวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์และประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ สาขาวิชาคณิตศาสตร์และเศรษฐมิติ สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์การเงิน สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การคลัง สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์การพัฒนาและเศรษฐศาสตร์การเกษตร สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมและเศรษฐศาสตร์การขนส่ง ของคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ ตามข้อ ๖ (๑) หรือ (๒) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ตาม
ลำดับ

๒. ผู้ได้รับวิทยาศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) หรือ ศศ.บ. (ศึกษาศาสตร์) ปริญญา
วิทยาศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) หรือ วท.บ. (ศึกษาศาสตร์) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขล
นครินทร์ อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๖ (๒) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓)

๓. ผู้ได้รับปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (ศ.บ.) สาขาเครื่องกลและสาขาไฟฟ้า ของสถา
บันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ ปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาโยธา สาขาไฟ
ฟ้ากำลัง สาขาไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ สาขาเครื่องกลและสาขาอุตสาหกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้า ธนบุรี อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๖ (๒) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓)

๔. ผู้ได้รับวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาโบราณคดี จากสถาบันโบราณคดี มหาวิทยาลัย
ศิลปากร อาจบรรจุเข้ารับราชการได้ตามข้อ ๖ (๔) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓)

หากส่วนราชการใดประสงค์จะบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าวในตำแหน่งใดที่ ก.พ. ยังมีใ้กำ
หนดให้ใช้วิชาชีพนั้น ๆ ขอให้ทำความตกลงกับ ก.พ. ท่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) จินดา ณ สงขลา

(พันเอก จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองวิชาการ

โทร. ๘๑๓๓๖๓ คอ ๔๖,๔๗

๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

เรื่อง การใช้อำนาจรัฐมนตรีว่าการของข้าราชการแทนปลัดกระทรวง
เรียน เวียงกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรายงาน ว่า ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓ และฉบับที่ ๑๔ ได้มีคำสั่งให้ปลัดกระทรวงทุกกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบงานในกระทรวงและบรรดาอำนาจหน้าที่ที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งได้กำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือได้แต่งตั้งให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นกรรมการ ให้เป็นอำนาจของปลัดกระทรวง หรือปลัดกระทรวงปฏิบัติหน้าที่แทน โดยขึ้นตรงต่อหัวหน้าคณะปฏิวัติ หรือผู้ซึ่งหัวหน้าคณะปฏิวัติมอบหมาย ราชการใดที่มี ใ้ราชการประจำปกติ หรือที่เป็นปัญหาหรือเป็นนโยบาย หรือเกี่ยวพันกับกระทรวงอื่น ให้ปลัดกระทรวงเสนอต่อผู้อำนวยการฝ่ายที่คนสังกัด นั้น กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติจึงได้หาหรือว่า ในกรณีที่ปลัดกระทรวงไม่อาจปฏิบัติราชการได้ เช่นต้องไปราชการต่างประเทศหรือไปราชการต่างจังหวัด เป็นต้น รองปลัดกระทรวง หรือผู้ช่วยปลัดกระทรวงแล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นผู้รักษาการแทนปลัดกระทรวงตามนัยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๙๕ จะใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการตามนัยแห่งประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าวข้างต้นได้หรือไม่ประการใด

หัวหน้าคณะปฏิวัติได้พิจารณาแล้ว มีบัญชาให้หาหรือสภานายกรัฐมนตรี

สภานายกรัฐมนตรีได้ไปประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๐๕ ลงมติให้ปลัดกระทรวงรายงานหัวหน้าคณะปฏิวัติขออนุมัติ มอบอำนาจให้แก่รองปลัดกระทรวงหรือผู้ช่วยปลัดกระทรวงแล้วแต่กรณีเป็นผู้ใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการเป็นกรณี ๆ ไป

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเรือเอก

อนันต์ เนตรโรจน์ ร.น.

(อนันต์ เนตรโรจน์)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

คำสั่งกองบัญชาการคณะปฏิวัติ

ମି ଟେକ୍ / ଟେକ୍

เรื่อง ให้หน่วยราชการพิมพ์หมายเลขโทรศัพท์ในหนังสือราชการภายนอก

ด้วยได้พิจารณาเห็นว่า ในการบริหารราชการแผ่นดินปัจจุบัน นับวันแต่ละจะมีปัญหาสลับซับซ้อนมากขึ้น ตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป หน่วยราชการบริหารก็ทวีจำนวนมากขึ้น ระเบียบปฏิบัติก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน มีความจำเป็นจะต้องมีการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยราชการต่อหน่วยราชการ อย่างใกล้ชิดและด้วยความรวดเร็ว

ฉะนั้น จึงให้ททกระทรวง ทบวง กรม พิมพ์หมายเลขโทรศัพท์ของกองเจ้าของเรื่องไว้ภายใต้ชื่อของหน่วยงานที่กำหนดให้พิมพ์ไว้มุมล่างซ้ายมือ ของหนังสือราชการภายนอก ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๐๖ ตามตัวอย่างท้ายคำสั่งนี้

๕๕ ๕ , ๖๕๔ ๖๖๒
ทองน ตงแตบคนเบนนันไป

๒ ๒๖
ตั้ง ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

(ถนอม กิตติขจร)

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

บรรณาธิการแถลง

กองบรรณาธิการมีเรื่องที่จะแจ้งให้ท่านสมาชิกทราบดังนี้

๑. มีท่านสมาชิกหลายท่านได้มีจดหมายแจ้งมาว่าวารสารไปถึงท่านสมาชิกล่าช้ากว่าปกติ กองบรรณาธิการขอขอบคุณที่ท่านสมาชิกได้กรุณาแจ้งมา ทางกองบรรณาธิการจะได้รับดำเนินการเพื่อให้วารสารได้ถึงมือท่านและท่านจะได้อ่านวารสารได้ทันตามกำหนด หากท่านสมาชิกเห็นว่าบริการวารสารยังบกพร่องประการใดบ้าง และสมควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไรใด ขอได้โปรดแจ้งหรือส่งความคิดเห็นมาให้กองบรรณาธิการทราบด้วย จักขอบคุณมาก

๒. ในวารสารฉบับเดือนกรกฎาคม ๒๕๑๕ ทางกองบรรณาธิการจะได้เร่งตอบเรื่องที่ท่านสมาชิกถามมาเกี่ยวกับเรื่องการขอ และการประทับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญตรา และปัญหาอื่น ที่ท่านสมาชิกได้ถามมา ก็จะได้จัดการตอบให้โดยด่วนเช่นกัน ขอได้โปรดอดใจรอสักเล็กน้อย

๓. ตามที่ได้เคยเขียนแจ้งให้ท่านสมาชิกทราบแล้วว่า ทางบริการสวัสดิการ ก.พ. ได้จัดส่งวารสารข้าราชการมาให้ท่านสมาชิกล่วงหน้าเป็นเวลา ๓ เดือน คือตั้งแต่เดือนมกราคมถึงมีนาคม และหลังจากนั้น ถ้าหากท่านสมาชิกยังไม่ได้ชำระค่าบำรุงในปีใหม่ ทางกองบรรณาธิการ ก็มีความจำเป็นต้องจัดส่งวารสารให้ท่านสมาชิก ที่ยังไม่ได้ชำระค่าบำรุง หากท่านสมาชิกมีข้อขัดข้องประการใด เกี่ยวกับการชำระค่าบำรุง ก็ขอได้โปรดแจ้งให้กองบรรณาธิการทราบด้วย

ขอขอบคุณผู้มีส่วนให้ความรู้ในด้านวิชาการและปฏิบัติการในวารสารฉบับนี้คือ พ.ต. อรรถ วิทยกุล คุณโสรัจ แสนศิริพันธ์ คุณจริยธ ห่อเล็ศรีตัน คุณประยูร พรหมพันธ์ คุณประจักษ์ บุญที คุณคุสิต พัวศิริ และคุณขาลิ เอี่ยมกระสินธุ์

ขอขอบคุณผู้มีอุปการะคุณ คือ ร้านนายฉิมภักดิ์ สายการบินบีโอเอซี B.O.A.C โรงงานยาสูบ บริษัทบุณรอกบวิเวอร์ จำกัด ธนาคารกสิกรไทย บริษัทสังกะสีตรา ๓ มงกุฎ ธนาคารทหารไทย โรงเรียนสอนตัดเสื้อระพี สถานพยาบาลสหภาพพร โรงเรียนสอนตัดเสื้อพรศรี สายการบินแอร์ฟรานซ์ AIR FRANCE ตามิตินิวาสหอพักสตรี และคุณสุชาติ สุทธิเทพ

